

na Dunaju w Bratysławie i Komarnie, które jak dla Czechosłowacji tak i dla Polski mogą być łącznikami w stosunkach handlowych tych państw z Jugosławją i Bułgarią. Wszystkie państwa słowiańskie powinny swą politykę handlową kierować tak, aby w komunikacji dunajskiej utrzymana została przewaga słowiańska. Dwie te drogi komunikacyjne, tj. jedna w kierunku Gdyni, druga Dunajem na wschód i Bałkan, powinny być pozytywnymi czynnikami zbliżenia Polski, Czechosłowacji i Jugosławji. Po stronie polskiej i czechosłowackiej padły słowa o wspólnej unii celnej. Nie trzeba być optymistą, by wierzyć w powodzenie tej idei. Polska ma silnie rozwinięte rolnictwo, ma naftę i inne bogactwa naturalne i Gdynię — Czechosłowacja ma wielki przemysł. Wspólnosć interesów na terenie międzynarodowym i konieczność wzajemnego uzupełnienia się na polu gospodarczym przemawiają za tem, że prędzej czy później miarodajne czynniki poważnie zajmą się tą sprawą. Unia czechosłowacko-polska byłaby filarem polityki słowiańskiego zjednoczenia. W ten sposób zbudowany blok gospodarczy, liczący 60 milionów obywateli, potrafiłby przeciwdziałać parciu germanizmu na wschód.

Nie ulega wątpliwości, że do hoku tego przystąpiłaby przedewszystkiem Rumunja, związana sojuszem z Polską, a równocześnie należąca do Małej Ententy, bo jej interesy gospodarcze i polityczne ściśle związane są z interesami tejże.

Są jeszcze inne powody, które usprawiedliwiają konieczność nowej koncepcji słowiańskiej polityki. Jest to przede wszystkim prąd ku rewizji traktatów, który zagraża ze strony Niemiec Polsce, a ze strony Węgier — Czechosłowacji, Jugosławji i Rumunii. Z tych względów należy dziś wspomnieć o tem, co dzieliło Polskę z Czechosłowacją, a biorąc pod uwagę przyjaźń, jaka łączy Polskę z Jugosławją, najwyższy czas, aby pomiędzy Warszawą, Pragą i Belgradem wszczęte zostały kroki porozumiewawcze w celu zapoczątkowania nowej polityki słowiańskiej i utworzenia wielkiego bloku państw słowiańskich.

Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu

S.P.A.K.C.

Oddział w Bydgoszczy, Dworcowa 96 / TELEFONY: 464, 465, 445

Przyjmuje wkłady złotowe i dolarowe za wysokim oprocentowaniem
Wykonuje wszelkie transakcje bankowe

W płomieniach rewolucji hiszpańskiej.

Rząd rewolucyjny rozpoczyna śledztwo nad działalnością rządów Alfonsa.

Madryt, 17. 4. (PAT.) Na posiedzeniu Rady Ministrów rząd prowizoryczny postanowił ogłosić dekret, na mocy którego do dnia 30 maja br. każdy z ministrów ma przeprowadzić rewizję działalności, dokonanej przez dyktaturę. Rząd postanowił również rozwiązać stałą część senatu ze względu na to, że członkowie, wchodzący w skład tej części senatu nie byli wybrani, lecz mianowani przez króla oraz że nie mają oni wejść w skład zgromadzenia o charakterze konstytuancy, które miałyby być wybrane na podstawie powszechnego głosowania.

Bilbao, 18. 4. (PAT.) Baskijska niezależna prawica narodowa postanowiła proklamować republikę baskijską. Władze przeciwstawiły się temu, wysyłając na miejsce oddziały gwardji cywilnej i piechoty.

Warszawa, 17. 4. (PAT.) W piątek dnia 17 bm. odbyła się u premiera Walerego Ślawnika konferencja, poświęcona sprawom gospodarczym, związanym z międzynarodowymi konferencjami gospodarczymi, które mają obradować w najbliższym czasie.

Nowy Jork, 18. 4. (PAT.) Prasa amerykańska donosi z Paryża, że król Alfons miał powiedzieć słowa następujące: „Jestem jeszcze ciągle królem całej Hiszpanji i mam nadzieję, że zbliżające się wybory przywrócą mi władzę.”

P. min. Składkowski nie ma szczęścia w doborze ludzi.

Warszawa, 18. 4. (tel. wł.) W Równem odbyła się rozprawa sądowa przeciwko komendantowi policji w Dubience, który pobili ciężko 14 osób w areszcie policyjnym. Osoby te były aresztowane za wniesienie okrzyków „precz z jedyńką” na jednym z wieców przedwyborczych.

Sąd skazał komendanta policji na 3 miesiące więzienia.

Zderzenie pociągu pospiesznego z towarowym pod Dęblinem.

Sześć osób rannych. — Parowozy i wagony uszkodzone.

Z Warszawy donoszą:

Na stacji Kanie, linii Dęblin—Kowel, zdarzyła się wielka katastrofa kolejowa.

Pociąg pospieszny nr. 905 (Warszawa—Zdolbunów) zderzył się na zwrótnicy wyjazdowej na skrzyżowaniu dwóch torów z pociągiem towarowym nr. 9584, który oczekiwał na przejście ekspresu.

W jednej chwili na torze spietrzyły się wagony. Z rozbitych wagonów rozleły się wyciekami o pomoc poturbowanych podróżnych.

Wskutek katastrofy ciężko ranny został palacz pociągu towarowego, Michał Gwiaz-

da, którego przewieziono do szpitala św. Mikołaja w Chełmie. Sześć osób z pośród pasażerów zostało rannych. Obydwa parowozy, wagon bagażowy pociągu nr. 905 i pięć wagonów ładownych pociągu towarowego, doznało uszkodzeń.

Wedle pierwszych wyników dochodzeń, sprawcą katastrofy jest maszynista pociągu towarowego, który zatrzymał się za blisko zwrótnicy, tak, iż parowóz zatarasował tor nr. 1, po którym jechał pociąg pospieszny Nr. 905.

Sześciu pasażerów, którzy doznali obrażeń, przeważnie przez uderzenie spadających z półek walizek i bagaży, zgłosiło pretensje o odszkodowanie.

Niekończący się łańcuch krwawych zbrodni Kürtena.

Świadkowie zeznawają w procesie wampira.

Düsseldorf, 17. 4. Na wstępie dzisiejszej rozprawy badano szczegóły utopienia przez Kürtena dwóch chłopców.

Przy tej sposobności obrońca oświadczył, iż Kürten przyznał mu się, iż w jakiś czas po tem morderstwie stracił z bulwaru do wody jakiegoś chłopca, któremu udało się uratować, ale tego samego dnia zrzucił z promu do wody innego chłopca, który utonął.

Następnie stają przed sądem świadkowie, którzy omawiają zamordowanie 14-letniej Luizy Lentzen i 6-letniej Gertrudy Hamacher w dniu 24 sierpnia 1924 r.

Kürten wywabił obie dziewczynki wieczorem w pole i tam zamordował je pchnięciami sztyletu.

Następnie na wniosek prokuratora przewodniczący zarządza tajność rozprawy na czas przesłuchiwania Gertrudy Schulte, która, jako jedna z ofiar bestjalstwa Kürtena, przebywała z nim kilka godzin.

Schulte na widok „upiora” wybucha spazmatycznym płaczem. Opowiada ona następnie, iż Kürten rzucił się na nią i zaczął ją dusić, a na jej wołania o pomoc odpowiedział: „Tutaj możesz do woli krzyczeć, nikt cię nie usłyszy, musisz umrzeć”.

Swoje ocalenie Gertruda Schulte zawdzięcza tylko temu, iż na krzyk jej nadbiegli ludzie, którzy spłoszyli zbrodniarza.

Z kolei przesłuchano szereg świadków, którzy ustalili szczegóły zamordowania Idy Reuter.

Dnia 18 bm. podczas przesłuchiwania świadków doszło kilkakrotnie do dramatycznych scen. Występujące w roli świadków dziewczyny i młode kobiety, z którymi Kürten zawierał zna-

jomość, aby dokonać na nich zbrodni, na widok upiora wybuchały płaczem, tak, iż przez dłuższy czas nie mogły dojść do głosu. Jedyne z trudem wydobywał przewodniczący od nich kilka słów zeznań. Na Kürtena nie odważyły się spoglądać. Jedyne „upiór” przez cały czas nie tracił ani na chwilę spokoju, przysłuchując się z wielkim zainteresowaniem zeznaniom świadków, wtrącając często uwagi, prostując mylne szczegóły. Podczas przesłuchiwania świadków wyszło na jaw, iż Kürten zamierzał wymordować całą rodzinę Körtzgerów.

Do niesłychanie dramatycznej wstrzą-

sającej sceny doszło podczas przesłuchiwania świadków Zofji Koch z Kolonii, z którą Kürten przez kilka miesięcy utrzymywał bliższe stosunki. Podczas spaceru w lesie pod Düsseldorfem Kürten usiłował ją w lesie zamordować. Kiedy Zofja Koch stanęła przed sądem i ujrzała Kürtena, padła bez przytomności na ziemię i musiano ją wynieść z sali rozprawy. Wśród zebranych powstało niesłychane zamieszanie. Jedyne Kürten nie drgnął i nie stracił swego spokoju.

W przyszły poniedziałek zabiorą głos rzeczoznawcy, a we wtorek prawdopodobnie zapadnie wyrok.

Na wolność, po trupie dozorczy.

Dwaj Polacy, więźniowie w Prusach uciekają, mordując strażnika.

(Telefonem od własnego korespondenta)

Berlin, 18. 4. W więzieniu prowincjonalnym w Prenzlau odbywający tam karę robotnik rolny Antoni Potocki wraz z swoim współwięźniem nazwiskiem Pilgram dokonali morderstwa na osobie dozorczy więziennego Neibauera w ten sposób, że wprowadziwszy go do celi pod pozorem wniesienia zażaleń rzucili się na niego, związali i udusili go, a następnie przebrawszy się w swoje cywilne ubrania, które znajdowały się w magazynie, zbiegli.

Obaj mordercy zabrali jeszcze z kancelarii, znajdujące się w biurku 300 marek gotówki i kilka rewolwerów. Poszukiwania za nimi, które prowadził policja berlińska, oraz żandarmerja okręgu

Prenzlau do tej pory nie dały jeszcze pomyślnych rezultatów.

Motywy zbrodni są nieznane. Obaj bowiem więźniowie mieli już w maju być wypuszczeni na wolność. Pilgramowi groziło ponowne aresztowanie z powodu innego przestępstwa, wykrytego w międzyczasie. Jak się zdaje zdołał on namówić swego towarzysza Potockiego do zbrodni i ucieczki. Ponieważ istnieje prawdopodobieństwo, że obaj będą starali się przekroczyć zieloną granicę w kierunku do Polski, pościg został odpowiednio skierowany, oraz odniesiono się do polskich władz policyjnych o współdziałanie. AR.

Nie zgodzisz się na redukcję — stracisz chleb!

Warszawa, 18. 4. (Tel. wł.) Ministerstwo Skarbu ogłosiło okólnik w sprawie cofnięcia 15% dodatku pracownikom kontraktowym. Ponieważ jednak musi nastąpić najpierw wypowiedzenie umów, przeto ministerstwo wydało polecenie, aby ci pracownicy kontraktowi, którzy nie zgodzą się na obniżkę płac, od 1 maja, nie tylko otrzymali wypowiedzenie, ale ponadto nie będzie wolno ponownie przyjąć ich do pracy.

Tylko kary administracyjne mogą być darowane.

Warszawa, 18. 4. (Tel. wł.) Prasa warszawska podaje wiadomość, że w Ministerstwie Sprawiedliwości omawia się sprawę amnestji, która zostałaby przedłożona parlamentowi do uchwalenia na sesji nadzwyczajnej sejmu. Amnestja miałaby dotyczyć tylko kar administracyjnych, nie objęłaby zaś wcale spraw politycznych ani kryminalnych. (Za mało kary darować, trzeba równocześnie zatamować ów róg obfitości, z którego syją się kary administracyjne w stopniu nieznanym w naszej dzielnicy za najgorszych czasów! — Red.)

A co z samym Brześciem?!

Warszawa, 18. 4. (Tel. wł.) Sąd Grodzki w Nowym Sączu skazał trzech obywateli za to, że nawoływali ludność do podpisywania protestów w sprawie Brześcia na 3 miesiące względnie 1 miesiąc więzienia.

Odnaczenie wybitnego muzyka polskiego.

Warszawa, 17. 4. (PAT.) Na posiedzeniu sądu konkursowego nagrody muzycznej miasta Warszawy, nagrodę muzyczną za rok 1931 przyznano prof. Stanisławowi Niewiadomskiemu.

Myśli współczesne.

Zamiast Kroniki Niedzielnej.

Bydgoszcz, 17 kwietnia.
Gorzkim jest chleb opozycji!
Ale i chleb sanacji jest zakalcowaty.

Szablą można odrodzić państwo, ale narodu batem nie odrodzi.

Łatwiej załatać budżet niż obywatelom buty.

Niema złej drogi do mej niebogi — powiedział Pan Marszałek i wrócił do Polski.

Póty sanacji, póty turbacji.

Są ludzie, którzy z wiatrem płyną a pod wiatr rządzą.

Urzędnikom obcina się pobory a reaktorom języzy.

Cenzor ma zdrowy żołądek, a jednak często musi zwracać, co połknął.

Przyjdzie czas, że i kasza nie pomoże.

Na wiosnę śnieg i bezrobocie same stopnieją.

Sanatorzy dają folę swej radosnej twórczości, a ludność musi za nich płacić alimenty.

Są kraje, gdzie łatwiej zmienić gabinet niż koszulę.

Dłużej redaktora niż cenzora.

Największą plagą są bezrobotni ministrowie.

Łatwiej konfiskować niż dobrze urządzać.

Najbiedniejszy ten, kto się chowa pod skrzydła cenzora.

Można nazywać się premierem, a być mimoto tym ostatnim.

Nieraz najgroźniejsza bomba w przewodzie sądowym zamienia się w Stink-bombę.

I milion widokówek nie robi jeszcze wiosny.

Łatwiej uspokoić morskie bałwany niż lądowe.

Zamiast ocet siedmiu złodziei można teraz mówić: ocet siedmiu bandytów.

Gdy zdobędziemy moralny kredyt, to finansowy sam do nas przyjdzie.

Dotychczas perkale były patriotyczną modą, a teraz stały się koniecznością.

U dziecka miłość do ojca bywa wrodzoną, do dziadka wszczepioną.

Budżet jest, tylko niema pieniędzy na jego zrealizowanie.

Obcięcie 15% urzędnikom jest też rodzajem radosnej twórczości.

W Rosji car drżał przed Konstytucją, w Polsce Konstytucja drży przed Carem.

Szkoda, że na podkład widokówek nie można dostać zagranicznej pożyczki!

Zagranicą są gabinety z dwoma zerami, w Polsce jest gabinet z czternastoma literami.

Revolucja na Maderze przyszła — za późno.

Pisze się Hitler, a powinno się mówić Hycler.

Nim słońce zejdzie sanacja oczy wyje.

Tylko głupi wybiera się na centrolwa ze straszakiem. St. B.

Z Hiszpanji.

Król Alfons udaje się na wędrówkę.

Jak Wilhelm wyobrażał sobie koniec wojny?

Arcyksiążę Józef, potomek tej gałęzi rodu Habsburgów, która osiadła na stałe na Węgrzech, i której zadaniem było utrzymanie wśród Węgrów przywiązania do dynastji habsburskiej, ogłosił obecnie w kilku tomach pamiętniki z przeżyć wojennych.

W jednym z rozdziałów opisuje spotkanie z b. kajzerem Wilhelmem we wrześniu 1917 roku w ten sposób:

„Wilhelm był bardzo zadowolony z wszystkiego, co widział. Mówił ze mną bardzo wiele o naszym sojuszu. Wierzył, że wojna skończy się jeszcze w roku 1917, gdyż wrogowie już dłużej nie wytrzymają. Sama Rosja straciła 18 milionów ludzi, a rezerwy jej są tak wyczerpane, że wojny dalej prowadzić nie może. Rosyjski minister wojny zalecił zmniejszenie armji o jedną trzecią, gdyż na tyłach armji zabrakło rąk do pracy. Kajzer uważa zarządzenie to za pierwszy krok ku demobilizacji armji rosyjskiej. Anglja dąwi się w kleszczach wojny podwodnej i prosiła pounie Papieża, aby zabiegał o pokój. Włochy stoją przed straszną katastrofą, grozi im głód i rewolucja. Dusią ich pierścień naszych łodzi podwodnych.

Francja jest wyczerpana. Teraz już nie ulega wątpliwości, że wojna skończy się dla nas zwycięsko. Pokój jest już niedaleki.”

W dniu, w którym się ta rozmowa odbyła (24. 9. 1917) arcyksiążę Józef zapisał do swego pamiętnika: „Daj Boże, żeby Kajzer miał rację!” Widocznie sam nie bardzo podzielał nadziei cesarza.

27 września 1917 r. po rewji wojskowej na Bukowinie kajzer przy śniadaniu znów się rozgadał i rozmawiał z arcyksiężciem na temat, jak sobie wyobraża zakończenie wojny. „Polska złączy się z nami unją personalną. Krocja, Dalmacja, Bośnia i Hercegowina otrzymają pod koroną św. Stefana ograniczoną autonomję. Dążyć należy do tego, aby na Węgrzech każdy umiał po niemiecku, między Niemcami a monarchją austriacko-węgierską będzie trzeba zawrzeć konwencję wojskową. Uzbrojenie, umundurowanie, szkolenie muszą być ujednolicone. Językiem armji połączonych będzie język

niemiecki.”

Arcyksiążę Józef przeraził się planem, który najwyraźniej dążył do germanizacji całej monarchji austriacko-węgierskiej, rzucił więc, aby od planu wprowadzenia obowiązkowego języka niemieckiego odstąpił, gdyż urzeczywistnienie tego planu doprowadziłoby w różnych częściach monarchji do wybuchów.

Dla nas w tem wszystkim ciekawe jest tylko to, jak sobie Niemcy wyobrażali zakończenie wojny. Nie ulega wątpliwości, że w razie ich zwycięstwa mapa Europy dzisiejszej nie wyglądałaby tak jak wygląda. Niewątpliwie miałby świat do czynienia z bardzo silnym „Deutsch-Mittleuropa” (Niemiecka Europa Środkowa), któreby dobrze uzbrojone i zorganizowane było największą potęgą świata.

Na szczęście — nie dał Pan Bóg świni rogów, żeby nie bodła.

Burmistrz miasta belgijskiego utopiony w stawie.

Wieś belgijska Hemines w prowincji Namur żyje od kilkunastu dni w ciągłym podnieceniu, wywołanem tajemniczą historją, jaka się niedawno wydarzyła. Mówi się nieustannie w tej wsi tylko o tajemniczej sprawie, której policja nie zdołała dotąd wyjaśnić.

Oto dnia 21 marca o godz. 9 wieczorem, mieszkańcy wsi Hemines spostrzegli trzech automobilistów, którzy przybyli samochodem od strony Rhines i zatrzymali swój wóz bez światła i tablicy z numerem przed budynkiem gminnym. Po kilku minutach postoju automobilści wyładowali z samochodu dwa olbrzymie tłumoki i wrzucili je do stawu, położonego obok drogi. Pozbywszy się tłumoków automobilści wsiadli z powrotem do samochodu i nie zapalwszy świateł, odjechali. Dopiero w odległości kilkuset metrów zapalili światła samochodowe.

Cała wieś mówi obecnie o tajemni-

czej zbrodni. Co zawierają tłumoki? Rozpoczęto już śledztwo i przeszukano staw, ale bez żadnego wyniku. Świadczenie obstarają przy swoich twierdzeniach. Staw jest bardzo głęboki i obszerny. Władze ponowily poszukiwania przy pomocy nurka, który, zba-dal calej dno stawu. Przypuszczają, że istnieje pewien związek między tajemniczymi tłumokami a niedawnym zniknięciem burmistrza miasta Dijon, p. Briboshy. Burmistrz Bribosha znikł właśnie w tym samym dniu, w którym tajemniczy automobilści zrzucili tłumoki do stawu.

Od Gdyni do stolicy Grecji samolotem.

Ateny. (PAT). Rozpoczęte tu zostały rokowania w celu zawarcia konwencji w sprawie komunikacji lotniczej pomiędzy Polską a Grecją via Bułgaria—Rumunja.

Człowiek „ogniotrwały”.

Ogromne wrażenie wywołały w paryskich kołach lekarskich eksperymenty dokonywane przez nowoodkryte medium Jest nim Louis Andreuil, który uważa się za człowieka o najsilniejszej woli w całej Francji. Andreuil, „akrobata woli”, jak go nazywają jego przyjaciele, pokazał pewnego razu w lokalu jednego z paryskich towarzyszy lekarskich następującą „sztukę”. Powiedział że płomień nie będą mogły uczynić mu krzywdy, o ile oczywiście nie będzie chciał, i w obecności kilkudziesięciu lekarzy włożył obnażone ramię do rozpalonego specjalnie ogniska.

Przez trzydzieści sekund trzymał ten „ogniotrwały” człowiek ramię w piecu. Przez trzydzieści sekund malowała się na jego twarzy najstraszliwsze napięcie i przez trzydzieści sekund nie usmiał

się nikt z obecnych głośniej odetchnąć. Wreszcie wyjął rękę. Była równie biała i równie chłodna jak przedtem. Lekarze orzekli, że na dłoni, ani na ramieniu płomień nie pozostawił żadnych śladów.

Louis Andreuil „akrobata woli” zapowiada jeszcze cały szereg podobnych doświadczeń, żąda jednak, aby obecni lekarze placili za bilety wstępu. Propozycja ta wywołała wśród sfer interesujących się spirytyzmem i „zaklinalniem ognia” wielkie zdziwienie. Ci sami lekarze, którzy przedtem uważali Andreuila za niezwykle medium, skłonni są teraz przypuszczać, że mają do czynienia ze zwykłym oszustem. Przedsięwzięte w tej sprawie śledztwo wykazuje, czy podejrzenia te są słuszne.

Zostań sanatorem — a wszystko będzie ci darowanym, nawet zaawansujesz!

Taka myśl ciśnie się gwałtem pod pióro, gdy czytamy raport Komisji Rewizyjnej, która w r. 1925 badała nadużycia w kuratorjum wileńskiego okręgu szkolnego — i wtedy zajęła się bliżej osobą ówczesnego naczelnika Wydziału szkół średnich w Wilnie Stefana Świderskiego, awansowanego niedawno na stanowisko... kuratora lwowskiego okręgu szkolnego.

Raport ten wygrzebał z archiwalnego pyłu „Robotnik”, za którym go powtarzamy:

„Pana Świderskiego, naczelnika Wydziału Szkół Średnich Kuratorjum i zastępcę p. kuratora, obciążają następujące zarzuty:

1. Beczynność władzy, wyrażająca się w niezrobieniu użytku z wiadomych mu faktów nadużyć, popełnionych przez Pożerskiego, połączona z chęcią ukrycia tych faktów (str. 32, 35—38, 65—66, 71).

2. Przekroczenie władzy, wyrażające się:

- w poleceniu wyasygnowania zaliczki Pożerskiemu, pomimo, że Pożerski żadnego podania o wydanie takowej nie złożył (str. 21);
- w poleceniu wypożyczenia 200 zł Pożerskiemu, „jeżeli można skąd wziąć (str. 9).

3. Nielegalna działalność oraz wyzyskiwanie zajmowanego stanowiska w celach pewnych osobistych korzyści materialnych, które objawiło się:

- w przetrzymaniu zaliczki na koszt podróży w ciągu 11 miesięcy (str. 16);
- w poleceniu wystawienia asygnacji na koszt podróży dla osób fikcyjnych oraz wspólne z Pożerskim wypożyczenie tych pieniędzy (str. 19);
- w otrzymaniu zaliczki z „sum jagiellońskich”, której, pomimo upływu dwóch i pół lat, nie zwrócono (str. 29);
- w wypożyczeniu inventarza od podległego sobie gimnazjum (str. 57—58);
- w wydaniu legitymacji stałych, uprawniających do przejazdów ulgowych, nauczycielom prowizorycznym (str. 59).

Ciekawy ten raport objaśnia jeszcze „Robotnik” następująco:

1) Feliks Pożerski był kierownikiem Oddziału Finansowego w Kuratorjum Szkolnym Wileńskim. On to popełnił defraudacje, za co został skazany na 3 lata więzienia.

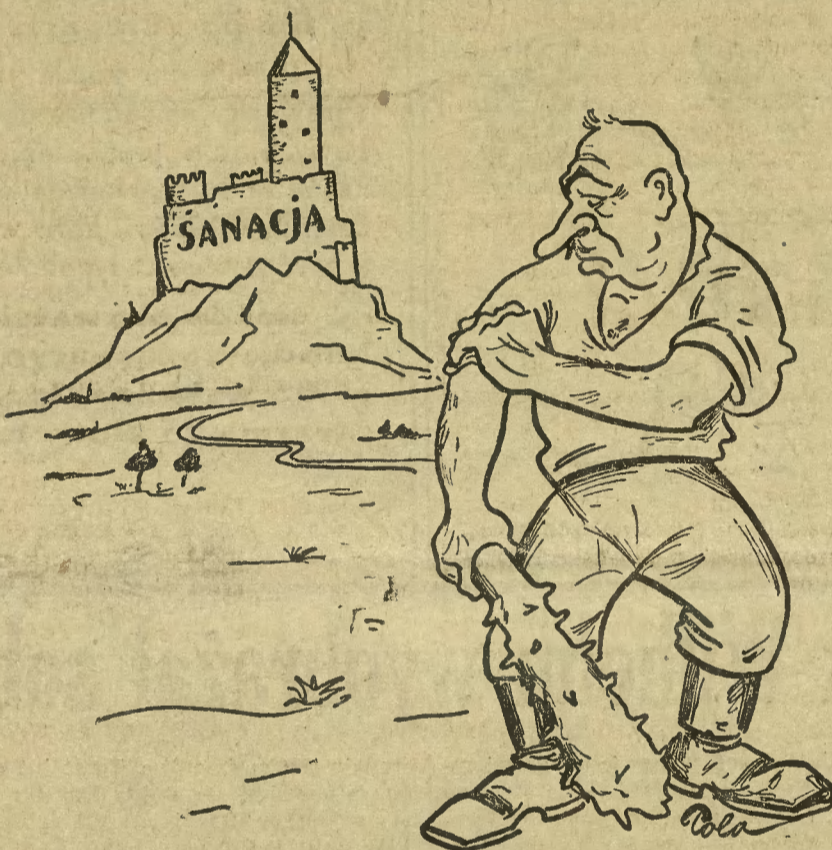
2) W okresie największej dewaluacji marki p. Świderski pobrał zaliczkę w wysokości 50 tysięcy marek (10. I. 1923), którą zwrócił dopiero po upływie 11 miesięcy.

3) T. zw. „sumy jagiellońskie” stanowiły pieniądze, pozostałe po zlikwidowaniu

waniu gimnazjum im. W. Jagiełły. Z pieniędzy tych, które winne były być wpłacone do Kasy Skarbowej, wziął p. Świderski zaliczkę w wysokości 50 tysięcy mk. dnia 22 grudnia 1922 r. — 1 w czasie badań Komisji Rewizyjnej okazało się, że te pieniądze, mimo upływu 2½ lat, nie zostały zwrócone.

„Wiemy — kończy „Robotnik” — że Świderski jest 100-procentowym „sanatorem”, choć do przewrotu był 100% endekiem. Zaznaczyć należy, że jest on spowinowacony z bardzo wysoko postawioną osobistością — a my dodajemy jeszcze, że tego pokroju człowiek otrzymuje duchowy spadek po ludziach tak kryształowych, jak: Bobrzyński, Dembowski, zgładzony hajdamacką kulą Sobiński, w których ręku spoczywał poniżony dziś ster szkolnictwa we Lwowie.

Po zjednoczeniu stronnictw ludowych.

Witos: Tero ja pokaże cud nad Wisłom!

Znawca życia gospodarczego.

Zabawna historia z sądu berlińskiego.

W jednym z sądów berlińskich odbyła się rozprawa, która wywołała dużo wesołości. Na ławie oskarżonych zasiadł pewien rutynowany, kilkakrotnie karany włamywacz Karol F., w

którego mieszkaniu znaleziono 8 skradzionych kożuchów. Oskarżony wiedział doskonale, że wypieranie się kradzieży mogłoby położenie jego tylko pogorszyć, chwycił się więc obrony, nacechowanej niezwykłą szczerością. Na pytanie przewodniczącego, czy włamanie dokonał po długich przygotowaniach, odpowiedział oskarżony.

„Zawód nasz jest bardzo trudny. Wizyta w składzie futer, to nie chadzanka.

„A więc przygotował Pan włamanie?”

„Jeszcze jak! Gdybym chciał sądowi wytłumaczyć, ile to kosztuje wysiłków przygotowawczych i pracy, oceniłby postępek nasze zupełnie inaczej.”

„Jest to jednak interesujące! Możeby nam oskarżony opowiedział, jak się takie włamanie przygotowuje?”

„Toby się Panom podobało, żeby zawodowi naszemu potem robić trudności.”

„Włamywanie się to przecież nie zawód.”

„To słuszne. W dzisiejszych warunkach praca ta nie popłaca. Muszę przyznać, że jestem w fachu tym od 20 lat specjalistą. Ryzyko nie stoi obecnie w żadnym stosunku do widoków zysku. Mogę tylko powiedzieć, że cierpimy znacznie większą nędzę, niż rolnictwo. Nie mamy pracy i nie otrzymujemy zasiłków na czas bezrobocia. Nie obciążamy więc skarbu państwa. Przeciwnie my ożywiamy rynek.”

„Co? Ożywianie rynek...?”

„A jakże. My się znamy na tem, jeżeli zciągnąłem 8 futer, to przecież

włosów drapieżnej niewiasty. W jednym z kątów salonu leżała kobieta nieprzytomna.

Dopiero przywołani policjanci zdołali rozdzielić walczących i przywrócić porządek. I wówczas dowiedziano się, co wywołało ową awanturę.

Oto, w mieszkaniu pianistki odbywał się seans spirytystyczny. Pomiędzy innymi, wywołano też ducha osławionego mordercy kobiet, Landru i rzekomy duch zaczął opowiadać sensacyjne szczegóły z życia swej powłoki cielesnej.

Jeden wszakże z uczestników seansu ośmielił się wyrazić powątpiewanie, aby głos rozlegający się w zaciemnionym pokoju był głosem ducha. Wywołało to gorące sprzeciwy ze strony zapalczywych spirytystów, wszczęła się sprzeczka, przybierająca kształty coraz ostrzejsze i wreszcie skończyło się na argumentach tak dotkliwych i głośnych, że zaalarmowały cały dom już we śnie pogrążony.

Rozbierany dom grzebie dwie ofiary.

Warszawa, 17. 4. (tel. wł.) Z Łodzi donoszą o strasznej katastrofie budowlanej. Mianowicie podczas rozbiórki starego dwupiętrowego budynku runęła jedna ściana na sąsiedni parterowy dom i doszczętnie go zniszczyła. Pod gruzami znalazł się 17-letni Jan Michalak i 58-letni Abraham Aisner, którzy zostali śmiertelnie ranni. W stanie beznadziejnym przewieziono ich do szpitala.

Na szczęście obyło się bez większej ilości ofiar, ponieważ robotnicy zdołali na czas oddalić się. Przedsiębiorcą budowlanego, który kierował rozbiórką aresztowano. (Takich lekkomyślnych rozbiórek bywa w Polsce więcej. Oszczędza się na kosztach, za nic mając życie ludzkie. — Red.)

Nowy rekord lotniczy w komunikacji pasażerskiej.

Nowy Jork. (PAT). Nowy rekord szybkości ustanowiony został na stałej linii lotniczej Nowy Jork—Waszyngton. Samolot firmy Luddington, wiozący 10 podróżnych, pocztę i towary przebył przestrzeń tę, wynoszącą w prostej linii 336 km. w 70 minutach.

Zeppelin w Kairze.

Niemcy są mistrzami propagandy. Bo to nie wystarczy coś stworzyć. Trzeba to potem i umieć sprzedać. A oni to właśnie potrafią. Wybudowawszy dziwo statek powietrzny, olbrzymiego Zeppelina, w którego kajutach mieści się 100 ludzi, oblatują nim cały świat, a nawet odbyli nim podróż naokoło świata, wszędzie demonstrując zmysł twórczy i potęgę Niemców. — Rycina nasza przedstawia „postój” Zeppelina” w porcie lotniczym Almaza pod Kairem.

MAGGIego
przyprawa

do
polepszania
zup,
sosów,
sałat
i t.p.

Tygodniowy przegląd polityki zagranicznej.

Revolucja na Maderze.

Pewnego pięknego poranka — a który to poranek nie jest na Maderze piękny? — dobił do brzegów Funchalu parostatek „Guiné”. Powitały go z ładu okrzyki rewolucyjne:

— Niech żyje wolność narodu! Precz z tyranją!!

Europa otrzymała wiadomość, że pocziwy ludki Madery burzy się z powodu zaprowadzenia wysokich cel przywozowych na mąkę. Jednocześnie jego uczucia republikańskie i demokratyczne są wystawione na szwank przez rządzącą w Lizbonie dyktatorską klikę wojskową. A więc rewolucja w imię wolności politycznej i haseł gospodarczych?

Trzeba trafia, że jednocześnie z „Guiné” zawinął do portu statek wycieczkowy „Monte Rosa”, na którym odbywał podróż współpracownik „Vossische Zeitung” p. Jacobs. Przy sposobności stwierdził, że powodem faktycznym rewolucji był „Guiné”, który zgodnie z rozkazami rządu lizbońskiego miał przewieźć garnizon Funchalu na wyspy Azorskie. Gdziekolwiek na świecie, każdy pułk zapakowałby manatki i posłusznie załadowałby się do podróży

cieniem samej siebie. Na tron Alfonsa wystarczyło dmuchnąć, aby zapadł się w niebycie.

Dzieje jeszcze raz potwierdziły zasadę, że wojsko może służyć do obrony kraju, ale nie do sprawowania rządów. Wszelka dyktatura prowadzi niemal nieuchronnie do dalszych wstrząśnień.

Obalenie monarchii hiszpańskiej nie jest równoznaczne z zapanowaniem demokracji. Do tej formy rządów narody półwyspu iberyjskiego nie dorosły. Budowa wewnętrzna społeczeństwa hiszpańskiego rozciąga się od form średniowiecznych aż do czasów dzisiejszych. Na dole żyje ubogi wieśniak analfabeta, przeważnie dzierżawca, wyzyskiwany przez magnatów władających niemal niepodzielnie wszystkimi obszarami ziemi nadającymi się do uprawy. Stan średni jest słaby. W miastach proletarijat fabryczny nie zna zupełnie ustawodawstwa społecznego, jest leniwy, skłonny do strejków i rewolucyj. U góry warstwą panującą była arystokracja, zacofana jak nigdzie na świecie.

Od odkrycia Ameryki cały półwysep był terenem energicznej emigracji, która stale zabierała najdzielniejsze jedno-

miętać tylko o dziejach wyżej wspomnianych republik i o tak świeżej rewolucji na Maderze. Nie można również zapomnieć, że socjalizm i komunizm i, nieznanymi nigdzie poza Hiszpanią w tak czystej formie, anarchizm dochodzą do głosu. Rodzą się poważne obawy, że rewolucjonisci rozpoczną walkę z kościołem, oby tylko nie taką, jaką nie dawno toczył Calles w Meksyku.

Separatyzm kataloński.

Pułkownik Macia ma na sumieniu wywołanie poważnych zamieszek w Barcelonie, stolicy Katalonii, pod hasłem oddzielenia się od monarchii hiszpańskiej. Zamieszki te, wybuchły w roku 1926, utopił we krwi Primo de Rivera. Dziś Macia, wypuszczony z więzienia jest prezesem tymczasowego rządu katalońskiego i wymienia, jak twierdzą depesze z Madrytu, przyjaźnielskie telegramy z Zamorą.

Separatyzm kataloński nie jest niczym nowym. Tak zwany język hiszpański jest językiem Kastyliczków.

Król robi wybory.

Powojenni królowie europejscy są obywatelami swych krajów, którym powierzono ciężką, choć dobrze płatną pracę, reprezentowania majestatu państwa. Król angielski, duński, dwaj monarchowie skandynawscy, królowa holenderska spełniają bodaj, czy nie skromniejszą rolę niż prezydenci republikańscy. Król włoski jest raczej legendą, niż żyjącym człowiekiem. Pierwszy sekretarz Mussoliniego więcej znaczy we Włoszech niż sponiewierany majestat Emanuela.

Wyjątkiem był Alfons, nadprezes przy prezesie rady ministrów, wielkim

Katalonja mówi własnym narzeczem więcej zbliżonym do narzecza Prowansalji francuskiej niż do sąsiedniej Kastylii. Połączenie tych prowincji datuje się z roku 1469. Od tego czasu Katalończycy przy każdej sposobności domagali się autonomii dla siebie i odnosili się wrogo do Kastyliczków, uważanych za Prusaków półwyspu Pirenejskiego. Miarą separtyzmu tej prowincji może służyć fakt, że już w roku 1925 Katalonja zgłosiła się do Ligi Narodów w randze uciśnionej mniejszości narodowej. Równie odrębne duchem i językiem są prowincje północne nad zatoką Baskijską, przedewszystkiem Galicia.

Czy Hiszpanja przemieni się w republikę federacyjną — dziś rozstrzygnąć nie można. Separatyzm jest poważny, ale z drugiej strony ubóstwo Kastylii tak wielkie i energja, drzemająca w góralach tej prowincji również nie mała, iż spodziewać się należy z ich strony wszelkich wysiłków, aby nie dopuścić do rozczłonkowania państwa na części składowe.

mężem stanu i bohaterem narodowym jest niezłomny Albert belgijski, uwielbiany przez cały naród, dyktatorem we własnym zakresie jest Aleksander jugosłowiański, który wziął na własne barki królewski ciężar scalenia swego państwa.

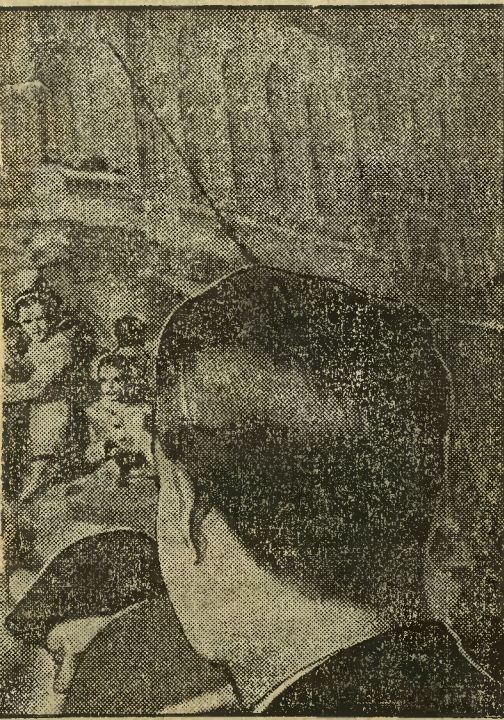
Gdy Alfons otrzymał terminatkę melduje się obecnie do oddziału energicznych królów rumuński Karol. Jak wiadomo w Rumunji obowiązuje niepisane prawo, że każda partja, pozostająca u władzy, urządza wybory według swej myśli. Wybory te zyskały... uznaniem w całym świecie i mają nazwę „rumuńskich wyborów”!

Ponieważ obecnie zbliża się okres wyborów, Karol mając do wyboru między niechętnymi mu liberałami i, zbyt mało podatnymi do ugniecenia w reku, chłopami Maniu, postanowił stworzyć własną partję. W tym celu został powołany były liberał, niezwykle obrotny polityk, poseł londyński Titulescu. Pragnie on stworzyć z małych ugrupowań rząd „bezpartyjny”, który przeprowadzi „bezpartyjne” wybory po myśl króla Karola. Jak dotychczas jego akcja napotyka na trudności. Gra jest dla wszystkich zbyt przejrzysta.

Trudno jest ocenić zdolności króla Karola. Nie jesteśmy zainteresowani za, czy przeciw niemu. Nas obchodzi może tylko Rumunja jako państwo. Jeżeli Karol przez swe dyktatorskie zapędy narazi ją na przesilenie, będzie to dla Polski niekorzystne. Dlatego wolelibyśmy, aby zrezygnował z tej niebezpiecznej akcji i pomyślał nad losem kolegi Alfonsa.

St. Równicki.

Barcelonie.

Widzimy na ulicy samochód, obsadzony rewolucjonistami, z czerwono-żółto-fioletową chorągwią. W tłumie ogromna ilość więźniów, których wypuszczono z więzienia. Naturalnie oswobodzono przedewszystkiem pospolitych zbrodniarzy. Od tego zaczyna się mniej więcej każda rewolucja.

Bójka rekrutów na noże w pociągu. Przerazony kupiec-żyd zatrzymał pociąg.

Kraków. Do pociągu nr. 911 odjeżdżającego do Krakowa, wsiadł do przedziału 3 klasy Zelik Szwareman, wracający z partją zakupionego obuwia do Chelma Lubelskiego.

Gdy pociąg zbliżał się do Otwocka, do przedziału wszedł jakiś rekrut, który wystąpił do jednego z poborowych z pretensją o zabranie jego walizki.

Doszło do bójki na noże, w czasie której wybito szybę w oknie i stłuczono lampę.

Siedzący obok Szwareman został w czasie walki ugodzony przez jednego z rekrutów nożem w rękę.

Przerazony kupiec pociągnął za hamulec i po chwili wyskoczył przez rozbito okno, raniąc się odłamkami szyby.

Pociąg stanął tuż przed stacją.

Służba konduktorska, nie mogąc dać sobie rady z awanturnikami, wezwała policję, która przeprowadziła sprawcę zajęcia na posterunek policyjny w Otwocku.

Drugi poborowy po nałożeniu opatrunku z apteczki kolejowej, udał się w dalszą drogę do Lublina.

Rannego pasażera zatrzymano na stacji i specjalnym pociągiem przewieziono do Warszawy.

Bandycki napad na pałac hrabianki.

Równe. Do pałacu hrabianki Zofji Sołtyk, liczącej lat 60, zamieszkałej w Szpanowie pod Równem, wtargnęło trzech bandytów. Wszyscy byli zamaskowani, a jeden z nich posiadał broń. Bandyty operujący w rękawiczkach, przywiązali przerazoną hrabiankę powrozami do łóżka, poczem przystąpili do rabunku i spłodowali 12 poki.

Trwało to około 5 godzin. Nie znalazłszy pieniędzy, których poszukiwali z bezczelną wytrwałością i zimną krwią przez czas dłuższy, zrabowali

większą ilość cennej biżuterji.

Dokonawszy tego dzieła, kazali hrabiance przysięgać, iż nie powie nikomu o ich pobycie w pałacu, grożąc jej, że gdyby to uczyniła, przyjdą jeszcze raz i zamordują ją. Potem nienapastowani przez nikogo, zbiegli w niewiadomym kierunku.

O wytrwałości bandytów i ich doświadczeniu świadczy fakt, iż pracowali przez cały czas w rękawiczkach i natychmiast po przybyciu do pałacu, porzecinali przewody telefoniczne.

zesa rady ministrów.

Rządy Alfonsa doprowadziły do nieprawdopodobnego rozproszkowania partyjnego. Opierając się na juntach (związkach oficerskich) podtrzymywał politykę w wojsku. Po klęsce marokańskiej, gdy w Katalonji i jej stolicy Barcelonie rozpalil się ogień rewolucji o charakterze mieszanym społeczno-separtystycznym, król powołał gen. Primo de Riverę ciemiężcę tej rewolucji na dyktatora.

Nominacja ta była fatalna. Primo de Rivera, obejmując rządy miał na rękach niewyschniętą krew katalończyków. Rządził opierając się na juncie oficerów piechoty. Rządził aby rządzić, aby utrzymać przy władzy siebie i swego królewskiego mocodawcę. Był zawodowym żołnierzem i razem z dworskim intrygantem Alfonsem nie potrafił wnieść innych wartości, jak rozpędzenie parlamentu, ograniczenie swobód obywatelskich i temu podobnych reform. Program społeczny pozostał im obu zupełnie obcy. Gdy więc przyszedł bunt artylerji w Cuidado Real, Primo de Rivera musiał rządy opuścić. Pozostał Alfons, aby na własnej skórze odcierpieć straszliwe głupstwo rządów soldateski i dworskiej kamarylli.

Rzeczypospolita Hiszpańska.

Rzeczypospolita Hiszpańska przyszła na świat w urnie wyborczej. Jest to pierwszy wypadek w dziejach, aby zmiana ustroju państwowego była następstwem wyborów, i to ponadto wyborów gminnych. Monarchja była już

Z WIELKOPOLSKI I POMORZA

Organizacja bekoniarni w Brodnicy.

Z dniem 1 lipca br. uruchomiona została w Brodnicy bekoniarnia. W sprawie tej została zawarta umowa z tutejszym magistratem i wysłana do zatwierdzenia do województwa w Toruniu.

22 755 bezrobotnych na Pomorzu.

Według PAT'a ogólna przypuszczalna liczba bezrobotnych na terenie województwa pomorskiego w czasie od dnia 5—11 bm. wynosiła 22 755, co w stosunku do poprzedniego tygodnia wykazuje dalszy, spadek o 181 osób.

Uczeń seminarjum pokłuty nożem.

Z Rogoźna donoszą: W Rogoźnie doszło na ulicy między uczniem seminarjum Józefem Barabaszem a 20-letnim robotnikiem Wincentym Ewertowskim do sprzeczki, w trakcie której Ewertowski dobył noża i zranil nim B. bardzo niebezpiecznie w szyję i bok. Stan rannego, którego natychmiast opatrzone, jest bardzo groźny. Sprawcę krwawego samosądu odstawili policja do więzienia w Poznaniu.

Nakło.

Osobiste. Zastępca starosty p. referendarz J. B. Robakowski został przeniesiony do starostwa w Świeciu n. Wisłą. W miejsce p. Robakowskiego przeniesiono p. Weesego z starostwa morskiego w Wejherowie.

Walne zebranie ochotniczej straży pożarnej odbędzie się w poniedziałek 20 bm. o g. 19,30 w sali Czytelni dla Kobiet.

Drużyna pań K. S. Warta z Poznania rozegra spotkanie towarzyskie w siatkówkę w niedzielę 19 bm. z tut. hufcem żeńskim w sali gimnastycznej dziewcząt o godz. 2,30 po poł.

Otwarcie sezonu letniego harcerskiego. W niedzielę 19 bm odbędzie się otwarcie letniego

Dzielni Kociwiacy przeciw nowemu statutowi wojackiemu.

W ubiegłą niedzielę odbyło się w Dąbrówce przy Starogardzie zebranie placówki Tow. Powstańców i Wojaków. Dłuższe przemówienie wygłosił prezes p. Delewski. Przemówienie miało na celu nie dopuścić do przyjęcia nowego statutu wojackiego, uchwalonego na nadzwyczajnym zjeździe delegatów w Grudziądzu

w dniu 22. 3. br. Jak wiadomo, statut ten ma na celu stopniowe przeformowanie Powstańców i Wojaków na Związek Strzelecki. Powstańcy i Wojac Dąbrówki wobec tego jednogłośnie uchwalili zaprotestować przeciw nowemu statutowi, który odczytany z nowym rozkazem wywołał u nich wielkie oburzenie.

sezonu harcerskiego. O godz. 9,30 zbiórka hufca na dziedzińcu gimnazjalnym i przegład drużyn, poczem wymarsz na nabożeństwo. Po nabożeństwie rozwiązanie. O godz. 17 odbędzie się rozgrywki w siatkówkę między drużynami na dziedzińcu gimnazjalnym, następnie przemarsz na małe boisko przy Parku miejskim. O g. 19 wesołe ognisko harcerskie, połączone z różnymi niespodziankami.

Dyrekcja Szkoły Zawodowej żeńskiej w Nakle przyjmuje wpisy uczenie na rok szkolny 1931-32 z dniem 15 kwietnia br. na kurs krakwiecki zawodowy oraz roczny kurs gospodarstwa domowego.

Majątność Lubaszcz pod Naklem, własność p. M. Kowalskiego, nabył w drodze przetargu sądowego p. Szukalski z Bydgoszczy za cenę 350.000 zł.

Kruszwica.

Ślub. Pobłogosławiony został związek małżeński między p. Danutą Krzymuską, córką dyrektora cukrowni a p. Lossowem, aplikantem sądowym z Poznania, syna właściciela dóbr rycerskich w Grabonoju pow. Gostyń. Obrzęd ślubny odbył się w kościele parafialnym w Ostrowie nad Gopłem. Ślubu udzielił proboszcz ks. Strehl w asystencji ks. prałata-prepozyta Schoenborna z Kruszwicy.

Zwycięcy w strzelaniu z wiatrówek. Zakończono strzelanie z wiatrówek o nagrody Sokola. Nagrody otrzymali pp.: Zenon Walczak, Jan Majewski, Jan Gościński, W. Sekciński, El. Saja, R. Woźniak, K. Wójcisiński, T. Wójcisiński i Fr. Talarczyk.

Wiadomości z Gniezna.

Wieczór propagandy przemysłu krajowego urządziło S. M. P. Promień. Program obejmował występy orkiestry S. M. P., przemówienie prezesa p. Kaschówny o historii przemysłu polskiego, deklamacje oraz sztukę p. t. „Góra przemysłu krajowy”.

Zjednoczenie Tow. Czeladzi Rzemieślniczej zwołuje na niedzielę 19 bm. o godz. 14,30 ogólne zgromadzenie czeladzi rzemieślniczej do Strzelnicy. Referaty wygłoszą delegaci z Poznania i Warszawy.

Samobójstwo kaprała. Zastrzelił się w swoim mieszkaniu we Wrześni zawod. kapral 68 p. p., 25-letni Jan Jasiński. Przyczyną samobójstwa była degradacja, jaka spotkała Jasińskiego za udowodnioną kradzież oraz wielką ilość posiadanych w mieście długów.

Z bagnetem rzucił się na ojca. Zamieszkały we Wrześni Zygmunt Szymański w toku sprzeczki z ojcem usiłował ojca przebić bagnetem wojskowym, a gdy członkowie rodziny stanęli w obronie ojca, zostali przez awanturnika bagnetem pokaleczeni. Rozbestwiony synalek zniszczył następnie część urzędzenia i drzwi

Wągrowiec.

Osobiste. Pobłogosławiony został przez ks. prob. Wróblewskiego w kościele farnym związek małżeński między p. Jerzym Podlewskim, komornikiem sądowym w Wróblewie, synem właściciela Hotelu Centralnego w Wągrowcu a p. Gabrjela Lenartowską, córką radcy magistratu. Młodej parze „Szczęść Boże”.

Zebranie Stow. Chrz. Nauczycieli szkół powszechnych w Wągrowcu odbędzie się w sobotę 18 bm. o godz. 17 w szkole przy dworcu. Na porządku dziennym: lekcja języka polskiego p. Kloska i referat p. t. „Instynkt walki” p. Szulcówny.

Zebranie Związku Zjednoczenia Inwalidów Pracy odbyło się w lokalu p. Grabarza przy ul. Poznańskiej. Zagał prezes p. Wachowiak. Sprawozdanie odczytał sekr. okr. p. Szymeterowicz. Następnie przystąpiono do spraw rentowych i komunikatów zarządu. W ożywionej dyskusji zabierali głos pp. Przekurat, Musolf, Dereziński i inni.

Plenarne zebranie „Sokoła” odbyło się w nowej strzelnicy p. Rossy pod przewodnictwem prezesa p. Martyńskiego. Protokół odczytał sekr. p. Drybulski. Podano do wiadomości, że 19 bm. odbędzie się zabawa taneczna w sali p. Rossy. Na wniosek p. Czerwińskiego uchwalono zakupić sprzęty lekkoatletyczne.

oraz uszkodził swemu bratu Bolesławowi samochód ciężarowy.

Zadwuzębność stanął przed sądem okręgowym Jan Łukowski, lat 36 z Józefopola. Poraz pierwszy ożenił się on w styczniu 1915 r. z Julją Machunówną, zaś poraz drugi wszedł w związek małżeński w Gnieźnie w lutym 1920 r. z Kazimierą N. z Gniezna. Rozprawa była tajna. Wobec przyznania się oskarżonego, sędzia p. Filiśiewicz skazał go na 9 miesięcy więzienia, z czego połowę darowuje mu się na mocy amnestji.

Dorożkarz przed sądem.

W grodzie Przemysława jest sobie dorożkarz, znany z kłótlowości i dowcipów. Od czasu, kiedy „samosmrod” — mówiąc językiem chwaliszewskim — zaczął mu psuć interesy i humor, oburzył się o byleco i daje policji liczne okazje do spisowywania protokółów i obsypywania go mandatami karnymi. Niedawno temu spowodował ów dorożkarz — nazwiska jego nie podajemy, ażeby zaoszczędzić mu przykrości — na ul. Franciszka Ratajczaka wielkie zbiegowisko. Okładając jakiegoś młodzieńca batem, kłzycał na cały głos: „A ty hultaj! Ja cię oduczę, starych ludzi nabierać!”

O co poszło? Otóż według zeznań dorożkarza przystąpił do niego na postoju „ten mlókos”, uchylił grzecznie kapelusza i zapytał: „Jest Pan wolny?” Kiedy mu odpowiedział, że tak i przygotował „siedzenie”, „mlókos” zawał: „Ja też! Niech żyje wolność!” „Kiedy on sobie tak ze mnie zakpił — kończył dorożkarz swoje zeznanie — to ja mu batem za dobry dowcip zapłaciłem”.

Pewnego dnia nad ranem stał sobie nasz bohater na Starym Rynku i czekał na podstawie zamówienia na kilku gości, zabawiających się w nocnej restauracji. Wreszcie czekanie mu się sprzykrzyło, zaczął więc gości alarmować trzaskaniem z bata. Dyżurujący na Starym Rynku policjant zwrócił mu grzecznie uwagę, że tego rodzaju hałasowanie jest o tej porze niedopuszczalne. Od słowa do słowa doszło wreszcie do sprzeczki. W międzyczasie goście opuścili lokal i widząc zamówionego dorożkarza, kłócącego się z policjantem, wzięli inną dorożkę. Rozgniewany dorożkarz krzyknął wtedy: „Widzisz ty, lorbasie teraz odjechał inną dorożką!”

Sprawa oparła się o sąd. Niespokojny „pa-

Z meczu piłki nożnej. Odbyły się zawody rewanżowe piłki nożnej, rozegrane pomiędzy S. M. P. a P. W. i W. F. Kruszewca. Wygrała drużyna S. M. P., uzyskując zasłużony wynik 3:2 (2:1).

Złodzieje słodczy. Niewykryci sprawcy włamali się do restauracji dworcowej. Lupem złodziej padło kilkaset papierosów, cygara, kawa oraz większa część znajdujących się w restauracji cukierków i czekolad.

MARGONIN. Przedstawienie amatorskie. Stowarzyszenie św. Wincentego a Paulo urządziło przedstawienie p. t. „Prządka pod krzyżem” połączone z zabawą taneczną.

WAPNO. Z życia S. M. P. W niedalekiej wiosce kościelnej Srebrnejgórce Stow. Młodzieży Polskiej odegrało sztukę ludową w 3 aktach p. t. „Na wymiar”. Amatorzy wywiązali się z swych ról bardzo dobrze. Wyreżysowanie sztuki zawdzięcza się wielkiemu przyjacielowi młodzieży kierownikowi szkoły p. Kasprzykowi.

Wiadomości z Chełmży.

Czyn godny uznania. B. radca miejski m. Chełmży, właściciel majątku ziemskiego Wola Skorzecka pow. Gniezno - p. Szczepan Orłowski złożył na ręce ks. prof. Banickiego 300 zł w gotówce, którą to kwotę rozdzielono następująco: dla Tow. św. Wincentego a Paulo 50 zł, na oświatę religijną w państ. gimnazjum 150 zł, dla sierot u S. S. Elżbietank 50 zł, dla kształcącej się młodzieży w gimnazjum 50 zł. Zebranie plenarne chóru katedralnego. Tow. śpiewu kościelnego „św. Cecylii” urządziło swe plenarne zebranie w Domu Katolickim, które zagał wiceprezes ks. wik. Klementowski. Protokół odczytała sekretarka p. Malicka. Ks. wiceprezes objaśnił przygotowanie się kapłana do odprawiania mszy św. Następnie p. Mieszyska wygłosiła piękną deklamację p. t. „Sen”.

Nowe Tow. Kupieckie w Chełmży. Odbyło się w Hotelu Pomorskim zebranie pracowników kupieckich celem założenia tow. pracowników kupieckich w Chełmży. Na zebranie przybyło dość licznie miejscowe kupiectwo. Zebranie zagał prezes Zw. rac. Kup. w Toruniu p. Au-

ZŁOTNIKI KUJAWSKIE. „W górę serca”! W lokalu p. Polaszewskiego odegrało P. W. i W. F. z Niszczewic dramat p. t. „W górę serca” osnuty na tle powstania styczniowego. Wyrodnili się pp.: L. Woźniak, K. Klauze i J. Hańczewska. Resztę zespołu amatorskiego tworzyli pp.: Nowakówna, Wydrzyński, Obiała, Kowalski, Klauze A., Urbański Sz., Wydrzyński, Zamiatowski, Krawiec i Kosciak. Reżyserował p. Edmund Jaskólski z Niszczewic. Reżyserowi p. Jaskólskiemu za trudy i amatorom za dobrą wolę należy się podzięką i uznanie.

Chodzież.

Miljonowy spadek otrzymała po zmarłym w Ameryce krewnym rodziną pp. Miłostanów z Strzelec. Spadek w wysokości 750.000 dolarów czyli około 6 1/2 miliona złotych rozdzielony zostanie pomiędzy 4 rodziny.

Chodziejski Klub Szachistów. Ustalono ostatecznie wynik turnieju o mistrzostwo klubu i m. Chodzieży na rok 1931. Udział brało dwunastu graczy. Zaszczny tytuł mistrza zdobył p. Piechota Jan, wicemistrza p. Sianowski Józef.

Świecie.

Osobiste. Z dniem 1 kwietnia br. odszedł ze stanowiska zast. starosty powiatowego radca wojewódzki p. Grodyński do urzędu wojewódzkiego w Toruniu. Stanowisko to objął p. J. B. Robakowski z Wyrzyska.

Roczne walne zebranie Cechu fryzjerskiego odbędzie się dnia 20 bm. o godz. 14 w lokalu p. Chełstowskiego, ul. Sądowa 3.

gustyniak i wygłosił referat o znaczeniu związku. Wszyscy obecni zapisali się do tej organizacji. W dyskusji przemawiał p. Boniewicz z Torunia, a p. Jurkiewicz z Torunia podał do wiadomości statutu towarzystwa i przepisy Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu i o Pow. Kasach Choych. Przystąpiono do wyboru zarządu, do którego weszli pp.: Roman Skański prezes, Litkowski - wiceprezes, Kalamarska - sekretarka, W. Słupski - zast. sekr., J. Miemczyk - skarbnik, Nowakówna i Karczewski do komisji rewizyjnej.

Z posiedzenia rady miejskiej. Odbyło się posiedzenie rady miejskiej pod przewodnictwem p. Jana Kolendy. Radny p. Kryger złożył sprawozdanie z miesięcznej rewizji głównej kasy miejskiej za marzec oraz rewizji kasy poborowej zakładów miejskich. P. Aleksander Litkowski złożył sprawozdanie z nadzwyczajnej rewizji kasy miejskiej za marzec. Po przerwie przystąpiono do wyboru 3 członków magistratu. Wybrano pp. Stefana Łukomskiego, Jana Czerwińskiego i Hipolita Szóstakowskiego. Do komisji sanitarnej wybrano pp. radnych Górnowskiego i Muzalewskiego, do komisji finansowo-administracyjnej p. Godzińskiego, do komisji rzeźnianej p. Krygra, do komisji wojskowo-kwaterunkowej p. Brzuszkiewicza, do komisji gazowniczej pp. Domzalskiego i Nehringa, do komisji regulaminowej p. Nehringa. Sprawę boiska sportowego referował radny p. Brzeski. W sprawie wykonania 4 baraków za przeszło 40.000 zł przez firmę Jarzębowski i regulowania rachunków przemawiali p. dyr. Sylla, p. Brzuszkiewicz i p. Majewski.

Pozwalamy sobie

poprosić uprzejmie o zgłoszenie abonamentu na

mał

Dziennik Bydgoski

Z Grudziądza.

Nocny dyżur aptek. W czasie od 18 do 25 bm. nocny dyżur pełni apteka „Pod Złotym Lwem”, ul. Pańska.

Kalendarzyk teatralny. Dnia 18 bm. (sobota) o godz. 8 „Miłość bez grosza”. Dnia 19 bm. (niedziela) o godz. 4 „Nitouche”. Dnia 19 bm. (niedziela) o godz. 8 „Miłość bez grosza”.

Wiadomości parafjalne (Fara).

Bractwo św. Michała obchodzi w niedzielę 26 bm. swoją półroczną uroczystość. O godz. 8 uroczyste nabożeństwo, po poł. o godz. 3 niecierpki, poczem zebranie Bractwa i przyjmowanie nowych członków.

Tow. Katolickich Robotników ma zebranie w niedzielę 19 bm. o godz. 4 po poł. w sali „Tivoli”.

Chór kościelny przy Fara ma walne zebranie w poniedziałek, 20 bm. o godz. 8 w salce parafjalnej śpiewamy w niedzielę podczas nabożeństwa o godz. 10,30.

W sobotę dzień św. Marka odbędzie się procesja o godz. 6,45 rano.

Zebranie Dzieła św. Dzieciństwa P. Jezusa odbędzie się w poniedziałek dla chłopców, we wtorek dla dziewcząt o godz. 3 w salce parafjalnej.

III. Zakon św. Franciszka ma zebranie w niedzielę 19 bm. o godz. 2 po poł. w salce parafjalnej.

Papieckie Dzieło Rozkrzewienia Wiary św. ma miesięczne zebranie w niedzielę 19 bm. o godz. 3,30 po niecierpkach w salce parafjalnej.

Kościół św. Krzyża.

Procesja św. Marka odbędzie się w sobotę, 25. 4. przed drugą mszą św. o godz. 7,15, następnie msza św.

Dzieło św. Dzieciństwa P. Jezusa. W niedzielę 19 bm. o godz. 2,30 zebranie miesięczne w szkole im. Marcinkowskiego przy ul. Gelbudzkiej. Zaraz po zebraniu oddadzą zelatorki składki.

Stow. Młodzieży Polskiej. Zebranie miesięczne odbędzie się w środę 22 bm. o godz. 8 w sali p. Derdowskiego.

Czas spowiedzi wielkanocnej kończy się w niedzielę, dnia 26 kwietnia.

Do gniazd sokolich na terenie Grudziądza, M. Tarpna i Mniszka. W niedzielę 26 b. m. odbędzie się w Grudziądzu doroczny zjazd rady dzielnicowej. Zarządząmy w dniu 26 bm. o godzinie 10,45 w ogrodzie hotelu „Pod Złotym Lwem”, ul. 3-go Maja ogólną zbiórkę wszystkich gniazd grudziądzkich, włączając gniazda Mniszek i Małe Tarpno. O godz. 11,15 wymarsz o orkiestrą i sztandarami gniazd Sokoła i Mniszka do kościoła seminarijnego. Po mszy św. powrót do lokalu obrad hotelu „Pod Złotym Lwem” i defilada przed władzami sokolemi na Głównym Rynku. W karnym szeregu staną wszystkie oddziały młodzieży obojga płci. Nie powinno braknąć ani jednej druchny, ani jednego druha. Strój: mundur uroczystościowy, polowy lub conajmniej czapka sokola. Czołem! (—) Stanisław Kunz, prezes (—) Brunon Ody, naczelnik.

Polepszenie w firmie Herzfeld i Victorius. Jak nas informują, firma „Herzfeld i Victorius” przyjęła po świętach kilkudziesięciu nowych robotników i zwiększyła prawie we wszystkich warsztatach czas pracy do 6 dni w tygodniu.

Kino „Orzeł” wyświetla „Pat i Patachon jako gazeciarze” i „Krwawy żart”.

Kino „Gryf” wyświetla „Na wojnie” i „Pieniarz Paryża”.

Kino „Nowości” wyświetla „Zawily testament”, „Małżeństwo wbrew woli”, „Ucieczka”, „Walka o honor”, „Pod szubienicą” i „Zwycięstwo”.

Zebranie sekcji lekkoatletycznej Sokoła I. odbędzie się w poniedziałek 20 bm. o godz. 8 w hotelu p. Kellasa przy ul. Wybickiego. Goście mile widziani.

Baczność, służba domowa! W poniedziałek 20 bm. o godz. 7 w. odbędzie się w sekretaracie Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego w Grudziądzu przy ul. Groblowej 5 (II wejście, parter) zebranie miesięczne służby domowej. Wszystkie gospodynie, pokojowe, kucharki i służące uprasza się o koniecznie przybycie. Zarząd Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawod. na Województwo Pomorskie.

Zebranie miesięczne „Sokoła” I. Odbędzie się plenarne zebranie Sokoła I, które zagał prezes p. Banaszak. Po przyjęciu członków wygłosił p. Felski odczyt o historii Sokolstwa. W komunikatach odczytano okólnik przewodnictwa dzielnicowej oraz okręgu. Następnie zaapelował prezes p. Banaszak o liczny udział w pochodzie który odbędzie się z okazji zjazdu rady dzielnicowej. Krótkie sprawozdanie złożył naczelnik, który wskazał jako najpilniej ewi-

zczających pp.: Sikorskiego, Wieczorka, Brzozowski, Sawalę i Zwolińskiego. Sprawę P. W. referował naczelnik okręgu p. prof. Ody. Na wniosek p. Koprowskiego postanowiono wysłać na mistrzostwa bokserkie Polski kierownika sekcji bokserkiej p. Wrosza. Prace przygotowawcze wyciągu kolarskiego Grudziądź—Bydgoszcz—Grudziądź przedstawił sekretarz sekcji p. Strahl. Kierownikiem sekcji lekkoatletycznej wybrano p. Przychodnego.

Wieczór muzyki polskiej urządony staraniem „Kółka stypendjalnego” przy Państw. Gimnazjum Żeńsk. w Grudziądzu, odbędzie się w auli zakładu dnia 18 bm. o godz. 20 z laskowym współudziałem: p. Żukowskiej, p. prof. Meissnerówny, p. dr. Bymańskiego, p. Kłysiówny oraz chóru Gimn. Żeńsk.

Upadłość firmy „Strug”. Co do majątku firmy Przemysł Drzewny „Strug” S. A. w Grudziądzu wdrożono z dniem 9 bm. postępowanie upadłościowe. Zarządcą masy upadłościowej mianowano adwokata Rozaka w Grudziądzu.

Walne roczne zebranie Komitetu Walki z Handlem Kobietami i Dziećmi odbędzie się 28 bm. o godz. 19 w ratuszu.

Rehabilitacja zasłużonego sportowca.

Miejski Komitet Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego nadsyła nam poniższe wyjaśnienie, które tem chętniej zamieszczamy, że rehabilituje ono zasłużonego sportowca, co do którego wydajnej pracy na polu wychowania fizycznego „Gонец Nadwiślański” od dawna zamieszczał fałszywe informacje, wyrządzając mu rozmyslną krzywdę. Otrzymany komunikat M. K. W. F. i P. W. brzmi:

Komisja wyznaczona przez Miejski Komitet W. F. i P. W. celem zbadania zarzutów postawionych w notatkach „Gонец Nadwiślański” p. t. „Niebyswały skandal na zawodach M. K. W. F. i P. W.” i „O uzdrowienie stosunków i działalności M. K. W. F. i P. W.” doszła na podstawie wyjaśnień, udzielonych komisji przez osoby postronne i dowodów piśmiennych oraz po informacjach, zasięgniętych u p. Pawła Baczynskiego oraz pp. Morawskiego i Hajeca do wniosku, że zarzuty, podniesione przeciwko M. K. W. F. i P. W., tudzież przewodniczącemu sekcji W. F. i P. W. p. Pawłowi Baczynskiemu, opierające się na nieścisłych informacjach, nie polegają na prawdzie.

W szczególności podnieść należy, że oprócz stwierdzenia pewnych drobnych nieformalności nieuniknionych ze względów technicznych przy imprezach sportowych, komisja nie stwierdziła,

Rozwiązanie parlamentu w Islandji.

Islandja jest domeną duńską, ale zażywa bardzo szerokiej autonomji. Sejm islandzki otwarcie dążył do oderwania się od Danji, wskutek czego król duński sejm rozwiązał. — U góry premier islandzki Tryggvi Thorhallson, dalej budynek parlamentu i historyczne w nim posiedzenie, podczas którego odczytano dekret królewski.

by p. Paweł Baczynski i grono sędziów byli jednostronni, tudzież by nie przestrzegali regulaminów sportowych.

Natomiast komisja stwierdza, że p. Paweł Baczynski, pracując od 5 lat na niwie sportowej, w szczególności w Miejskim Komitecie W. F. i P. W., wywiązywał się ze swego zadania bez zarzutu i że bezinteresowna i fachowa praca jego odpowiada kierunkowi, jaki M. K. W. F. i P. W. nakreślił sobie w pracy nad rozwojem wychowania fizycznego i przysposobienia wojskowego w organizacjach W. F. i P. W. oraz klubach sportowych miasta Grudziądza. Ko-

misja wyraża swoje przekonanie, że podobne artykuły w prasie codziennej, mające swój początek w przeczulonej rywalizacji towarzystw sportowych, nie powinny mieć miejsca, albowiem wywlekane przed forum publiczne i bezkrytycznie pojmovane, wyrządzają wielką krzywdę pracy społecznej i idei sportowej, przyczem zaznacza, że w razie jakich niedociągnięć M. K. W. F. i P. W., w którym zasiadają przedstawiciele wszystkich towarzystw sportowych, znajdzie drogę do ich usunięcia. **Czechowicz Murawski Bronisław Szpakowski** pułkownik profesor porucznik.

Z Torunia.

Nocny dyżur ma do dnia 24 b. m. apteka „Radziecka”, ul. Szeroka.

Z TEATRU TORUŃSKIEGO.

W sobotę, dnia 18 bm. o godz. 20 w premierze operetki Benatzky'ego „Piękna Carrena” (Noc w San Sebastiano) wystąpi gościnnie niezrównana gwiazda stolicy, rozgłosnej sławy primadonna Lucy Messal. Wielkiej artystce wskundują p. Porębska, Zdzitowiecki (reżyser premjery) Ołędzki, Józefowicz, Jaworski, Jejde, Dyrzyguje prof. A. Wiliński. Na czele baletu primabalerina H. Grossówna. Nowe dekoracje inż. W. Malkowskiego.

W niedzielę, dnia 19 bm. o godz. 16 (ceny znizone) operetka „Polska krew” z występem Oli Obarskiej. Wieczorem „Piękna Carrena”.

Zrzeszenie Rodaków z Warmji, Mazur i Ziemi Malborskiej - oddział Toruń. W niedzielę 19 bm. o godz. 15 odbędzie się w lokalu Hotelu Mazowieckiego, ul. św. Katarzyny nadzwyczajne walne zebranie oddziału Toruń. W razie braku quorum odbędzie się o godz. 16 drugie zebranie, którego uchwały będą prawomocne bez względu na ilość obecnych członków. Komisarz zarządzający ppulk. w st. spocz. (—) Wł. Koczorowski.

Znalezienie zwłok 4-letniego chłopca. W dniu 26. III. zaginał Grabowski Jan Adolf, lat 4, syn Marji Błaszczykowej, zam. w Pieczeni pow. toruński. W dniu 15 bm. znaleziono zwłoki zaginionego w wodzie na łąkach w Pieczeni pow. toruński, gdzie utonął. Dochodzenia w sprawie śmierci chłopca prowadzi policja.

Walne zebranie Centralnej Kasy Rzemieślniczej w Toruniu odbędzie się dnia 19 bm. o godz. 11 w sali „Strzelnicy”, ul. Przedzamcze. **Zastrzelenie wściekłego psa.** Riemer Henryk zgłosił, że dnia 15 bm. wpadł na podwórze

jego domu pies wilk, rzekomo wściekły i pokąsał jego psa, znajdującego się na uwiezi przy budzie. Wysłany na miejsce posterunkowy w porozumieniu z lekarzem weterynarii psa zastrzelił i oddał go do rakażarza Liedtkego, gdzie zostanie zbadany.

Zebranie komitetu budowy pomnika poległym 63 p. p. odbyło się w sali kasyna garnizonowego pod przewodnictwem p. majora Bochniewicza. Prezes komitetu p. radca Janowski, ze względu na stan zdrowia urząd złożył. P. major Bochniewicz poinformował komitet o stanie kasy, zaś p. inż. Makowski o pracach dotychczas wykonanych. Budowa pomnika w 3/4

została już wykonana. Potrzeba jeszcze na wykończenie pomnika około 10 tys. zł. Sumę tę komitet postanowił zebrać przy pomocy imprez dochodowych. Aby prace przy budowie pomnika nie wstrzymały, komitet uchwalił zaciągnąć pożyczkę w banku. W związku z tem wybrano jako delegatów pp. dyr. Januszewskiego, ks. prał. Sienkiewicza i plk. Rymkiewicz. Do sekcji imprezowej wybrano pp.: plk. Ilnatowiczową, inż. Grabowską, por. Grabowski, ks. prał. Sienkiewicza, mjr. Bochniewicza, radcę Janowskiego, plk. Rymkiewicz, chorążego Grobeckiego i st. sierż. Laszewskiego. Do zarządu wybrano pp. inż. Kolec - przewodniczący, plk. Ilnatowiczowa - wiceprzewodnicząca, ks. prał. Sienkiewicz - sekretarz, por. Skarzyk - zast. sekretarza, radca Janowski przewodniczący komisji rewizyjnej. Skarbnikiem pozostał p. major Bochniewicz.

Nr. 137.

Szarada.

Pierwsze trzy zgłoski
Biskupa blisko;
Druga i pierwszą
Człowiek na nisko;
Druga i czwarta —
Filozof grecki
Z szatą wytartą;
Całość widokiem
Oczy weseli:
Bóg wśród pastuszków,
W szopie anieli.

Nr. 138.

Z „r” we środku
Imię damy;
Z „k” w teatrze
Coś z reklamy...
Z „p” to fiasko.

Ale zdoła
Kiedy krawiec
Surdut zrobi;
Z „s” zbyt często
Wymawiamy,
A ze szkoły
Głównie znamy. —

Nr. 135. Synogarlica.

Nr. 136. Seraj.

Miejscowe: M. Magdańska, J. Kotarska, J. Manikowski, J. Gutentazanka, H. Maradzińska, J. Kulczycka, H. Magdański, M. Konieczkowska, M. Kulczycka, M. Kołakowska, Z. Magdańska, F. Macholcówna, W. Krzyciak, A. Błociszewski, H. Magdańska, B. Kachelnski, E. Teclaw, W. Lewandowski, S. Nawrocki, K. Kowalski, W. Mikołajczak.

Z prowincji: T. Fischbach - Ostrów, H. Michalak - Jarocin, L. Grzesiak - Wieruszów, A. Wagner - Gniezno, M. Günter - Klonowo, J. Kaczyński - Samysława, St. Zając - Grudziądź, Ir. Maliszewska - Lubiszewo, A. Wachowski - Nowemiasto, E. Antoszczyńska - Nowemiasto, Z. Romański - Szubin, W. Nawrocki - Inowrocław, St. Markiewicz - Nakło, W. Kwasiński - Kartuzy.

Nagrody w drodze losowania otrzymali:
I. J. Kotarska, Bydgoszcz - „Pierwsi ludzie na księżycu” (H. G. Wells), II. L. Grzesiak, Wieruszów — „Gawędy Jana Oracza” (K. J. Spurgeon). III. A. Błociszewski, Bydgoszcz - „Wędrowki zwierząt i roślin” (B. Dykowski). IV. J. Kaczyński, Samysława - „Duch wierzb” (M. Jaskiewiczówna).

Wyrok śmierci w Gdyni.

W Gdyni odbyła się rozprawa o morderstwo portjera Maciołki. W czwartek zapadł wyrok sądu okręgowego z Wejherowa na sejsji wyjazdowej do Gdyni. Oskarżony Furman skazany został na karę śmierci za popełnienie morderstwa z zastanowieniem. Osk. Maciejewski został uwolniony od winy i kary. Skazany

wniósł odwołanie od wyroku. Również prokurator zapowiedział apelację na korzyść skazanego.

Rozprawie przewodniczył sędzia dr. PoblOCKI oskarżał prokurator Sobolewski, bronili adwokaci Stankiewicz i dr. Suhecki z Starogardu.

20 dni kozy.

Początek
ogodz. 7³⁰

Arcywesołą komedię francuską Hennequina w niedziele, 19 kwietnia w salach Strzelnicy wystawia „Sokół Żeński”. Bilety od 50 gr do 1,50 zł w sekretarjacie wzgl. w dniu przedstawienia przy kasie.

KRONIKA

Bydgoszcz, dnia 18 kwietnia 1931 roku.

KALENDARZYK.

Dziś: Apoloniusza, Grób, Jerozol.
Jutro: Krescencji, Leona IX.
Wschód słońca: godz. 4,58.
Zachód słońca: godz. 19,2.

DYŻURY APTEK:

Od poniedziałku dnia 13 bm. do poniedziałku dnia 20 bm. dyżur pełnia:
1) Apteka Pod Aniołem, ul. Gdańska 39.
2) Apteka przy PL Teatralnym, Marsz. Focha 43.

MUZEUM MIEJSKIE przy Starym Rynku otwarte codziennie od godz. 10—4, w niedzielę i święta od godz. 11—2. Obecnie w Muzeum wystawa Krakowskiego Cechu Artystów Plastyków „Jednoróg”.

— **Polskie Towarzystwo Krajoznawcze Touring Klub**, ulica Libelta nr. 5, tel. 2256, od godz. 9—19-jej wydaje zniżki kolejowe — wszelkie informacje w sprawach turystyczno-wycieczkowych.

TEATR MIEJSKI.

Dziś, sobota 18 bm. o godz. 20-jej odegrana będzie po raz 3-ci najnowsza komedia Adolfa Nowaczyńskiego p. t. „O żonach złych i o dobrych”.

W niedzielę o godz. 16-jej, jako popołudniówka (1-szy raz po cenach zniżonych) opera w 3 aktach Giacomo Puccini’ego p. t. „Madama Butterfly”.

Najbliższe przedstawienie operetki „Druciarza”, która wzbudziła sensacyjny wprost pęd ku Teatrowi, odbędzie się w niedzielę wieczór.

Na marginesie.

Ile razy opinia publiczna poczyna się burzyć z powodu zbyt bezwzględnie przyciśniętej śruby fiskalnej, tyle razy zabiera głos ktoś kompetentny i miarodajny — wiceminister albo i sam minister skarbu — i poczyna uspokajać i zapowiadać gruntowną zmianę na lepsze:

— Zalicie się na śrubę fiskalną? Ależ sam wiem o tem, że ona gniecie ludność, i dlatego wydałem już polecenie, aby przy wymiarze podatków kierowano się jak najdalej idącym poczuciem obywatelskiem. Kazałem też stosować wszelkie możliwe ulgi i sploty ratalne. Mogę panów zapewnić, że mam pełne zrozumienie dla chwilowych trudności płatniczych....

Po takim oświadczeniu opinia publiczna na jakiś czas uspakaja się, prasa sanacyjna wypisuje hymny pochwalne na cześć „doniosłych ulg gospodarczych”, aż dopiero przygodnie, od stron zainteresowanych, dowiadujemy się, że nic się nie zmieniło, że stary system trwa niezmiennie. Wymiary podatkowe przepisuje się mechanicznie z dawnych, lepszych lat, zaległości ściągają się również gorliwie, a właściwie jeszcze gorliwiej z powodu pustek w kasach skarbowych, i obciąża się tak lichwiarskimi procentami zwłoki, że człowiek prywatny dostalby się za coś podobnego do kryminalu.

Nie chcemy podawać w wątpliwość, że minister mówił szczerze i ozywiony jest najlepszymi chęciami, ale trudno dopatrzeć się skutku jego słów, spełnienia jego zapowiedzi. Między słowa i czyny tych panów wkrada się jakiś czynnik trzeci, mocniejszy od samego ministra, usuwający się z pod jego kontroli i władzy, który paraliżuje całą wartość jego obywatelskich nieraz zarządzeń.

Bo czyżby inaczej było rzeczą możliwą, aby pewnemu obywatelowi ziemskiemu na Pomorzu sprzedano na licytacji nowe auto za 800 zł, choć ono na kilkanaście tysięcy zostało oszacowane? Albo ten wypadek zeszłego tygodnia w Toruniu, gdy jednemu rzeźnikowi wywieziono za podatki cały zapas towaru z magazynu, i po niewczasie spostrzeżono, że stało się to — przez omyłkę!

Czy takie praktyki pokrywają się z intencjami panów na kierowniczych stanowiskach?

Trzeba koniecznie dążyć do tego, aby wreszcie chlubne zamiary władz centralnych — bo nie chcemy przeczyć ich dobrych chęci — dotarły do najniższych komórek maszyny fiskalnej i administracyjnej, i dostroiły ją do tego obywatelskiego kursu. Co z tego, że pan minister ma złoto w ustach, gdy w kieszeniach obywateli powstają coraz przeraźliwsze pustki.

W trosce o oświatę żołnierza.

Z walnego zebrania Polskiego Białego Krzyża —
Koło Bydgoszcz.

W ub. czwartek odbyło się przy udziale licznych gości i członków w Kasyńce Oficerskiej 62 p. p., walne zebranie Polskiego Białego Krzyża, towarzystwa, którego szczytnym zadaniem jest szerzenie oświaty wśród żołnierzy.

Zebranie zagała prezeska p. starostina

Beretowa. Na przewodniczącego powołano p. starostę Beretę. Protokół pisał p. dyr. Jankowski.

Zkolei nastąpiło odczytywanie sprawozdań przez poszczególnych członków zarządu.

Jak ze sprawozdań wynika, Polski Biały Krzyż — Koło Bydgoszcz wykazał w roku ubiegłym owocną działalność. Założono świetlice, wygłaszano referaty naukowe, urządzano kursy instruktorskie — wogóle otaczano żołnierzy staranną opieką. Przeszło 1000 żołnierzy, analfabetów nauczone w przeciągu kilku zaledwie miesięcy poprawnie pisać i mówić.

Towarzystwo liczy obecnie 198 członków. Założono w Solcu Kuj. i Fordonie oddziały P. K. B. Dla pięciu zaangażowanych nauczycieli zorganizowano specjalne kursy, na których zapoznano uczestników z kierunkiem pracy Koła.

Rzutka skarbniczka p. dyr. Bauerowa w wielkiej mierze przyczyniła się do wzrostu wpływów kasowych. Saldo na rok 1931 wynosi 3.892,60 zł.

Wszelkie imprezy kulturalno-oświatowe Koła cieszyły się wielkim zaufaniem i uznaniem społeczeństwa miejscowego.

Za doskonałe prowadzenie ksiąg udzieliła komisja rewizyjna zarządowi pokwitowania. Sprawozdania członków zarządu przyjęto bez zastrzeżeń, czego dowodem było jednogłośne absolutorjum.

Do komisji rewizyjnej na rok bieżący weszli pp. dr. Szymanowska, prezes poczty Maciejewski oraz jeden z pp. oficerów wydelegowany przez władzę wojskową.

Delegatami na okręgowe i naczelne, walne zgromadzenie wybrani zostali pp. kpt. Dobrzański i p. insp. Klimek, zastępcą p. Kapturkiewiczowa.

We wolnych wnioskach zabrał głos generał Thommé dziękując Kołu za żmudną, nadzwyczaj pożyteczną pracę nad nauczaniem żołnierzy.

Pod koniec przewodniczący zachęcił gości do zapisania się na członków Polskiego Białego Krzyża.

Po wyczerpaniu porządku obrad zamknął p. starosta Bereta zebranie.

(zk)

Z cyklu: Stara Bydgoszcz.

Widok miasta w roku 1838.

(Ze zbiorów Marjana Habera w Kołdrąbinu)

W kalendarzu berlińskim na rok 1839 znajdujemy 12 widoków wielkopolskich miast i pałaców, według sztyletów Beckera. Porównując obrazek nasz z publikacją z dn. 5 kwietnia br. (w nr. 78 „Dziennika Bydgoskiego”) widzimy strzelisto ku niebu wieże kościoła Pojezuickiego jeszcze całkowite i porównać je można co do formy z obecnymi, po orkanie odbudowaniami. Między budynkami dokładnie rozróżniamy zabudowania klasztoru OO. Bernardynów, śred-

niowieczną Farę, szczytki klasztoru Karmelitów i Klaryski. Wokół nie widać nie oprócz łąk i lasów. Całość stanowi dla urbanisty ciekawy przyczynek do studjów nad rozwojem miasta. Bydgoszcz liczyła wówczas dopiero 10 tysięcy mieszkańców.

Widoczek nasz jest ujęty ze wzgórza dzisiejszej Strzelnicy, skąd najwspanialszy jeszcze dziś roztacza się obraz miasta leżącego w dolinie Prawisy i na modrą wstęgę Brdy.

— **Msza św. za spókoj duszy ś. p. Wacława Klóskowskiego**, członka honorowego okręgu bydgoskiego katolickich towarzystw robotników polskich odbędzie się w poniedziałek 20 kwietnia rano o godz. 9-tej we Farze. Zarząd okręgowy uprasza wszystkich członków wolnych od zajęć o udział w żałobnym nabożeństwie, zarządy poszczególnych towarzystw natomiast o wydelegowanie do kościoła pocztów sztandarowych.

(—) Jan Cywiński, prezes okr.

— **Zebranie bezrobotnych pracowników umysłowych** odbędzie się w poniedziałek dnia 20 kwietnia 1931 r. o godz. 5-tej w restauracji „pod Lwem”. Wstęp za legitymacją Państw. Urzędu Pośrednictwa Pracy.

— **Powszechne Wykłady Uniwersyteckie**. W niedzielę 19 bm. o godz. 18 w auli Gimm. Humanistycznego przy ul. Grodzkiej wygłosi odczyt p. t. „Z pamiątek polskich we Wrocławiu” (z przezrociami) dr. Zygmunta Wojciechowski, prof. Uniw. Pozn. Wstęp 50 gr. dla dorosłych, 20 gr. dla uczącej się młodzieży i wojskowych niższych stopni.

— **Polski Zbór Ewangelicki**. Rada Kościelna przypomina wszystkim zborownikom, iż w niedzielę dn. 19 bm. o godz. 4-jej po południu w sali Domu Zborowego przy ul. Libelta 8, odbędzie się doroczne walne zebranie sprawozdawcze.

Nowa uczelnia.

W dniach najbliższych otwarte zostaną w Bydgoszczy przy ul. Gdańskiej nr. 157 II. ptr. koncesjonowane kursa kroju szycia i modelowania zatwierdzone przez Ministerstwo W. R. i O. P. Leokadji Radkowej, długoletniej właścicielki znanej firmy „Chic Parisien”. Nauka kroju prowadzona jest nowoczesnym systemem używanych obecnie w akademjach zagranicznych. Teoretycznie i praktycznie (na materiałach). Kończącym kursy wydaje się świadectwa. Szczegóły w ogłoszeniu.

— **Odnaczenie przez Ojca św.** Ogólnie znany z czasów swego pobytu w Bydgoszczy w 61 p. p. pułkownik Zagórski, obecnie dowódca 3 p. strzelców podał, w Bielsku na Śląsku, został odznaczony przez Ojca św. orderem „Pro Ecclesia et Pontifice”. Odnaczenie to zasługuje na specjalną uwagę, gdyż w bardzo rzadkich wypadkach bywa nadawane osobom świeckim.

U golibrody.

— **Panie redaktorze, kiepskie czasy!** Mój interes schodzi na psów. Pan wi, u mnie chodzą ogolić sze same urzędniki. Ale ja niedługo będę stracił ty cały klienteli. Skąd teraz taki bidak będzie wziąć 30 groszy na ogolenie, jak jemu pan Matuszewski oberznił 15 procent z pobory. Każdy mówi: niech mi rosnie brody! Taki prawdziwy sanacyjny brody!

Bo na czem ma urzędnik te 15 procenty dla pana Matuszewski oszczędzić? W bara-

Grey
Najlepsza kawa (1176)
Największy wybór wysmienitych ciastek.

— **Szkoła Powszechna im. Piramowicza** w Bydgoszczy zawiadamia, że konferencja wywiadowcza odbędzie się w dniu 19 bm. (w niedzielę) o godz. 12-jej.

ki nimoże mieszkać, aby do biura nie przynieść pluskwy. Garderoby każdy ma taki, że lata szedzi na łatym i frendzli ma u spodni jak pana koronki u majtki. W zimie jej pyrkę ze szliedziem, a w lecie szpinaku z lasu i grzyby, i to jest jego egzystencji. To un ma sze jeszcze za to i ogolić?

A w polityku co nowego? Pan posłał kondolencji na hiszpańskiego dworu? Ja nadał ty imieninowy widokówki z panem Marszałek i ja napisał na ni: Ae gite Nacht! Niech król hiszpański widzi, że un ma u nas sympatji. To mu będzie poczechy w jego smutku. Czemu on jedzie do Londynu mieszkać, a nie do nas? Un tak lubi dyktatury. Un był z Primo de Riwrejny taki przyjaciel! Jak on by zająchał do Warszawy, to on by miszł, że on jest w Madrytu.

Czy pan redaktor wierzy w wiosenny poprawy na gospodarczy sytuacji? Bo sanacja zapowiada wielki zmiany na lepsze. Sznię i lody stopniły, są już bociany i może pan dość niedrogo dostać na rynku świży rządkiewki. A czy pan już widział i słyszał pan skowronku szpiwać? Niech pan będzie czerpliwy do maja, to sytuacji całkiem sze wyklaruje. Pierwszego maja zrobią socjalisty pochodny, trzeciego maja bedzi nasze szwięto, bedzi termin na majowe ordery, rząd zainkasuje pierwsze 15 procent od urzędniki — pan zobaczy gruntowny zmiany i poprawy sytuacji!

U ludzi cierpiących na żołądek, kiszki i przemianę materji, stosowanie naturalnej wody gorzkiej „Franciszka-Józefa” pobudza prawidłowość funkcji narządów trawienia i kieruje odżywcze dla organizmu soki do krwiobiegu. Żądać w aptekach i drog.

Ś. p. Anna Rucińska.

Ubiegłej niedzieli odbyło się na starym cmentarzu przy ul. św. Trójcy poświęcenie pomnika na grobie zmarłej przed dwoma laty ś. p. Anny Rucińskiej.

Wdowa po ś. p. Józefie, obywatelu ziemskim i uczestniku powstania narodowego 1863, z ówczesnych ciężkich przeżyć wniosła wielką miłość Ojczyzny i twardy hart ducha, który jej kazał w zacisznej pracy dalej prowadzić wielkie dzieło odrodzenia Ojczyzny.

I nie sprzeniewierzyła się ona temu obowiązki. Spełniła go w domu i poza domem, wszystkie swe czyny podporządkowując temu najwyższemu nakazowi.

U mogiły nieboszczki, oprócz bliższej i dalszej rodziny, która przybyła na tę uroczystość z różnych stron kraju, zgromadzili się też liczni znajomi oraz delegacje ze sztabami, mianowicie sokolemi. Reprezentanci Zarządów miejscowych Gniazd Sokolich przybyciem swym zadokumentowali swą sympatię dla syna Zmarłej p. Tytusa Rucińskiego, znanego działacza na polu Sokolstwa naszego miasta.

Aktu poświęcenia dokonał X. prefekt Łapka, który w gorących słowach podniósł zasługi Zmarłej, na której pomniku został wyryty następujący wiersz pamiątkowy:

Zdała od Twych stron rodzinnych,
złożono Cię w grobie,
Lecz — jak i tam — każdej wiosny,
słowik nuci Tobie,
I kwiatami, któreś w życiu
tak bardzo lubiła,
Każdej wiosny ustrojona,
będzie Twa mogiła.
Czcic Twą pamięć będzie wiecznie,
greno Twoich dzieł,
Boś za życia świętą była
i najlepszą z matek.

I-szy sejmik podokręgowy piekarzy

z obwodu Izby Rzemieślniczej Bydgoszcz odbędzie się dnia 23 kwietnia 1931 roku o godz. 13,30 w Bydgoszczy w sali „Strzelnicy” przy ulicy Toruńskiej 175.

Porządek obrad:

1. Zagajenie i powitanie,
2. Sprawa cen chleba i wymiany,
3. Referat o sprawach podatkowych,
4. Sprawa uczniowskiej szkoły dokształcającej,
5. Zakończenie.

Zarząd Wolnego Cechu Piekarskiego Bydgoszcz.

Cukiernia Europejska

Telefon 1513

Gdańska 133

wyborna kawa — doskonale ciastka
na ciastem maśle.
W czwartek, sobotę i niedziele KONCERT.

Ohydny oszust.

W wyrafinowany sposób ssal z biedaka żywą krew.

Jak nam donoszą, niejaki K. S. z Bydgoszczy, którego nazwiska ze względu na jego rodzinę nie wymieniamy, zdezeretował przed pewnym czasem z tutejszego garnizonu i objeżdżając różne miejscowości, dopuszcza się ohydnych oszustw na ludziach biednych. Mianowicie chodzi on po mieszkaniach, dowiadując się czy nie poszukuje kto pracy na wyjazd zagranicę, a przedstawiając się następnie za współwłaścicielem winnic i plantacji róż, angażuje rzekomo do swych przedsiębiorstw godzących się na ten wyjazd pracowników. Stawia jednak warunek, że każdy musi jechać swoim kosztem, który będzie wynosił 500 zł, a dopiero po przybyciu na miejsce koszty będą zwrócone.

Oszust tak zręcznie gra swą rolę i tak umie tumaniać ludzi, że niejedyn wyprzedził całą swą chudobę, aby zdobyć sumę potrzebną na wyjazd. Następnie wywoził swą ofiarę do Warszawy, udając się z nią do jakiegoś urzędu i tam wyciągał od biednego człowieka gotówkę, pod pozorem, że sam musi załatwić wszelkie formalności i wykupić dlań paszport zagraniczny.

Łatwowierny człowiek, widząc, że znajduje

Magistrat zrywa ze systemem jałmużny dla bezrobotnych

Nawiązując do naszego wywiadu z wiceprezydentem Chmielarskim o bezrobociu w Bydgoszczy, podnieść jeszcze należy postanowienie Magistratu, aby bezrobotnym nie udzielać więcej zasiłków, tylko przychodzić im z pomocą przez udzielanie pracy, narazie bodaj przez 3 dni w tygodniu, co ich przede od najgorszej biedy aż do poprawy stosunków uchroni.

System ten zaprowadzono niedawno w Gdańsku, i okazał się on nietylko bardzo ekonomicznym, lecz do pewnego stopnia i umoralniającym. Fundusz bezrobocia był w gruncie rzeczy funduszem jałmużniczym i korzystanie z niego było dla większości robotników połączone z pewnym upokorzeniem. Obecnie zamiast jałmużny, Magistrat będzie dawał zarobek. Obie strony na tem lepiej wyjdą.

Niech społeczeństwo osądzi!

Z kół bezrobotnych pracowników umysłowych piszą nam:

Przed niedawnym czasem kierownik Magistratu p. dr. Chmielarski, wydał dla zwalczania bezrobocia, odezwę w jakiej między innymi wzywał wszystkich pp. pracodawców, ażeby zwalniali zatrudnione mężatki, emerytów i te osoby, których stan materialny nie wymaga, by osoby te koniecznie musiały pracować, wskutek czego pracę po zwolnionych mogliby objąć bezrobotni.

Piękny ten apel zapoczątkował sam inicjator p. dr. Chmielarski, zwalnając w Magistracie 29 osób z pośród mężatek, emerytów itp., jednakże, niestety jeszcze nie upełnił okres wypowiedzenia, a rozwielniona pani protekcja poczęła święcić swoje triumfy. Prawie wszystkie osoby zwolnione, wniosły o cofnięcie im zwolnienia, a

ich protektorzy obrzucili Magistrat całym stosem dowodów, z których rzekomo ma wynikać, że osoby zwolnione nie mogą być zastąpione, lub, że nie można ich zwolnić, bo są w krytycznym położeniu.

Panowie protektorzy śmiały twierdzić, że przez podobne zwolnienie nastąpi tylko zamiana bezrobotnych, ale stan bezrobocia się nie zmniejszy.

Rozwagi i logiki trochę, panowie protektorzy!!!

Być może, że liczebnie bezrobocie nie zmniejszy się przez to, lecz nęcza ludzka, jaka w zastraszający sposób szerzy się wśród bezrobotnych, będzie umiejscowiona i to w znacznej mierze.

Jeżeli w rodzinie składającej się z 4-ch osób, pracują 3 osoby, przy zarobku łącznym 1.200 zł, to chyba słusznym jest twierdzenie, że conajmniej 1 osobę z takiej rodziny należy zwolnić i zmniejszyć ich miesięczny zarobek o $\frac{1}{2}$, przez co 1 rodzina bezrobotnego zabezpieczona będzie od głodu.

Dzisiaj, gdy tak straszny kryzys nawiedził nasze państwo, nie wolno nikomu myśleć tylko o własnym dobrobycie, ale w poczuciu obowiązku chrześcijańskiego, jeżeli już nie narodowo-państwowego, należy pamiętać o bliżnich, łakących chleba władzy, gdy inni mają bułkę z masłem.

Wyłonienie komisji do zbadania słuszności wypowiedzeń jest zbyteczne, jeżeli chodzi o sprawiedliwe, a nie protekcyjne załatwienie sprawy, okazuje się jednak, że o sprawiedliwości w tych warunkach nie może być mowy, bo to wynika ze samego przebiegu sprawy a mianowicie:

Magistrat przed wygotowaniem dekretu zwolnienia, zbadał stan rodzinny i materialny odnośnych osób i na podstawie zebranego materiału zwolnił 29 osób, a uczynił to dlatego, że stwierdził, iż osoby te nie są zmuszone koniecznością do pracy.

Magistrat, powziawszy decyzję zwolnienia tych 29 osób, nie liczył się z tem, że osoby te mają za sobą szerokie plecy niektórych pp. radców i radnych, a sprawiedliwie brał w rachubę stan materialny zwolnionych.

Ciecia protekcja wynajduje najrozmaitsze wymówki, aby tylko pupilków utrzymać na posadzie.

My, jednak wiemy coś więcej, i niechaj opinia publiczna wie o tem, że osoby zwolnione to są:

1. p. C. córka urzędnika Magistratu, zarabiającego 850 zł mies.

2. p. K. urzędnik Magistratu z pensją 300 zł i emeryturą 130 Mk. niem., mający 5 pokojowe mieszk. z 2 sublokatorami, którzy mu płacą 500 zł miesięcznie, wtedy gdy p. K. ma na utrzymaniu tylko żonę i syna, wylanego z uniwersytetu, oraz służącą, której płaci 55 zł mies.

3. p. B. córka urzędnika samorządowego, zarabia ponad 200 zł, ojciec zarabia 500 zł i syn zarabia 300 zł, jedna tylko matka jeszcze nie zajmuje posady.

4. p. S. córka sekretarza, zarabia ponad 200 zł, ojciec 350 zł, syn również urzędnik Magistratu, zarabia ponad 250 zł, drugi syn pracuje w skarbowości, a matka bezrobotna.

5. p. M. pracuje w Magistracie, pobiera 350 zł i znizony czynsz mieszkaniowy, syn pracuje w Elektrowni jako monter, drugi syn jest współwłaścicielem fabryki, jedna córka pracuje u B-ci Mateckich, a druga córka pracuje w Magistracie. Razem 6 osób, zarabiających razem około 1.600 zł miesięcznie.

O reszcie zwolnionych możemy podać informacje podobne.

Prosimy społeczeństwo, aby zabrało głos i osądziło, po czyjej stronie słuszność i sprawiedliwość!

Ze swej strony prosimy Magistrat o dopuszczenie do komisji przedstawicieli bezrobotnych pracowników umysłowych w charakterze informatorów.

Komisja bezrobotnych pracowników umysłowych.

Posiadacze pożyczek

Z lat 1918/21 muszą się zapoznać z memorjałem związku Obrony Wierzytelności pod tytułem: „W sprawie dwóch miliardów”. Wyczerpujące przedstawienie historii i stanu waloryzacji pożyczek. Wskazówki praktyczne. Treść ustaw, Żądania wierzycieli. Cena 2,70 zł. Do nabycia w księgarniach i w Związku, Poznań, Zielona 2. Główny skład Księgarnia Uniwersytecka Poznań, ul. Gwarna 19. (21272)

Sparzony strzelec.

Bydgoska łaźnia wojskowa jest przecie za gorąca.

Dziada Polikarpa śpiewanie.

Kędyż to ciepło — jak po insze lata?
Zimnisko trzęsie, wicher z śniegiem śwista...
Za promień słońca dają już dukata
(Na weksel tylko — to rzecz oczywista).

Lecz się pocieszymy; są przecież znamiona
Wiosny niechybnej; Mucha — ta nie kłamie,
Kiedy nad uchem brzęczy uprzykrzona —
Mucha latala!... Pierwsze wiosny znamie.

Drugie w tym guście: czytam ogłoszenie,
Z którego wróżyć snuć sobie pozwolę:

Wszak tylko wiosny wroży przebudzenie
Anons o srodtku na pluskwy, pchły, mole...

W Hiszpanji sezon wiosenny gotowy;
Tam wrzenie; tłumy są roznamietnione;
Pewnie się poca, odstaniają głowy,
Król Alfons z głowy też składa koronę...

U nas rząd również wiosnę przewiduje;
W wiosennem słońcu pieczęć sobie smaży:
Kilka milionów gładko inkasuje
Z mizernej dotąd urzędników gaży.

Słusznie: mniej światła z wiosną, mniej [opału,
Mniej albo wcale odzienia nie trzeba;
Wnet przyjdzie lato — pomatu, pomatu,
A dach nad głową zastąpi strop nieba...

Słychać, że wnioski urzędnicy piszą,
By rząd dozwolił chodzić całkiem goło;
Prawdopodobnie odpowiedź usłyszą:
— Zgadź! Lecz biedra osłońce wokół. —

— Walne zebranie Komitetu Pomocy Narodowej dla dziewcząt na miasto Bydgoszcz i okolic, odbędzie się we wtorek dn. 28 bm. o godz. 5-ej po południu w auli gimn. Kopernika. Porządek obrad jest następujący: 1) Zagajenie i wybór przyjdum walnego zebrania; 2) Odczytanie protokołu z ostatniego walnego zebrania; 3) Sprawozdanie z czynności za rok 1930; 4) Sprawozdanie skarbniczki; 5) Sprawozdanie komisji rewizyjnej i udzielenie absolutorium; 6) Wybór członków zarządu; 7) Wolne wnioski o ile wpłyną 10 dni przed walnym zebraniem.

— Zwracamy uwagę na dzisiejsze ogłoszenie W. Koczorowski, ul. Gdańska 5, która po cenach niskich ofiaruje klienteli swe: dobre obuwie.

Marysienka
Początek w sobotę o 7.00 i 9.00,
w niedzielę o 3.15. Zniżki ważne.

W niedzielę premiera
pierwszorzędnego podwójnego programu:

Kobieta Sfinks

dramat uczuciowy i sensacyjny z
Florence Vidor

„Herbatka we troje”
w roli tytułowej oraz farsa p. t. **Lew Codu** w rol. gł.

Dzisiaj w sobotę poraz ostatni
Przedziwne kłamstwo
Niny Pietrowny.

Prosimy

naszych Szan. Czytelników i Interesentów, aby wszelką należność dla nas, przekazywali tylko na konto nasze w Pocztowej Kasie Oszczędności (P. K. O.) w Poznaniu nr. 203 713 (bilet nadawczy nabyt można na każdej poczcie, porto nie opłaca się) lub też przekazem pocztowym.

Ponieważ poczta nie odpowiada za pieniądze wysyłane w listach, a nawet zabrania takiego sposobu przesyłania gotówki,

przestrzegamy

przed wysyłaniem pieniędzy dla nas w listach. Jak bowiem z otrzymanych reklamacji wynika, listy takie wcale nas nie dochodzą, lub też otrzymujemy je bez gotówki.

Administracja.

— Ogólnokrajowy zjazd księgowych i rzeczoznawców, jak nam donosi przedstawiciel Rady Głównej Zrzeszeń Księgowych i Rzeczoznawców w Polsce na okręg bydgoski, odbędzie się w dniu 19 kwietnia br. w Warszawie przy ulicy Siennej 16 w gmachu Związku zawodowego pracowników handlowych, przemysłowych i biurowych. Program zjazdu, po nabożeństwie w kościele Ś-go Krzyża (Krakowskie Przedmieście 1) przewiduje m. in. doniosłego znaczenia referaty: a) Rola rzeczoznawcy księgowego w życiu gospodarzem, b) Kodyfikacja prawa handlowego i skarbowego, c) Ochrona zawodu i tytułu księgowego, d) O etyce w zawodzie rzeczoznawcy-księgowego, e) Normalizacja bilansów. Po przyjęciu przez zjazd uchwał, nastąpi zamknięcie zjazdu, a następnie wspólny obiad. Otwarcie zjazdu o godz. 10-ej przed południem, nabożeństwo o 8-ej.

— S. M. P. „Białych Orłów“ na Szwedowie urządza w niedzielę, 19. bm. uroczysty obchód z okazji 5 rocznicy założenia w Domu Kat. przy ul. Dąbrowskiego o godz. 18 na który jak najprzejmnie zaprasza Komitet.

Artykuły markowe krocza w Polsce naprzód.

Kosztą celowej reklamy nie podrażają towaru. Masowy obrót bowiem zwraca i wynagradza koszty wydane na propagandę dobrego wyrobu. W Polsce również przekonano się gospodynie domu, iż tylko znana marka gwarantuje za najlepszą i niezmienną jakością towaru i zakup im ułatwia. Za te kilka groszy n. p., o które mydło znanej marki jest droższe, otrzymuje się wyrób znacznie lepszej jakości. Za najwięcej znane z dobroci i niedrogie mydło uważane jest w Polsce mydło marki „Kołontay z pralką“.

Walka społeczeństwa i rządu z klęską sacharyny.

W dzisiejszym numerze zamieszczamy obwieszczenie Urzędu Skarbowego o nagrodach wyznaczonych przez Ministerstwo Skarbu za wskazanie przekupnia (25 zł), lub sklepu (75 zł), sprzedającego sacharynę, przyczem osoba informatora nie będzie ujawniona.

Zarządzenie to dopełnia wielką akcję, wszczętą przez nasze organizacje nauczycieli szkół powszechnych, harcerzy i Związek Pracowników Administracji Gminnej w kierunku pouczenia ludności o dużym znaczeniu spożywania cukru. W tym celu są szeroko po kraju kolportowane barwne afisze.

Dzielnice zachodnie Polski zdradzały zawsze największe zrozumienie tego, co to jest współpraca z Państwem i czym jest budowanie przez całe społeczeństwo zrebów gospodarczej pomyślności. Tymczasem właśnie te ziemie, tak zainteresowane w kulturze buraka, zalane zostały sacharyną, którą szmuglują napływowe elementy.

Bezlitośnie pączy tępic szmuglerów i wszelką opieką otoczyć akcję naszych organizacji społecznych, zmierzających do uzdrowienia i podniesienia trybu życia najszerzych warstw ludności.

Wszelkich informacji udziela oraz bezpłatnie materiały propagandowe przesyła powołane potrzebą chwili do życia Biuro Propagandy Konsumpcji Cukru (Warszawa, Karowa 20).

— Tegoroczny zjazd koleżeńskich byłych jeńców wojennych z niewoli angielskiej połączone z walnym zebraniem oddziału pomorskiego odbędzie się w sobotę, 25 kwietnia, wieczorem o godz. 7, w Bydgoszczy w sali „Pod Lwem“ (dawn. „Ognisko“) przy ul. Marszałka Focha. Zarząd główny w Poznaniu wydeleguje na zjazd do Bydgoszczy swoich przedstawicieli. W dniu zebrania przygotowuje się wypłatę należności za pracę w niewoli dla kilku członków, o ile kredyt uchwalony w nowym budżecie do tej pory wpłynię. O liczny udział zainteresowanych proszą zarząd oddziału.

Wszystkim pracownikom miejskim wypowiedziano pracę.

W dniu wczorajszym wypowiedziano wszystkim pracownikom, zatrudnionym w przedsiębiorstwach miejskich pracę, żądając równocześnie podpisu, że zarządzenie to przyjęto do wiadomości. Część pracowników, nie wiedząc o co chodzi, nie złożyła podpisu i odwołała się do swoich związków zawodowych po instrukcje. W niektórych warsztatach wywierano niedopuszczalny nacisk, oświadczać, że niepodpisujący zarządzenia zostaną specjalnie zarejestrowani.

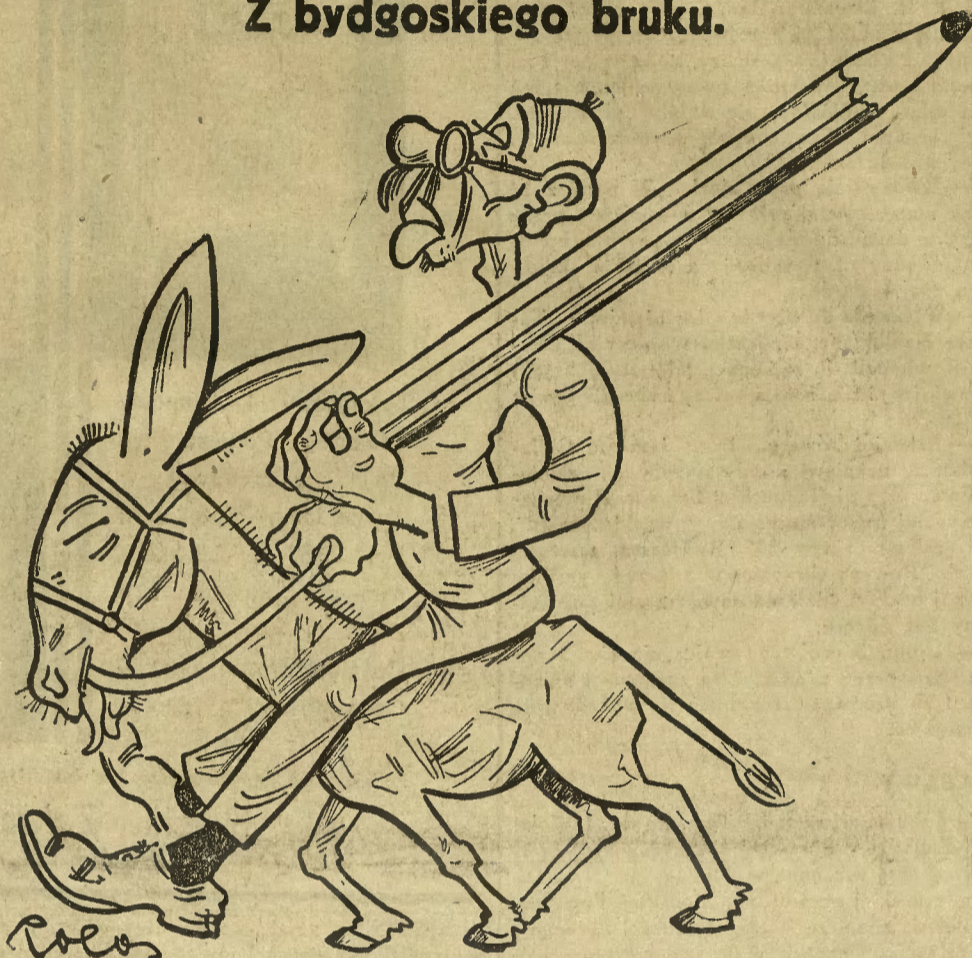
Zarządzenie to stoi, zdaje się, w związku z zamierzoną obniżką płac, którą zamierza zastosować Magistrat, idąc w ślad za magi-

stratem Poznania. Tymczasem w Poznaniu zajęta się sprawą tą już rada miejska i uchwaliła jednomyślnie protest przeciw zamierzonej obniżce, wychodząc z tego słusznego założenia, że szkody, jakie wyrządzi dalsze obniżenie zdolności spożywczej ludności miasta, poderwanej już przez niedzę bezrobotnych i obniżenie płac urzędniczych o 15%, będą większe, niż pożytek, jaki będzie miało miasto z zaoszczędzonych na obniżeniu plac sum.

Ten moment należałoby wziąć pod uwagę także w Bydgoszczy.

Do sprawy tej wrócimy jeszcze.

Z bydgoskiego bruku.

Wyprawa na upatrzonogo.

Bezczelni fałszerze mleka.

Bezczelność różnych handlarzy czy dostawców mleka, przechodzi już wszelkie pojacie. W pogoni za łatwym zyskiem, żerują oni w niemiłosierny sposób na zdrowiu ludzkim, mieszając mleko pół-na-pół z wodą. I nie ich to nie obchodzi, że tak starsi, jak i dzieci, które w tych czasach tak bardzo chorują i dla których mleko ma być lekarstwem, zatrująwają się temi beztuchami, byleby oni mieli zyski, byleby oni byli zdrowi i tuczni. Wiadomem jest, w jak ciężkich dzisiaj warunkach rodzice muszą wychowywać swe dzieci, to przyszłe nasze pokolenie, które pragnęlibyśmy mieć zdrowe i silne, a tu jeden z najważniejszych środków odżywiających dziatwę, nieuczelnymi handlarze w bezczelny sposób fałszują. Bezkar-

ność doprowadzi wreszcie do takiego rozuchwalenia tych „przemysłowców“, że będą nam za drogie pieniądze dawali wodę, zafarbowaną mlekiem.

Dlatego pożądanem jest, aby odpowiednie czynniki wkroczyły w tę sprawę i poddały ścisłej kontroli handlarzy mlekiem, a winnych pociągnęły do surowej odpowiedzialności. Wymaga tego zdrowie naszych dzieci, wymaga interes społeczny.

„Sokół żeński“

Msza św. za spokój duszy ś. p. Wacława Klóskowskiego, b referenta Żeńskiego Tow. Gimnast. „Sokół“, odbędzie się w niedzielę dnia 19 bm. o godz. 11,30 w kościele Klarysek (przy ul. Gdańskiej).

Uprasza się wszystkie członkinie o gremjalny udział

— Konferencja wywiadowcza w Szkole Wydziałowej Męskiej. We wtorek, dnia 21 bm. o godz. 17 konferencja wywiadowcza w Szkole Wydziałowej Męskiej. Rodziców wzgl. opiekunów uprasza się o jak najliczniejsze przybycie, celem zasięgnięcia informacji o zachowaniu i postępkach uczniów.

— Szkoła im. Dąbrowskiego urządza w niedzielę, dnia 19 bm. o godz. 12-ej konferencję wywiadowczą i prosi rodziców i opiekunów dziatwy szkolnej o liczny udział.

Stemple domowe 2,40
Przepisowe numer do mieszkań 1,25
Franciszek Zawadzki
Bydgoska
Fabryka Stempli
Pomorska 70 - Tel. 70 (8109)

7972) ? ? ? Wkrótce otwarcie ogrodu T-E-A-T-R-A-L-K-A

Sokół Żeński zaprasza wszystkich na „20 dni kozy“.

Przypominamy, że w jutrzejszą niedzielę odbędzie się w Strzelnicy przedstawienie arcywesołej farsy p. t. „Dwadzieścia dni kozy“, odegranej przez nasze dzielne Sokolice z udziałem Absolwentów Szkoły Handlowej.

Kto się więc chce szczerze uśmieć i zapomnieć bodaj na chwilę o troskach codziennych, niech spieszy do Strzelnicy na „20 dni kozy“ (nie do kozy — broń Boże!).

Farsa obfituje w cały szereg komicznych sytuacji, wywołujących co chwilę salwy śmiechu. Młodzi mężowie zwłaszcza będą się mogli naocznie przekonać, jak śmiesznie wygląda lekkomyślny małżonek, szukający wrażeń poza domem, i w końcu wystawiony na dudka. A więc idziemy wszyscy do Strzelnicy!

Bilety w cenie od 50 gr do 1,50 zł nabywać można w filii „Dziennika Bydgoskiego“ przy ulicy Dworcowej 2, a w dzień przedstawienia przy kasie w Strzelnicy.

— Rzeczy do odebrania. W komisariacie V. P. P. przy ul. Zamojskiego znajdują się do rozpoznania i odebrania następujące przedmioty które pochodzą prawdopodobnie z kradzieży: rower męski, marki W. K. C. Solingen Tell, dwie lampy rowerowe, siedzenie rowerowe, torbka rowerowa, płaszcz wojskowy, 2 skórki, baranie, 8 szpilek nici, 3 opony rowerowe, 1 para ostróg, 1 para trzewików męskich, 1 para cholewek męskich, hak rzeźniczy, 2 wiązki taśmy obręczowej, 2 szczotki druciane, prześcieradło płócienne i barchanowe, powłoka na posciel i poduszkę, 2 męskie wierzchnie koszule, 4 koszulki dziecięce i pierzyne.

Fraszki.

Takie już czasy...

Takie już czasy owiadnęły światem,
Ze wszystko mija jak burza z gromami:
Naród i króle nie są sobie bratem —
Zapada w przeszłość, co trwało wiekami.

Choć król miał „wprawę“ do rządzenia kra-
I wierność ludu pewną aż do zgonu, [jsem
To jednak nowym zgoła dziś zwyczajem,
Musiał opuścić miękki fotel tronu.

Gdy nam obetną..

Wszystko się dzisiaj z wymiarem obcina:
Słowo w gazecie, myśli w skromnej głowie,
Kto coś napisze, albo nawet powie...
Przyczyną tego — ponoć — nasza wina.

Uczą więc wszystkich cnoty cierpliwości,
Głosząc „twórcości radosnej“ orędzie,
Ze wtedy pewnie w Polsce dobrze będzie,
Gdy nam obetną wszelkie możliwości.

Wustaw.

HUMOR i SATYRA.

Doskonała kucharka.

— Kasiu, dziś wieczorem przyjęcie. Zważajcie tylko dobrze na waszą kuchnię.

— Jak Pani chce: czy, żeby goście przychodzili częściej, czy też żeby już więcej nie wracali?

Zmiana w głosie.

— Eliza przechodzi „mutację“ głosu.
— Niemożliwe! Jaki?
— Puściła w trąbę tenora i chodzi z bar-
rytonem.

Tępiciełka mężczyzna.

— A więc, jeden zrujnował się dla mnie, drugi się zastrzelił, trzeci z rozpaczem pojechał do Afryki. Teraz muszę znaleźć jeszcze jednego warjata, któryby się ze mną ożenił.

Dobre lekarstwo.

— Dlaczego dajesz siostrzyczko bibułę do jedzenia?
— Bo przed chwilą wypila butelkę atramentu.

Powrót z lotniska

albo: jeśli się przed wyjazdem zapomniała zawiadomić dostawcę mleka.

TAPETY

najtaniej tylko u
STRYSZYKA DŁUGA 34
Rok założ. 1904 (797) Telefon nr. 1289

— Dyrekcja miejskiej szkoły handlowej podaje do wiadomości interesowanych, że konferencja wywiadowcza z rodzicami względnie opiekunami w sprawie zachowania i postępów w nauce uczniów i uczenie odbędzie się w środę, 22. bm. o godz. 17.

— **Odczyt inż. Perkitnego z Poznania.** Jak już donosiliśmy we wcześniejszym numerze naszego pisma, Polskie Towarzystwo Krajoznawcze — Touring Klub organizuje w nadchodzącą niedzielę wysoce interesujący odczyt znanego podróżnika poznańskiego, inż. Tadeusza Perkitnego. Odczyt ten będzie sprawozdaniem podróżnika z odbytej w ciągu ostatnich 3 lat łącznie z inż. Leonem Mroczkiewiczem wędrówki przez kraje europejskie i zamorskie. Niedzielny wykład poprowadzi nas razem z naszymi podróżnikami przez lasy, góry i jeziora Szwecji, przez piękne krajoznawstwa położonych nad Morzem Śródziemnym oraz przez egzotyczną krainę południowo amerykańską — Brazylię. **Przygody dzielnych Poznańczyków, opisywane swego czasu na łamach pism polskich, budziły wielkie zainteresowanie wśród społeczeństwa całej Polski.** Niewątpliwie takie same zainteresowanie w społeczeństwie i wśród młodzieży naszego miasta wywoła zapowiadany na niedzielę odczyt. Odczyt ten odbędzie się o godz. 20 w auli gimnazjum humanistycznego przy ulicy Grodzkiej i będzie ilustrowany wielką ilością przezroczyc z zdjęć fotograficznych, dokonanych przez podróżników w czasie ich wyprawy. Bilety są już do nabycia w sekretarjacie P. T. K. (Libelta 5).

— **Uczeń wieszaka hinduskiego Tagore'go Lakshmiwar Sinha,** przybywa w czwartek dnia 23. bm. do Bydgoszczy, gdzie wygłosi w auli Państw. Gimnazjum Klasycznego przy Placu Wolności ciekawy odczyt p. t. „Zwyczajnie i obyczajnie Indyj”. W odczycie poruszy nieznaną dotychczas kulturę tego egzotycznego kraju. Odczyt ilustrowany licznymi oryginalnymi przezroczkami wygłosi znakomity prelegent w języku esperanto, gdyż poza ojczystym językiem bengalskim włada tylko angielskim. Natychmiastowe przejrzyste tłumaczenie tego niezwykłego odczytu dla publiczności uskuteczni polonista p. prof. Sygnarski. Po odczycie prof. Sinha recytować będzie utwory Tagore'go (w oryginalnej) w języku bengalskim i sanskrycie oraz odśpiewa pieśń hinduskie. Bilety w przedsprzedaży w księgarni Idzikowskiego, ul. Gdańska.

— **Szkoła im. Leszczyńskiego** zaprasza rodziców i opiekunów na konferencję wywiadowczą, która odbędzie się w niedzielę, dnia 19. bm. zaraz po sumie.

— **Ofiara.** Zł 20,— złożył Związek Pracowników adwokackich i notarialnych na Ziemię Zach. w Poznaniu oddział w Bydgoszczy, zamiast nekrologu i wieńca na grób ś. p. Józefa Krencozny na bezrobotnych.

— **Systematyczna kradzież.** W domu przy ul. Śniadeckich 30, jakiś sprawca dokonywał systematycznej kradzieży węgla z piwnic na szkodę p. Feliksa Faferka, zapomocą podobnego klucza.

Szczeńliwie losy

do I-ej klasy Loterii Państwowej są już do nabycia w znanej ze szczęścia i największej na Pomorzu i Wielkopolsce kolekturze

„**Uśmiech Fortuny**”
Bydgoszcz, Pomorska 1 róg Dworcowej
Telefon 39.

Na 210.000 losów pada 105.000 wygranych i 23 premje na ogólną sumę 32.000.000 złotych przyczem na jeden los wygrać można 1.000.000 (miljon) zł. — Co drugi numer wygrać musi. Ciągnięcie I-eklasowej rozpoczyna się 19 i 21 maja br. — Ceny losów: ćwiartka 10 zł, połówka 20 zł i cały los 40 zł.

Kto zamierza kupić los w naszej szczytliwej kolekturze niechaj jeszcze dziś zamówi. Na zamówienia z prowincji wysyłamy losy natychmiast dołączając blankiet nadawczy P. K. O. 212.694 na bezpłatną przesyłkę należności.

W tem miejscu wyciąć, wypełnić i nam przesłać.

Do Kolektury „Uśmiech Fortuny” w Bydgoszczy. Niniejszym zamawiam do I-ej klasy Loterii Państwowej

..... losów ćwiartek po 10 zł.
..... losów połówek po 20 zł.
..... losów całych po 40 zł.

Należność Zł..... uszose po otrzymaniu losów blankietem P. K. O. 212 694 przez firmę razem z losami przesyłany

Imię i nazwisko.....
Blizszy adres.....

Wszystkie okna winny być iluminowane nalepkami w dniu 3 Maja!

Dając 10 groszy na nalepkę, popieracie równocześnie oświatę polską. Zamawiać można w Towarzystwie Czytelników Ludowych, Fr. Ratajczaka 16 — na prowincji w Komitetach Powiatowych T. C. L.

Jak pięknie wyglądać będą pochody młodzieży i dzieci w dniu 3 Maja, gdy każde dziecko pójdzie z chorągiewką!

Kupujcie więc te chorągiewki — zamawiajcie w Towarzystwie Czytelników Ludowych, Fr. Ratajczaka 16 — a na prowincji w Komitetach Powiatowych T. C. L. Jedna chorągiewka — 10 groszy.

— **Ogień.** Dnia 17. bm. w godzinach popołudniowych wybuchł ogień w ubikacjach drogerji A. B. Lewandowskiego, przy ul. Długiej. W jednej z ubikacji pracownicy drogerji gotowali w kotłach jakieś smary, które w pewnym momencie zapaliły się a powstały stąd ogień objął stare, znajdujące się w ubikacji szmaty. Przybyła straż ogniowa ogień wkrótce stłumiła. Straty nie duże.

— **Włamali się przez dach.** W nocy z 14 na 15. bm., nieznanymi sprawcami włamali się przez dziurę w dachu do magazynu materiałów budowlanych przy ul. Św. Florjana 9, gdzie skradli jeden rower męski.

— **Włamanie do piwnic.** Do piwnicy p. Tadeusza Ziabickiego, zamieszkałego przy ul. Florjana 5, włamali się zapomocą oderwania kłódki u drzwi, jacyś nieznanymi sprawcami i skradli pewną ilość węgla.

— **Kradzież roweru.** Panu Jerzemu Chila-reckiemu, uczniowi szkoły handlowej, zamieszkałemu przy ul. Toruńskiej 179, skradł nieznany złodziej rower męski, nowy, marki „Presto”, z nr. rejestracyjnym 598, Bydgoszcz, wartości 275 zł. Rower skradziono z przed gmachu głównej poczty, gdzie na chwilę został pozostawiony bez dozoru.

— **Ujęto: 3 osoby za wałęsanie się, 3 poszukiwane przez władze, 2 za opilstwo i awantury, 1 za kradzież i 1 kobietę za wykroczenie obyczajowe.**

ZABAWY.

— **Zabawa wiosenna.** Tow. Powst. i Wojsk. Bielawy - Skrzetusko urządza swą pierwszą zabawę wiosenną w dniu 18. bm. w salach reżni miejskiej przy ul. Jagiellońskiej. Powstańcy Bielawy, znani ze swej gościnności uprzejmie proszą szan. sympatyków do swego grona. Gospodarze zabawy zrobili wszystko, aby zabawa wypadła jak najokazalej. Początek o godzinie 19-ej.

— **Wielką zabawę wiosenną** urządza dziś w sobotę Tow. Uczestników Powstań Narodowych w sali Strzelnicy przy ul. Toruńskiej. Przygrywać będzie pierwszorzędna orkiestra jazz-bandowa.

— **Zabawa wiosenna Tow. śpiewu „Dzwon”.** Tow. śpiewu „Dzwon” urządza w sobotę, dnia 18. bm. w salach Resursy Kupieckiej zabawę wiosenną, na którą wszystkich zaprasza

PROGRAM W KINACH.

— **APOLLO** wyświetla dziś potężny dramat miłości i zemsty p. t. „Dziewczyna z Argentyny”. W rolach głównych występują piękna Oliva Borden i Ralph Graves. Ponadto dwa ciekawe nadprogramy.

— **CORSO.** W sobotę podwójny program „Szajka zgrozy” z Eddie Polo i „Walka w obłokach”. W niedzielę premiera filmu „Pogromca chmur” z nieustraszonym bohaterem walk w przestworzach Al. Wilsonem oraz powtórzenie filmu „Walka w obłokach”.

Dział sportowy.

Sokół (Bydgoszcz) — Pe - Pe - Ge (Grudziądz). Zawody związkowe piłki nożnej o mistrzostwo klasy A rozegrane pomiędzy drużynami K. S. Pe-Pe-Ge a O. P. N. Sokół Bydgoszcz I. odbędną się na stadionie miejskim w Bydgoszczy w niedzielę 19. bm. o godz. 16.

Bokierskie mistrzostwa Polski.

Mistrzostwa Polski w boksie odbędą się w dniach 17, 18 i 19. bm. w cyrku warszawskim. W piątek i sobotę początek walki o godz. 20, a w niedzielę o godz. 12.

Startować będzie ogółem 53 zawodników, a mianowicie: po 8 — z Poznania, Górnego Śląska, Łodzi, Pomorza i Lwowa, 7 — z Warszawy (bez przedstawiciela ciężkiej wagi) i 6 z Wilna. Nie jest wykluczony przyjazd kompletnej drużyny z Krakowa. Ujrzymy więc w stolicy po raz pierwszy od 4 lat całą śmietankę pięściarstwa polskiego.

Zawodnicy przybyli do Warszawy już w czwartek. Wazenie — w piątek o g. 10 w Ośrodku Wych. Fiz.

Wszystkie walki odbywać się będą według formułek olimpijskiej, t. j. w trzech rundach, liczących 3, 3 i 4 minuty. Sędziować będzie 3 sędziów bocznych, a na ringu znajdować się

będzie kierownik walki bez prawa głosu. Wszystkie okręgi wyznaczyły na mistrzostwa Polski swych najlepszych sędziów, a mianowicie: z Warszawy — H. Sadłowski, z Poznania — Ermanowicz, z Łodzi — Landecka, z Grudziądza — Krakowski, z Wilna — kpt. Łuckiego, ze Lwowa — Finklera, a z Katowic — Szpigelmana.

Grudziądz czy Bydgoszcz?

Dnia 19. bm. odbędną się wielkie międzymiastowe zawody bokierskie między drużyną tułajską Sokola I. a Sokola Grudziądz w Resursie Kupieckiej o godz. 18.30. Zawody te zapowiadają się bardzo interesująco, bowiem obie drużyny znajdują się w dobrej formie. Po zawodach dancing. Wstęp na zawody od 0,50 zł.

I b. druż. K. S. „Polonia” — K. S. „Brda”.

W niedzielę, dnia 19. bm. otwiera K. S. „Brda” przy Tow. Powst. i Woj. Wilczak. Około swój sezon piłkarski I. druż. i rozegra w dniu tym ciekawy mecz z I b. druż. „Polonii” na boisku im. Świtły.

Za względu na to, że obie drużyny wystąpią w swym najlepszym składzie, warto na powyższe spotkanie pójść. Początek o godzinie 15. Przedmecz II. drużyn o 13.

PRECYZJA

PRECYZJA I JESZCZE RAZ PRECYZJA TO PODSTAWA PRACY TECHNIKÓW PHILIPSA.

Mózgiem Philipsa są jego laboratorja w tych gmachach, zakutych w żelazo-beton, zapominano o tem, co to są błędy. Tam już przypadek nie wchodzi w rachubę. Celowo przemyślana konstrukcja, absolutna doskonałość wykonania, najwyższa jakość materiału, wytworny wygląd zewnętrzny cechują

ELEKTRYCZNE ODBIORNIKI PHILIPSA.

Luksusowy 4 - lampowy odbiornik Philipsa typ 2511, zaopatrzone w siynne lampy złotej serii PHILIPSA i elektrodynamiczny głośnik typ 2109.

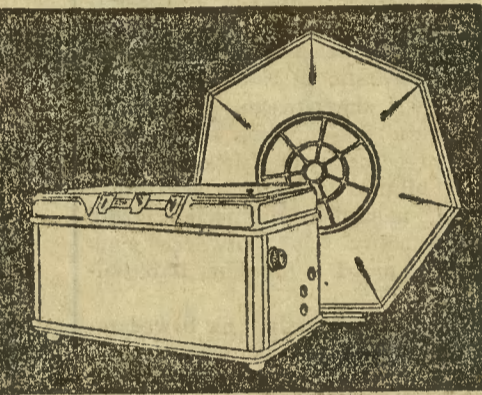
Cena odbiorn. zł. 1750.—

Cena głośnika 510.—

Żądajcie bezpłatnych broszur we wszystkich sklepach radiotechnicznych lub pod adresem:

Polskie Zakłady Philips S. A.

Warszawa, Karolkowa 36/44.

Luksusowy 4-lampowy odbiornik Philipsa typ 2601 z wbudowanym głośnikiem elektrodynamicznym. Silny, czysty i wierny odbiór stacyj europejskich. Zaopatrzone w słynne lampy złotej serii PHILIPSA.

Cena zł. 2500.—

KRYSTAL. Jeszcze tylko trzy dni t. j. do poniedziałku świetna komedia dźwiękowa produkcji czechskiej w doskonałym wykonaniu p. t. „C. K. Feldmarszałek”. Wesołe piosenki, komieczne sceny itd. znakomicie bawią publiczność. Nadprogram dźwiękowy.

MARYSIENKA. Dziś po raz ostatni „Przedziwne kłamstwo Niny Pietrowny” z Brigidą Helm. Jutro premiera podwójnego programu, w skład którego wchodzi piękny obraz z Florenc Vidor p. t. „Kobieta Siinks”, pełen dramatycznej siły o sensacyjnie ujętej treści oraz wesoła beztroška farsa „Herbatka we troje” z Lew Cadywym w roli głównej.

NOWOSŁ Wczoraj po raz pierwszy ujrzeliśmy film dźwiękowy p. t. „Djabł oceanów”, przedstawiający dzieje poławiaczy w krainie wysp koralowych oraz ich szalone wyprawy na pełne morze. Akcja pełna wstrząsających epizodów, trzymających widza od początku do końca w napięciu. Dziś w sobotę o godz. 17 „Monte Carlo” po cenach znizowanych.

OKO wyświetla film produkcji 1931 r. pt. „Po zachodzie słońca”. W roli gł. uwoodzielka Mary Duncou i Charles Farrell. Na scenie występy artystów. Dziś w sobotę o godz. 17 „Zdobycie Wiednia przez Napoleona” po cenie 50 gr bilet.

— **Szopka polityczna w Bydgoszczy.** — We wtorek, 21. bm. zjedzie do Bydgoszczy i da przedstawienie w sali kina „Oko” mająca ustaloną sławę w całej Polsce „Warszawska Szopka Polityczna”. Autorzy szopki — znani poeci i autorzy teatryklowej rewjowych warszawskich w sposób zgryźliwy i dowcipny obmawiają w doskonałych piosenkach wszystkie ważniejsze państwne figury. W Szopce spotykają się m. in. zrobione przez artystów - karykaturzystów kukły Premiera Sławetego, Wice Beka, ministrów Lieber Augustina, Skarbuszewskiego i wielu innych, powszechnie znanych. I bydgoskie stosunki znajdują swoje zwierciadło w niektórych figurach, co niewątpliwie zaciekawki wszystkich.

Stan pogody

Większe zachmurzenie wczoraj w godzinach popołudniowych utrzymywało się na wschodzie Polski, pozatem było dość pogodnie lub pogodnie, a temperatura wynosiła: 4 st. w Gdyni, 8 st. w Bydgoszczy, 9 st. w Poznaniu i Kaliszu, a 10 st. w Cieszynie.

W Anglii, Francji, Niemczech i Danji oraz Skandynawji południowej padały deszcze.

Przewidywany przebieg pogody do wczoraj 18. bm. według danych P. I. M.: Na Pomorzu i w Wielkopolsce wzrost zachmurzenia aż do deszczów. Lekkie ocieplenie. Stabe wiatry południowe skręcające na południowy - zachód.

Losowanie książeczek oszczędnościowych.

Dnia 15. 4. br. odbyło się w gmachu P. K. O. losowanie książeczek na premjowane wkłady oszczędnościowe Serji I-szej.

Premje w wysokości zł 1000 padły na następujące n-ry:

3824 5247 7836 10441 10677 13607 14678
15742 16258 18735 18824 20741 21225 22261
22288 23207 23115 23528 23897 24017 25241
27248 27545 28616 28986 29323 29909 31038
32069 32134 32527 32847 34161 34335 36285
36394 37149 37354 37768 38057 39804 39805
43467 44962 44966 45102 45701 45929 46423
46448 46845.

ZMARLI.

Ś. p. Franciszek Wojciechowski, h. redaktor „Katolika” w Bytomiu, „Dziennika Berlińskiego”, „Gazety Toruńskiej”, „Dziennika Kujawskiego” w Inowrocławiu, zmarł tragicznie w Wagrowcu.

Ś. p. Jan Rożek, z Poznania, lat 41.

Ostatnie wiadomości.

Warszawa, 17. 4. (PAT.) Wysoki komisarz Ligi Narodów w Gdańsku hr. Gravina wpisał się w dniu dzisiejszym do księgi audyencyjnej p. Prezydenta Rzplitej.

Na to pieniądze są.

Warszawa, 18. 4. (tel. wł.) Już od dłuższego czasu mówiono w Warszawie, że t. zw. czerwoniaki (brukowa prasa) mają być sprzedane przedstawicielom rządu. Otóż okazuje się, że wczoraj istotnie p. Lubkowski, kierownik wydawnictwa „Gazeta Polska”, stał się posiadaczem znacznej części akcji „Prasy Polskiej”. „Gazeta Polska” ma być, jak słychać, odtąd drukowana w pałacu prasy przy ul. Marszałkowskiej.

Generalne lekarstwo sanacji.

Warszawa, 18. 4. (Tel. wł.) W wczorajszym piątek odbyło się posiedzenie zarządu Związku Miast Rzeczypospolitej Polskiej. Posłowie B. B. Polakiewicz i Duch podali jako środek rozwiązania kryzysu w samorządzie **obniżenie pensji urzędników samorządowych o 15 proc.**, oraz podwyższenie taryf za świadczenia na rzecz miasta.

Rozumie się, że takie postanowienie kwestii wywołało burzliwą dyskusję.

Samobójstwo urzędnika ambasady angielskiej.

Warszawa, 18. 4. (Tel. wł.) W takśówe odebrał sobie życie członek ambasady brytyjskiej Albert Dyck, zajmujący tam stanowisko asystenta biura paszportowego. Przyczynę samobójstwa dotąd nie ustalono. Czyn denata budzi specjalną sensację z tego powodu, iż przed kilku dniami na tej samej ulicy i tak samo w takśówe zastrzelili się urzędniczka sądu wojewódzkiego w Baranowicach.

Wiosna się opóźnia.

Warszawa, 18. 4. (Tel. wł.) Z Kresów Wschodnich donoszą o mrozach. Na drogach znajdują się nieżywe bociany, które wcześniej powróciły do kraju. W Słonimie znaleziono takich bocianów 10. Łąki i moczary na Kresach są jeszcze zamaznięte, co uniemożliwia ptakom poszukiwanie pożywienia.

Titulescu tworzy gabinet fachowy.

Bukareszt, 18. 4. (PAT.) Ponieważ utworzenie rządu jedności narodowej okazało się niemożliwe, dokonano próby utworzenia rządu ograniczonej koncentracji. Ta jednak próba nie dała się zrealizować. Wobec takiego stanu rzeczy Titulescu utworzył gabinet złożony z fachowców. Gabinet ten złoży przysięgę w dniu dzisiejszym. Titulescu wraz z całym gabinetem przedstawia się obecnemu parlamentowi, który jak przypuszczają w tut. kołach politycznych udzieli mu całkowitego poparcia.

Bezrobocie rośnie.

Walka o utrzymanie płac przybiera formę zaostrzoną.

Warszawa, 18. 4. (tel. wł.) Z Górnego Śląska donoszą o masowych redukcjach w tamtejszym górnictwie i hutnictwie. Kopalnia „Wawel” postanowiła zwolnić 900 robotników, kopalnia „Hildebrandt” 500 robotników, kopalnia „Donnersmarck” i „Ballenstrem” 1000 robotników, z których niejedni pracują na tych kopalniach przeszło 20 lat i mają 4-7 dzieci.

W poniedziałek mają się odbyć konferencje z pracodawcami co do zamierzonej redukcji płac w hutach i w kopalniach o 15%. W Katowicach obradowały związki robotnicze i zaprotestowały przeciwko planowanym redukcjom

Bankowe kotłownisko w Łodzi.

Łódź, 17. 4. (PAT.) „Głos Poranny” donosi, że w dniu dzisiejszym przyjeżdża do Łodzi Hartner — pełnomocnik **najważniejszych zagranicznych wierzycieli upadłego Banku Handlowego w Łodzi.** Prawdopodobnie w dniu jutrzejszym odbędzie się konferencja między grupą angielskich wierzycieli a akcjonariuszami polskimi upadłego banku. Na konferencji tej omówiony będzie szczegółowo bilans i odbędą się narady nad sprawą **sanacji** banku.

Łódź, 17. 4. (PAT.) „Republika” podaje, że na skutek ogłoszenia upadłości Banku

Senat gdański cofa się.

Hitlerowcy chcą odczekać na bardziej sposobny moment.

Gdańsk, 18. 4. (PAT.) Rozplakatowana została po mieście odezwa senatu do ludności, wzywająca do zachowania spokoju i zaprzestania walk ulicznych oraz żądająca od obywateli gdańskich samodyscypliny. Senat grozi względem wszystkich bez różnicy przynależności partyjnej, kto poważy się naruszyć spokój publiczny, wystąpić z całą bezwzględnością. Dalszym krokiem senatu w tym samym kierunku jest opublikowana przez pisma wiadomość, że senat postanowił zabronić wszelkich pochodów i zebrań pod gołem niebem. O zbliżonym charakterze jest odezwa przywódcy tutejszych hitlerowców For-

sterowego w Łodzi oraz na mocy art. 4 i 12 statutu giełdy pieniężnej w Warszawie, Bank Handlowy w Łodzi został **wykreślony z listy członków giełdy.**

Prezydent Mościcki uczczony przez Grecję.

Warszawa, 17. 4. (PAT.) Posel nadzwyczajny i minister pełnomocny Grecji Lagudatis udał się w dniu dzisiejszym w towarzystwie szefa protokołu dyplomatycznego p. Romera **na Zamek**, gdzie był przyjęty na audyencji u p. **Prezydenta Rzplitej**, któremu wręczył najwyższe odznaczenie greckie, mianowicie **order Zbawiciela i klasy.**

Nowi kanonicy honorowi kapituły gnieźnieńskiej.

Proboszcz parafii w Łabiszynie, pow. szubiński, ks. Teofil Kłos, oraz rządcą parafii w Winnogórze ks. Stan. Dolega-Kozierowski zostali przez J. E. ks. kardynała Prymasa zamianowani kanonikami honorowymi kapituły metropolitalnej w Gnieźnie.

Ks. kan. Teofil Kłos urodził się w r. 1876 a święcenia kapłańskie otrzymał 25 listopada 1900. Nieocenione zasługi położył ks. Kłos jako duszpasterz w parafii kościańskiej, jako proboszcz nowej parafii poznańskiej na św. Łazarza a przede wszystkim jako proboszcz łabiszyński, odnawiając i rozbudowując kościół w Łabiszynie. Ks. kan. Kłos jest wzorem kapłana - społecznika i odgrywa wybitną rolę jako organizator kółek rolniczych, Czytelnia Ludowych. W roku 1918 Wielkopolska widziała go w pierwszych szeregach działaczy narodowych, którym kraj nasz zawdzięcza wolność.

Drugi Nominat, ks. kan. Kozierowski odznaczył się w dziedzinie naukowych badań historycznych, habilitował się jako docent Uniw. Poznańskiego i został członkiem Akademii Umiejętności.

płac w hutach żelaznych. Do komisarza demobilizacyjnego zgłosili się delegaci wszystkich związków robotniczych i zaprotestowali przeciwko stanowisku pracodawców, którzy nie chcą się zgodzić, ażeby przy obradach nad redukcją płac brali udział przedstawiciele związków robotniczych. Rokowania między pracodawcami a górnikami w Sosnowcu rozbiły się.

W Sanoku (Małopolska) zastrejkowało 500 robotników fabryki wagonów Zieleniewskiego, która z powodu braku zamówień zwolniła 150 osób. Przebieg strejku jest spokojny.

Rząd zatwierdził orzeczenie bydgoskiego wydziału rozjemczego.

Warszawa, 18. 4. (PAT.) Korespondent nasz dowiadyuje się, że orzeczenie bydgoskiego wydziału rozjemczego dla handlu i przemysłu, mocą którego zarobki w przemyśle okręgu pomorsko-nadnoteckiego mogą być obniżone o 4% zostało przez Min. Pracy i Opieki Społecznej mimo protestu **Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego, ZZP i związków klasowych zatwierdzone.**

Zarządzenie to wywołało podobno w zarządzie głównym Generalnej Federa-

cji Pracy wrażenie bardzo przykre. G. F. P. posługiwała się bowiem w swej agitacji argumentem, że rząd sprzeciwia się obniżeniu płac. Zatwierdzenie orzeczenia bydgoskiego wydziału rozjemczego wprowadza więc Gen. Fed. Pracy, nawołującą do ścisłej współpracy z bardzo niechętną sytuacją. Żłudzenia przysły. Ciekawe jest, jak G. I. P. wytłumaczy krok rządu przed swoimi członkami w okręgu pomorsko-nadnoteckim.

stera, w numerze ich tygodnika „Vorpost”. W odezwie tej Forster oświadcza, że hitlerowcy są zbyt mądrymi, by w chwili obecnej dopuścić do kroku, który mógłby spowodować zajęcie Gdańska przez polskie siły zbrojne i do dnia dzisiejszego ani jeden obywatel polski nie został przez nich napadnięty. Forster wzywa wszystkich swych towarzyszy partyjnych do unikania wszelkich kroków prowokacyjnych. „Trzymajmy rękę w kieszeni, aż do dnia, gdy nastąpi moment generalnej rozprawy z Polską”.

Z ruchu towarzystw.

Bydgoskie Tow. Wioślarskie. W niedzielę 19. bm. rano o godz. 9.30 zbiórka wioślarzy trenujących na przystani. Uprasza się o kom-plet.

Tow. Pomocników Fryzjerskich. W niedzielę 19. bm. w sali p. Wicherta „Stara Bydgoszcz” urządził Zw. Tow. Pom. Fryzjerskich filija Bydgoszcz zakończenie półrocznego kursu damskiego czesania o godz. 18, poczem zabawa taneczna.

Zw. Pracowników Kupieckich. Zebranie plenarne w środę, 22. bm. o g. 20 w Resursie Kupieckiej. Wykład na temat „Znaczenie gazownictwa z punktu ogólnopństwowego” wygłosi p. inż. Banaszek. Uprasza się o liczne i punktualne przybycie.

Konf. męska św. Winc. a Paulo par. księży misjonarzy. Zebranie miesięczne dnia 20. bm. o godz. 20 w salce zakładu.

Tow. Uczniów Kupieckich. Trening do zawodów wewnętrznych w niedzielę o g. 10.30 na stadionie miejskim. Obecność wszystkich członków sekcji sportowej konieczna.

II. okręg S. M. P. męski. Otwarcie sezonu sportowego odbędzie się w niedzielę, 19. bm. na boisku lotników (lotnisko). Zbiórka zawodników o godz. 13.30 na placu Poznańskim skąd nastąpi wymarsz na boisko.

S. M. P. „Białych Orłąt”. Dziś w sobotę o godz. 19 schadzka informacyjna kółka sportowego w czytelnicy.

K. S. „Polonia” oddział młodzieży. Dziś o godzinie 19.30 schadzka informacyjna w szkole wydziałowej miejskiej. Obecność I. i II. druz. bardzo pożądana z powodu zawodów.

Baczność, Czyżkówko. Zebranie Kat. Tow. Rob. Polskich w Czyżkówku, w niedzielę, 19. bm. o godz. 11.30 po sumie w salce obok kaplicy. Na porządku obrad m. in. wykład.

Tow. Terminatorów. Obchód świętości wielkanocnej w niedzielę. Zbiórka o godz. 7.45 przed kościołem Farnym. Po mszy św. wspólne śniadanie w Domu Czeladzi.

Sokol V. W niedzielę 19. bm. odbędzie się fotografia zarządu o godz. 12.30 w ogrodzie p. Małeckiego. Obecność wszystkich członków zarządu konieczna. Strój galowy.

Baczność, kolarze przy K. P. W. W niedzielę, 19. bm. wycieczka do Kruszewicy. Zbiórka przy „Ognisku”, odjazd o g. 9.

Zbiórka zawodników z Tow. Powst. i Woj. Wilczak - Okole do marszu 10 klm. dnia 19. bm. o godz. 6 rano u p. Małeckiego 4 słuza. Uprasza się o punktualne przybycie.

Grupa Powst. Włp. z r. 1918-19 przypomina członkom oraz sympatykom o zabawie w sobotę 18. bm. o godz. 19 w Strzelnicy.

S. M. P. „Przedświt” oddział starszych. Zebranie plenarne w niedzielę 19. bm. o godz. 16 w Domu Katolickim.

S. M. P. „Przedświt”. W niedzielę, dnia 19. bm. zebranie oddz. młodszego w Domu Katolickim przy Farze o godz. 14.

Opieka nad terminatorami i Tow. Terminatorów. W niedzielę o godz. 9.30 w Domu Czeladzi święconka dla terminatorów.

Bydgoskie Tow. Cyklistów. Zebranie półmiesięczne dnia 18. bm. o godz. 19 u p. Bielańskiego, ul. Szczecińska 1.

Koło Przyjaciół Harcerstwa przy I. druz. żeńskiej im. Król. Jadwigi. Ważne zebranie K. P. H. 20. bm. o godz. 17 w gimn. żeńskim ul. Staszica.

Kolej. Grupa Powst. Narod. z 1918-19 r. Członkowie Kol. Grupy którzy chcą zamawiać sobie czapki powstańcze mogą się zgłosić do sekretarza Majchera, Pod Blankami 21, do środy, 22. bm.

Tow. Rzemieślników Pol. Kat. Zebranie w niedzielę 19. bm. o godz. 16 w salce przy kościele św. Trójcy.

Filija krawców Z. Z. P. zwołuje na dzień 19. bm. o godz. 17 w lokalu p. Mellera przy placu Piastowskim nadzwyczajne zebranie.

Tow. Obywateli przedm. Małe Bartodzieje i Zimne wody. Plenarne zebranie w niedzielę dnia 19. bm. o godz. 15 w sali p. Komarnickiego ul. Toruńska 112.

Kalendarzyk zebrań Ch. D.

BIAŁOŚLIWIE.

Wielkie zebranie Koła Chrześcijańskiej Demokracji odbędzie się w niedzielę dnia 19 kwietnia w Białośliwiu w sali naprzeciw kościoła, jak wskazują plakaty. Na powyższe zebranie przybędzie jeden z p. red. „Dziennika Bydgoskiego”. Z powodu ważności referatu, jaki na owem zebraniu wygłoszony będzie, wzywa się nie tylko członków i sympatyków, lecz wszystkich zdrowo myślących obywateli miasteczka Białośliwia.

Zarząd.

ŁABISZYN.

Zebranie koła Ch. D. w niedzielę dnia 19. bm. o godz. 2-ej po południu w lokalu p. Pochowskiego. Ważne sprawy i referat. prelegenta z Bydgoszczy.

Zebranie Koła Ch. D. Jachłecio

odbędzie się w niedzielę po południu (godzinę się poda) w lokalu p. Orczykowskiego. O liczny udział prosi

Zarząd.

Kalendarzyk zebrań Ch. Z. Z.

W niedzielę, dnia 19 kwietnia br. o godz. 14-iej odbędzie się zebranie filij Koronowo Ch. Z. Z. Zawod. u p. Gollnika przy Starym Rynku.

W niedzielę, dnia 19 kwietnia br. o godz. 16,30 odbędzie się zebranie filij Transportowców Ch. Z. Z. Zawod. w sekretarjacie, ul. Dworcowa nr. 2.

W niedzielę, dnia 19. bm. o godz. 11-iej przed południem odbędzie się zebranie filij **Rzemieślników Rolnych Żniw** Ch. Z. Z. Zjednoczenia Zawod. w lokalu p. Rucińskiego. O liczny udział członków uprasza **Zarząd.**

Cedula urzędowa giełdy pieniężnej w Poznaniu.

POZNAŃ, dnia 16 kwietnia 1931 roku.

50%	Pożyczka konwersyjna	49,00 %	P
80%	dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt.	00,00—91,00	
40%	listy zast. konw. Pozn. Ziem. Kredyt.	00,00—37,50 %	
60%	listy żytnie Pozn. Ziem. Kredytowego	00,00—19,00	
	Bank Zw. Sp. Zar. I em. zł	00,00—65,00+	
	Dr. Roman May I em.	00,00—23,50 +	
	Tendencja Utrzymana.		

Bank Polski płać w dniu 18. 4. 1931 za:

dolary amerykańskie	8,89½—8,88½
funtów szterlingów	43,20½
franki szwajcarskie	171,27
franki francuskie	34,77
marki niemieckie	211,74
guldeny gdańskie	172,67
szylingi austriackie	124,99
liry włoskie	46,57
korony czeskie	26,33¼

Notowania Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu.

POZNAŃ, dnia 17. 4. 1931 roku.

placono za 100 kg. w zł.

Zyto	00,00—27,00
Pszonica	31,00—31,50
Jęczmień przemysłowy	24,00—25,50
Jęczmień browarowy	27,00—28,00
Owies pastwny	24,00—25,00
Owies jedn. nadaj. się do siewu	27,50—28,50
Mąka żytnia 65% wł. worki	39,00—40,00
Mąka pszenna 65% wł. worki	47,50—50,50
Otręby żytnie	22,00—23,00
Otręby pszenne	22,00—23,00
Otręby pszenne (grube)	23,00—24,00
Rzepak	38,00—40,00
Gorzycza	42,00—47,00
Wyka łatowa	45,00—47,00
Peluszka	47,00—50,00
Groch Victoria	27,00—31,00
Lubin niebieski	24,00—26,00
Lubin złoty	34,00—38,00
Seradela	85,00—93,00
Koniczyna czerwona	300,00—350,00
Koniczyna biała	34,00—460,00
Koniczyna szwedzka	230,00—260,00
Koniczyna żółta odluszczonej	140,00—170,00
Koniczyna żółta w luskach	60,00—70,00
Tymoteusz	090,00—105,00
Rajgras angielski	090,00—110,00
Tataraka	28,00—30,00
Ziemniaki jadalne	05,00—05,50
Ziemniaki fabryczne	00,00—04,50
Ziemniaki eksportowe	08,50—09,00

Ogólne usposobienie state.

OBUWIE

Firmy (7570)

W. Koczorowski, Gdańska 5

znane z dobrego wykonania sprzedaje się nadal po niebywale niskich cenach:

Obuwie luksusowe w wielkim wyborze po cenach bardzo przystępnych.

9.-, 12.-, 16.- 18.-, 22.-

Przetarg przymusowy.

W dniu 20. 4. 1931 sprzedam najwięcej dającym za gotówkę o godz. 11.30 przy ul. Zaćszo 2

kredens, zegar i lampę stojącą

o godz. 15.30 w Makowijskich

grabię, wóz, żniwiarke i sanie.

Zbiórka przed p. Radtke. Stężycki, komornik sądowy.

Przetarg przymusowy.

W dniu 20. 4. 1931 sprzedam najwięcej dającym za gotówkę przy ul. Gdańskiej 153 o godz. 10-tej

kasę rejestr., regał składowy i duże lustro

o godz. 11-tej przy ul. Gdańskiej 40 w podwórzu

4 maszyny tkackie.

8127 Stężycki, komornik sądowy.

Przetarg przymusowy.

W dniu 20. 4. 1931 o godz. 9.30 sprzedam najwięcej dającym za gotówkę przy ul. Dworcowej w firmie Hartwig

samochód osobowy limuzyna „Ford”.

8126 Stężycki, komornik sądowy.

Przetarg przymusowy.

W środę dnia 22 kwietnia 1931 r. o godz. 10.30 sprzedam w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającym za gotówkę w Wydrznie, powiat Grudziądz:

wagę mleczarską do mleka z basenem kompletnym, basen z podstawą białą, wierzchnię mleczarską kompletną, podgrzewacz, wgniatacz do masła do zap. motor., masielniczkę do zapędu motorowego, 2 konewki mleczarskie, wiadro i wanienkę cynkowa, 2 miary do mleka, chłodziak do mleka kompletny, kocioł. Przedmioty obejrzać można 10 minut przed przetargiem. Zbiórka reflektantów w Wydrznie powiat Grudziądz przy mleczarni.

894 Dobrzański, komornik sądowy w Grudziądz.

Przetarg przymusowy. Nieruchomość położona w Więńcu powiat Mogilno i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Więńca tom I, wykaz l. 1, na imię Seydlitz I. Matylda Elza, niezamężna Seydlitz II. Melanija Małgorzata, niezamężna zostanie w drodze egzekucji dnia 2 lipca 1931 r. o godz. 10 przedpoł. wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój nr. 7. Nieruchomość składa się z zabudowań, domu mieszkalnego-palacu z podwórzem i ogrodem domowym, budynków gospodarczych oraz dla służby, piekarni w ogrodzie, kuźni gościńca z przybudową i podwórzem, cegielni obszaru 481.80,66 ha. Czysty dochód wynosi 1095,54 tal., podatek gruntowy 314,67 tal., wartość użytkowa budynków 1710 mk. księga główna podatku budynkowego nr. 1. Wyciąg z urzędu katastralnego, wierzytelny odpis księgi gruntowej oraz inne dane potrzebne do bliźszego określenia nieruchomości znajdują się w sekretarjacie pokój nr. 6, każdej chwili do wglądu zainteresowanym w godz. urzędowych. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze grunt. d. 28 października 1930 r. Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyli im przeczyli. W razie nie zastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozstrzygnięciu wierzyciela i innych prawach. Zaleca się na dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości tylko do uzyskanej ceny kupna. (8100)

Mogilno, dnia 16 kwietnia 1931 r. Sąd Grodzki.

Przetarg przymusowy.

W poniedziałek, dnia 20 bm. sprzedawać będą najwięcej dającym za gotówkę w Prądkach przed zagrodą p. Michalskiego o godz. 14-tej: ca 25 m.³ drzewa brzoźowego,

w Przyłękach przed zagrodą p. Gaworzewskiego o godz. 15-tej: wałek młynarski i maszyn. do osiewania maki.

Wałkiewicz, kom. sąd. z pol. w Bydgoszczy.

Przetarg przymusowy.

Dnia 20. 4. 31. o godz. 12-tej przedpoł. sprzedam przy ul. Szamarzewskiego 15, najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą: 4 świnię a 70 funt., i 15 kur.

Kłóskowski, kom. sądowy z pol.

Pięgi - plamy - wyrzuty usuwa krem i mydło „Benegnina”

Puder Benegnina jako konieczny dod. nadaje cerze przepiękny wygląd i naturalną świeżość. Cena kremu 2 zł, mydła 1.50 zł, pudru 1 zł. (4930)

Magister Jan Stenzel, apt. Apteka pod Łabędziem Grudziądz, Rynek 20, Tel. 142. Wazędzie do nabyć.

Skład

towarów kolonialnych i drobnych sprzętów kuchennych. w bardzo ruchliwym miasteczku w najlepszym położeniu przy rynku, z wolnym mieszkaniem, nadający się na każdą branżę, z powodu stosunków rodzinnych sprzed am. Of pod „500” do Dz. Bydg

Ekspedjent dekorator

z branży bławatnej może się zgłosić od 1 maja lub później Zgł. do Dz. Bydg. pod „105”. (8114)

POLECENIA

Odlewnia metali Czarna Droga 1, dostarcza wszelkie odlewy szybko i tania. (4384)

3 fotografie 1,50 wykonuje „Wioł” Dworcowa 18a, filja Marsz. Focha 40. (4403)

Fotograficzne prace wszelkiego rodzaju wykonuje tania i dokładnie „Wioł” Dworcowa 18a, filja Marsz. Focha nr. 40. (4404)

Leżanki (4393) dobre wykonanie 42 zł, także wykonuje się dobrze i tania. Hetmańska 14, I.

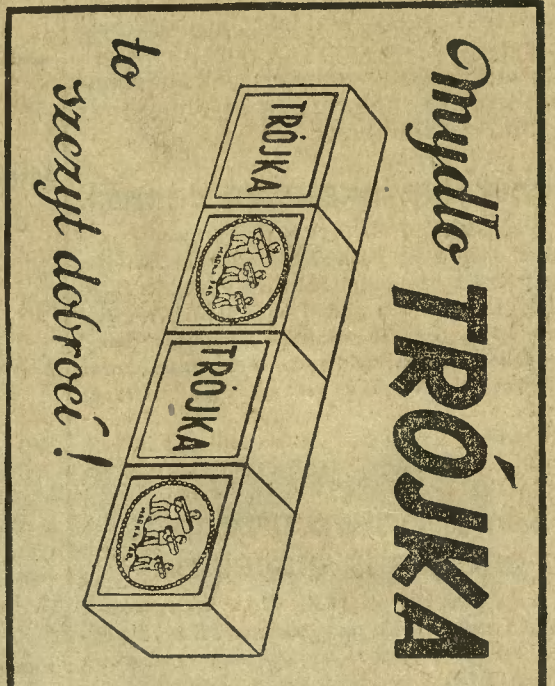
Restauracja Elysium Hotel

ulica Gdańska 134 Telefon 1171

3 dania zł. 1.50 Menu 4 dania zł. 2.50

W niedzielę dnia 18 kwietnia br. od godziny 12—16: I. Zupa pomidorowa z ryżem — Rbsół z pasztecikiem II. Sztuka mięsa z sałatką ziel. Węgorz sos koperkowy III. Kottlet à la Devollaj — Beł Strogonow IV. Czem czekoladowy.

Fodczas obiadu Koncert znanej orkiestry Kłobuckiego. Kuchnia pod kierownictwem kucharza Jnoszy Siedleckiego byłego szefa kuchni Hotelu Continental w Gdańsku. (8082)

Stopień kulturalny narodu jest jego największą siłą. Zapisz się na członka wspierającego Tow. kulturalno-oświatowego T. C. L.

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 cyfr = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi jedno słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

Drobne ogłoszenia

Większe ogłoszenia wśród drobnych 50%, drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeń.

Dla poszukujących posady 20% zniżki. Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 9.

POLECENIA

Fotografie pilne wykonuje natychmiast „Wioł”, Dworcowa nr 18a, filja Marsz. Focha nr. 40. (4402)

SPRZEDAŻE

Skład kolonialny, naczyniowy, zaprowadzony, mieszkanie, stajnie, zajazd, przy ruchliwej ulicy z powodu choroby właściciela za 3.500 sprzedam. Klonowski, Inowrocław Plac Kasprowicz 4. (8089)

Kowale! Kuźnia w pełnym biegu tania. Of. filja Dzien. pod „Kowale”. 4400

Dom z ogrodem tania na sprzedaż. Wiadomość Dzien. Bydg. (8068)

Dom I ptr. z składem i wolnym mieszkaniem w mieście pow. gdzie gimnazjum sprzedam zaraz, dochód roczny 3.000.— cena 23.000.— Oferty pod nr. „23” do Dz. Bydg. (8120)

Zakład (8090) fryzjerski w mieście od 12 tys. mieszkańców w dobrym położeniu przy rynku z powodu wyjazdu korzystnie na sprzedaż. Of. agentura Dz. Bydg. Nakió, pod „Egzystencja”.

Jadłodajnia (8095) w dobrym punkcie z powodu przejścia innego interesu zaraz na sprzedaż. Toruń, ul. Prosta 35, Deczyński.

Plac 40 gr. Pijarów 62, (Nakielska). (8123)

Plac budowlany sprzedam, Dolina 12. Gospodarz, Lubelska 21 a. (8066)

Księgarnia skład papieru przy głównej ulicy, z towarami lub sam towar z powodu wyjazdu korzystnie do odstąpienia. Niedzielski, Tczew, Samobora 11. (8091)

Skład kolonialny z przyległym 3 pokojowym mieszkaniem z balkonem, wszelkimi wygodami na sprzedaż. Wiad. Dzien. Bydg. (8088)

Wozy tania. Toruńska 118. (4401)

Zakład (8093) fryzjerski damsko-męski, 9 obsługa, centrum miasta z powodu choroby tania sprzedam. Oferty pod „Tanio” Dz. Bydg. Grudziądz.

Palma juka, wysoka, bardzo ładna. 10 krzaków róż zagranicznych w kolorach: pasowym, różowym i herbacianym oraz pies rasowy (Doberman) okazynie na sprzedaż. Wiadom.: Promenada nr. 35, parter. (8101)

Antyczny sekretarzyk, pianino, kuchnie, stoły, krzesła, różne meble, ubrania sprzedam. Sienkiewicza 44. (4389)

Patefon tania. Wróblewski, Plac Piastowski 12. (8124)

Meble okazynie sprzedam kuchnie 100 zł, szafa do rzeczy 50 zł. Kujawska 92. (8064)

Dziecięcy wózek mało używany i zamowuje czarne damskie buciki 37 sprzedam. Długa 39, piętro lewo. (8062)

Siyalnia (4390) za bezcen na sprzedaż. Wileńska 4, mieszkanie 8.

Motor benzynowy 3 km. sprzedam. Janyka, Bocianowo 26. (4385)

Fiat 503 sprzedam lub zamienie na motocykl. Podwale 20, Majerowicz. (4388)

Warchlaki na sprzedaż. Minikowska, Kujawska 77. (8060)

Auto gotowe do jazdy za 500 zł. sprzedam. Gdańska 71. (4387)

10 krów pierwszorzęd. dojących, 3 konie, 2 wozy, 3 powózki i wiele innych rzeczy sprzedam natychmiast z powodu likwidacji gospodarstwa w Bydgoszczy. Mińska 11. (8067)

KUPNA

Pianino nżywane kupię za gotówkę. Zgł. „Pianino” agentura Dz. Bydg. Inowrocław. (8039a)

Samochód używany, kryty, kupię. B. Wiśniewski, Chelmża, Toruńska 24. (8087)

POSADY WOLNE

50 — 100 zł tygodniowo zarobią panie i panowie przez sprzedaż pokupnego artykułu. Zgł. biura handlowe, Pomorska 3. 4394

Poszukuje od 1 maja służącą do wszelkich prac domowych z gotowaniem, najchętniej z wioski. Zgł. R. Wiśniewski, Fredry 1. (8103)

4 panów do lekkiej pracy akwizycyjnej, powyżej lat 25, przyjmie poważna firma poznańska. Możliwość zarobku 600 zł. miesięcznie i więcej. Panowie, którzy już podróżowali mają pierwszeństwo. Zgłoszenia przyjmuje kierownik Kaszubski, Bydgoszcz, Dworcowa 59, od 10—12 i 3—5. (8104)

Ucznia z uczciwej rodziny przyjmie Herbert Matthes, fabryka mebli Garbary 20. (8065)

Krawcowe (4392) wdom poszukuje Lewandowska, Gdańska 54, m. 17.

POSADY POSZUKUJĄ

Panienska lat 17, kochająca dzieci pragnie przyjąć posadę u poważnego państwa. Zgł. do Dzien. Bydg. pod „Urzednik 1001”. (8118)

Kuchmistrzynie pierwszorzędna poszukuje posady tylko na letnisko. Oferty do Dzien. Bydg. Toruń pod „Kuchmistrzynie”. 8096

Pielęgniarka wychowawczyń przyjmie posadę do dzieci lub pielęgniowania chorego. Śląska 8, u p. Werner. (4398)

Restauracja z mieszkaniem w pełnym biegu do wydzierżawienia. Do objęcia potrzeba 3.500 zł. Oferty pod „W. K.” do filji Dzien. Bydg. (4386)

Pianista Accordeon pierwszorzędny młody wolny. Miejscowość obojętna. Szaszek, Toruń, Sukiennicza 7. (8092)

Szofer kancelista poszukuje posady zaraz lub od 1 maja br. jako szofer kancelista. Wykonuje wszelkie reperacje przy samochodzie, gdyż posiadaam kilkoletnią praktykę i obeznany z wszelkimi maszynami jak europejskimi tak i amerykańskimi. Również mogę prowadzić biuro samodzielnie, gdyż znam księgowość w polskim i niemieckim języku w piśmie i wymowie. Wielkopoleńczyk prosi o poparcie. Zgłosz. do Dzienika Bydg. pod „Szofer-kancelista”. (8059)

Dzierżawy Restauracja położona z hotelem, kregielnią, wielki zajazd, w mieście powiatowym, Sąd Okręgowy, wojsko, z pełnym wyszynkiem do oddania w dzierżawę. Reflektanci z gotówką. Zgł. do Dz. Bydg. pod „8124”. (8132)

Wydzierżawie zaraz 30 tonowy młyn parowy w większym powiatowym mieście na Pomorzu na bardzo dogodnych warunkach. Zgł. do Dzien. Bydg. pod „30 ton”. (8116)

Domek (8111) z mieszkaniem i przyległą rolą, nadający się dla ogrodnika lub handlarza, wynajem zaraz przy ul. Kossaka. Zgłosz. ul. Lenartowska 20

Pokoje Grodzka 16, róg Mostowej, II piętro. II schody. (8112)

Pokój balk., frontowy, umebl., telefon, łazienka z utrzymaniem do wynajęcia. Gdańska 52, m. 2. (4391)

Pokój (4366) Dworcowa 56, III lewo.

MIESZKANIA

Mieszkanie 2—3 pokojowe poszukuje zaraz, warunki według umowy. Oferty Dzien. Bydg. „Gdańsk”. (8061)

MATRYMONIALNE

Kawaler lat 25, średniego wzrostu, brunet, rzemieślnik wżeni się w gospodarstwo lub majątek 5—20.000 pożądany. Reflektantki racza złożyć of. do Dzienika Bydgoskiego pod „Maj”. (8063)

Zyczenie każdej młodej panny, ażeby znaleźć odpowiedniego towarzysza życia. Spełni się przez nadanie drobnych ogłoszenia w poczytnym Dzienniku Bydgoskim czytany dziennie przez przeszło 150.000 osób.

Pokój Grodzka 16, róg Mostowej, II piętro. II schody. (8112)

Kawaler (8099) lat 29 i 30, katolików, ciemno-blondyni, inteligentni, przystojni, energiczni, dający naprzód, poślubią pannę w odpowiednim wieku, które pomoga im do usamodzielnienia się. Dyskrekcja zapewniona. Zgłosz. wraz z fotografią (zwrot ręczy się słowem honoru) do Dz. Bydg. Toruń pod „R. B.”

Urzednik Wielkopoleńczyk, szatyn, wysokiego wzrostu, lat 30, pozna inteligentną pannę w celu matrymonialnym. Oferty do Dzien. Bydg. pod „Urzednik 26”. (8086)

Kupiec samodzielny 26 lat, właśc. dobrze prosperującego składu kolonialnego i deikatesów poszukuje pań władających językiem polskim i niemieckim, z odpowiednim majątkiem w celu matrymonialnym, dyskrekcja zapewniona. Oferty filja Dzien pod „K. 26”. (4396)

Gdynia. Wdowiec inteligentny przystojny, posiadający w interes wartości 20.000 zł. poszukuje panny lub wdowy również inteligentnej do lat 30 z większym kapitałem, celem powiększenia interesu. Oferty wraz z fotografią proszę składać do tutejszej admin. pod „188 I. L.” Dyskrekcja zapewniona. Fotografie będą zwrócone. (8122)

Dźwiękowe Kino **Palace** w Toruniu

Wyświetla do wtorku 21 kwietnia włącznie najgłośniejszy dźwiękowiec świata p. t.

Na Zachodzie bez zmian według powieści E. M. Remarqu'a.

Obwieszczenie dot. badania zwierząt pociagowych.

Badania zwierząt pociagowych dla zamieszkałych w obrębie I, II i III Kom. P. P. oraz tych, których zwierzęta w dniu 16 bm. nie zostały badane, odbędzie się w dniu 22 bm. od godz. 8, począwszy w Targowicy Rzeźni Miejskiej.

Następne badanie odbędzie się 16 i 17 VI. 1931. L. dz. 2343/31 Z.

Za Prezydenta Miasta: **(-) Dr. Nowakowski**, lekarz miejski (8015)

Chcesz otrzymać posadę?

MUSISZ UKOŃCZYĆ

KURS Y FACHOWE KORESPONDENCYJNE im. PROF. SEKUŁOWICZA Warszawa, ulica Żurawia 42.

KURSY WYUCZAJĄ LISTOWNIE buchalterji, rachunkowości kupieckiej, korespondencji handlowej, stenografji, nauki handlu, prawa, kaligrafji, języków obcych: angielski, francuski, niemiecki, pisania na maszynach, pisowni, gramatyki polskiej, oraz ekonomji. Po ukończeniu

E G Z A M I N.

Żądajcie prospektów.

Chcesz otrzymać posadę?

Uniwersytet Politechn. w Paryżu

20-ty rok. Stud.-Inż. (2-let.) In Absentia. (Korep.) Wydz.: Samochod. Lotn. Elektr. Żel.-Bet. Ogrz.-Centr. Stud. w jez. franc. i niem.; możl. skróć. studj. dla kandyd. posiad. wiad. specj. Regl. i progr. Sekret. General dept: D. D. U. P. P. 38, Rue Hallé, Paris. (8775)

Zegarek ze złota amerykańskiego — niczem nie różniące się od prawdziwego 14 karatowego za złotych 5,65 (zam. 33) wysyłamy na listowne zamówienie za zaliczeniem pocztowym eleg. zegarek płaski (według najsławniejszego rysunku) wyr. do minuty, obud. ankrówy z 3 letnią gwarancją, 2 szt. 11,— zł., 4 szt. 21,—, 8 szt. 30,— lepszy gatunek fant. 6,50, 7,00, ze złotem, cyferbl. z ameryk. złota 8,50, 10,50, 12,75, 15, 18, 21, 25, 30. Zegarek krytyk z trzema kopertami ameryk. zł. 11,50, 13,50, 15, 18, 21, 26, 31, 35. Na ręce damskie lub męskie amer. złoto zł. 10,30, 14,50, 17,50

20,50, 26, 32 — Dewizki z amer. złota 1,50, 2,50, 3,50, 5, 7, 9. Takie same zegarki jak powyższe niki. 4,50, 5,25, za kosztą przew. sytki płaci kupujący. — Adresować: Znana firma **H. POZNAŃSKI, WARSZAWA, GRANICZNA 6 Oddz. 22**

Górnośląski węgiel, koks hutniczy

dostarcza w każdej ilości

Andrzej Burzyński Sienkiewicza 47. **Tel. 206.** (5373)

Znana firma branży żywnościowej poszukuje dobrze zaprowadzonych

zastępców

którzy regularnie objężdżają Pomorz. Obszerne oferty z podaniem firm, które zastępuje pod „210“ do Devera, Gdańsk. (7967)

Długoletni

księgowy bilansista (bankowiec)

zakłada księgi handlowe w domu i też wprost w firmie na dogodnych warunkach. Zgłośz. do filji Dzień. Bydg. pod „Bilansista 8010“ Inb tel. nr. 1890.

Poszukiwany

sekretarz notarialny

zdolny, uczciwy, znający dobrze Bydgoszcz, obznajomiony z taryfą notarialną i umiejący samodzielnie pracować w notariacie. Oferty z odp. sami świadectw. których się nie zwraca, do filji Dzień. Bydg. ul. Dworcowa pod „Notariat“. (4348)

Pończoszki

tylko z **Domu Pończoch** Bydgoszcz Mostowa 6. 7902)

Jedwab do prania 6.25, 5.50, 4.95 Bemberg złoty Ia 7.90

Zawiadamiam, iż **objąłem rozlewnię i dostawę piwa i wód mineralnych Browaru Szubin-wieś** o czem Szan. Odbiorcom i Konsumentom dobrego piwa uprzejmie donoszę. **Bydgoszcz, ulica Toruńska 11, telef. 1277** **Szczepan Piątkowski.** (6977)

Polecamy nasz bogato zaopatrzonej skład we wszelkie **towary żelazne, narzędzia** oraz **SPRZĘT KUCHENNE** **FA. JULJ. MUSOLFF** Tow. z ogr. poręką (2735) ul. Gdańska **BYDGOSZCZ** Tel. 26 i 1650.

Wielki wybór pierwszorzędných PIANIN

poleca po cenach niskich

B. SOMMERFELD FABRYKA PIANIN

Sniadeckich 56 Bydgoszcz Gdańska nr. 19 Filije: Gdańsk, Hundegasse 112. — Grudziądz, Groblowa 4.

Uważam sobie za mity obowiązek wyrazić uznanie za dostarczoną mi pierwszorzędnę pianino marki B. Sommerfeld. Pianino to odznacza się pięknym, głębokim, bardzo śpiewnym tonem i przyjemną grą. Stwierdziłem z prawdziwym zadowoleniem, że pianina marki „Sommerfelda“ dorównują pod względem dźwięku jak i nadzwyczajnego mechanizmu najlepszymi zaaranżowanym fabrykatom, wobec czego mogę takowe refer. autom gorąco polecić

(-) Szkoła muzyczna im. Ign. J. Paderewskiego Lwów, ul. Miłkowskiego 11 Dyr. J. Zwierzchowski.

Z wielkim zadowoleniem konstatujemy, iż nabyte przez nas na wystawie „Wnętrze domu“ w Katowicach, pianino firmy B. Sommerfeld nie zawiodło naszych oczekiwań. Odpowiada ono wszelkim wymaganiom, tak co do dźwięku, jak i mechanicznie, oraz wyglądu zewnętrznego. Pianina firmy Sommerfeld zasługują na to, aby je gorąco polecać zarówno fachowcom, jak i amatorom.

(-) Mieczysław Szalecki, prof. Akademii Warszawskiej (-) Janina Konopasek-Szaleska.

Wielka niespodzianka raz w życiu!

Wobec panującego w dzisiejszym czasie kryzysu gospodarczego, każdy czytelnik może otrzymać zupełnie bezpłatnie premie w postaci kamgarau na ubranie i kostiumy damskie, bieliznę damską i pościelową, koldry watawne, zegarki złote, damskie i męskie, aparaty fotograficzne i inne wartościowe rzeczy, jeżeli należę prawidłowo rozwiązywanie obok umieszczonego zadania. (7905)

Należy kropki zastąpić literami, tak, aby otrzymać pięć imion męskich. Pierwsze litery tych imion (wzdłuż) utworzą nazwę rzeki polskiej.

Niema żadnego ryzyka. Niepowodzenie wykluczone. Wraz z zadaniem prosimy w liście podać nam dokładny adres oraz załączyć znaczek pocztowy na parę, na co W. P. otrzyma odpowiedź i niespodziankę. Posiadamy dużo listów dziękczynnych.

Dom wysyłkowy „MERKUR“ Łódź 10 Skrzynka pocz. 487.

Na raty miesięcznie **EXPRESS 20 zł.** Kromczyński, Poznań Aleje Marcinkowskiego 5. Agenci do szycia potrzebni.

SOLEC

wyleczy najlepiej, najszybciej choroby reumatyczne, artretyczne, przymiot i jego następstwa, choroby skórne, żoły, krzywice, choroby nerwowe, zapalenie stawów i kości, zatrucia metalami. **Najsilniejsze w Europie wody siarczano-słone i pierwszorz. kąpiele mułowe** **Sezony od 1-go maja do 30-go września.** Poczta i telegraf Solec-Zdrój. (7973) Informacje i prospekty w każdej chwili na żądanie odwrotnie.

„Własna osada” Udzielamy bezprocentowych pożyczek na budowę i na spłatę hipoteki! Potrzebny własny kapitał 10—15% od kwoty pożyczkowej, który oszczędzić można w małych ratach 2178) miesięcznych, amortyzacja 6—8% „HACEGE” Sp. z o. o. Gdańsk, Hansaplatz 2b. Informacji udziela: W. Biehler, Bydgoszcz, Marsz. Focha 23/25. Prospekty na życzenie bezpłatnie.

Gdyby oko było mikroskopem **„PEUGEOT”** wtedy by wszyscy golili się jedynie nożykiem (6645)

Restauracja Sanatorium ulica Pomorska nr. 44

Smaczne i obfite **obiady** z 3 dań 1,20 zł włącznie z obsługą. **Potrawy a la carte** do godziny 4-tej rana. Specjalność: (3194) Grochówka - Flaki - Nogi wieprzowe z kapustą i grochem. Lokal otwarty do godziny 4 tej. **Ernest Bäcker.**

7 kwietnia br.

Nowe kursy samochodowe amatorskie i zawodowe. Do nauki jazdy 4 nowoczesne samochody. Kursy amatorskie odbywają się w godzinach wieczorowych. 23180

Kursy samochodowe Z. Kochańskiego w Bydgoszczy 3 Maja 14a, tel. 1185.

Ważne dla właścicieli nieruchomości i rolników.

Sprzedajemy w dowolnych ilościach (6791) wysortowane deski sosnowe w grubościach przeważnie 23 mm nadające się do reparacji domów. Szop. stodoł. itd. po dostępnych i korzystnych cenach. **Spółka Akc. „Lasy Polskie”** **Tartak Bydgoszcz Kapuścisko Dolne ul. Przemysłowa 16.**

ZWIR mydło

w ziarnkach, 3, 5, 10, 15, 25 do 30 mm. wagonowo na sprzedaż. „Impregnacja” Bydgoszcz (7691) Marszałka Focha 46.

Cytryny Ogórki kiszone (7890)

Fr. Cieszyński Lokietka 6, telefon 975.

Drzewka

i krzewy owocowe brzoskwinie, morele orzechy włoskie i laskowe, drzewa i krzewy ozdobne, rośliny pnące, różeienne, niskie i pna- ce, rośliny zimotrwałe poleca w wielkim wyborze i po niskich cenach (7607)

Jul. Ross Sw. Trójcy 15-18. Zakłady ogrodnioze i szkółki drzew. Tel. 48.

PIEKARNIA PAROWA

w W. M. Gdańsku z wolnem mieszkaniem nатыchmiast do wydzierżawienia. Do objęcia potrzeba 8—9000 zł Zgłoszenia p. a. (7781) **E. Hellwig, Gdańsk** Korkeuachergasse 2.

Przed użyciem — Po użyciu. **Krem i mydło „Kosmos”** usuwa pod gwarancją **Piegi** złote plamy, przyszcze, wagner, jak i wszelkie nieczystości cery (4449) **Krem 2.50 i 5.— zł., mydło 2.—** Do nabycia tylko w firmie „Kosmos” Drogerja i Perfumerja J. Gluma, Dworcowa 19.

Etablissement - Patzera ulica Sw. Trójcy 8-9

Smaczne i obfite obiady z 3 dań 1,20 zł włącznie z obsługą. **Potrawy a la carte** do godziny 4-tej rana. Specjalność: (3104a) Grochówka - Flaki - Nogi wieprzowe z kapustą i grochem. Lokal otwarty do godziny 4-tej rano.

Impregnacja

T. z. o. p. **Centrala Bydgoszcz** Marsz. Focha 46 Plac Teatralny Telefon 1214, 1215 oferuje 6564 po przystępnych cenach dogodnych warunkach zapłaty z naszej składnicy **Bydgoszcz** Chodk'ewicza 5-18 Tel. 1300

Papę dachową Papę izolacyjną Papę niesmolowaną Smole węglową Lak dachowy nieolekający Smole liściasta Smole żywiczna Lepnik Karbolneum Gubronne Asfalt Epuré Płyty asfaltowe Kit dachowy Cement portl. Cement marm. Wapno palone Wapno hydratuacyjne Gips murarski Gips sztukatorski Płyty gipsowe Kredę spławion. Biber Masę izolacyjną Muł torfowy Filiz ściem. glaz. Filiz posadzk. Filiz terazzo Klinkierszwedz. Marmur mielony Koryta kamionkowe glaz. Rury kamionk. glaz. do kanał. Rury betonowe Filiz cement. Cegły szamot. Zaprawę szam. Płyty szamot. Łupek dekarski Szplisy Trzećnisłtowa Podsułtówki druciane cegły Kociołk Piec kafflowe przenośne Gwoździe bud. Gwoździe pap. Trzećniaki Cegły budowl. Sułtówkę-dachową Rury drenowe Węgiel, Koks Węgiel drzewn. itd.

5-ta LOTERJA NA KONIE

Komitetu Targów Końskich w Gnieźnie Tow. zap. Ciągnięcie nieodwołalnie dnia 29 kwietnia 1931 r.

Losy po 1.- zł za sztukę do nabycia w Kolekturach Loterii Państwowej oraz w Sekretarjacie Komitetu Targów Końskich w Gnieźnie.

(5768)

POLECENIA

Wózki

dziecięce, najnowsze modele poleca: Fabryka Wózków Dziecięcych „Sport” 3 Maja 19. Wykonuje reperacje. Hurt. (4265)

MEBLE

Najtańsze źródło zakupu w wielkim wyborze kompletnych pod gwarancją debow. jadalni, sypialni, pokoi męskich, kuchni oraz mebli pojeńdzych także wysyłane solidnego wykonania własnych warsztatach na dogodnych warunkach tylko u Ignacego Grajnera Bydgoszcz, ul. Dworcowa 8, telefon 1921. 9574

Baczności

Plisowanie, rysowanie, chemiczne czyszczenie, farbowanie. Piwecki, Sw. Trojcy 27. (7820)

Róża

krzaczaste silny towar, w dużych odmianach 10 szt. 8 zł, 100 szt. 70 zł, poleca W. Loll, Inowrocław Szymborska 17. (7795)

Mebie

kanapy, leżanki, materace, oraz całkowite urządzenia dla nowożeńców, za gotówkę i na raty poleca Sajkowski, Długa 23. (7795)

Kopie planów

wykonuje Elektryczna Kopjarnia Jan Jakowienko, skład przybrów kreślarskich i biurowych, Bydgoszcz, Dworcowa 2, tel. 16-97. (6598)

Kupujcie

samostrzał alarmowy mojej konstrukcji przeciw złodziejom i włamywaczom. Najlepsza ochrona domu, podwórza i ogrodu. Cena 12,50 złotych. G. Kesterki, mistrz puszkarski, Bydgoszcz, Dr. E. Warminskiego 3. (4307)

Farby

szablony, pendzle, pokost, lakiery poleca tanio Drogeria Mikoda, ul. Gdańska nr. 71. (4329)

Mebie

w każdej cenie, pokoje męskie, sypialnie, kuchnie, krzesła wieńskie. H. Schmidtke, Szpitalna 6. — Czysta praca, akuratna dostawa, dogodne warunki spłaty. (21895)

SPRZEDAŻE

Gospodarstwo

pod Bydgoszczą 1/2 klm. od miasta 43 mórg magd., dom 3 pok. i kuchnia i zabudowania gospod. rzeze mrowane na sprzedaż za 24 tys. zł., w tem 8 tys. hypot. Zgł. Bydgoszcz. Hotel pod Orłem Głowczewski. (7858)

Sprzedam

gospodarstwo 35 mórg i wszelki inwentarz. Franc. Nowicki, Osielesko, pow. Bydgoszcz. (7859)

Sprzedam

dom okazjynie, cena 30 tys., z hipoteką amortyzacyjną, dochód roczny 4.464. Bocianowo 7. (4288)

Sprzedam

4 lub 13 mórg roli, budynki maszynowe, blisko szosy. L. Dobczyński, Osielesko, pod Bydgoszczą. (4343)

Okazja.

Dobre prosperujący skład krótkich towarów zaraz do nabycia. Oferty pod „10.000” do filii Dz. Bydg. (4342)

Parcele

budowlane na lepszą lokata kapitału od 60 groszy kw. mtr. Kościński, Poznań, Czartoria 1, telefon 3049. (7680)

Skład bławatów, galanterji z mieszkaniem, towarem lub bez korzystnie oddam. Zgł do Agentury Dzien. Solec Kujawski. (7948)

Dom zabudowania, ogród, 3 morgi roli sprzedam. Inowrocławska 68. (7887)

Dom (8003) przy tramwaju, ogród, wolne mieszkanie, śródmieście, cena 10 000. Biuro „Emeryt”, Marsz. Focha 43

Dom masywny, 6 pokoi, ogród sprzedam. Wiadomość Dziennik. (8000)

Sprzedam korzystnie w Toruniu dworek murywany 6 pokojowy, zabudowania gospodarcze, 7 mórg ogrodu otoczonego siatką, elektryczność, telefon, blisko kolei, tramwaju. Oferty do Dz. Bydg. w Toruniu pod „Dworek”. (7980)

Centrum Bydgoszczy sprzedam dom za 100 tys. zł, roczny czynsz 12 tys. zł., nadaje się dla lekarza. Wolne 6 pokojowe mieszkanie. Zgł. pisemne do filii Dz. pod „Alfa”. (4369)

Dom (8002) piętrowy, restauracja, wolne mieszkanie, śródmieście, cena 23 000; dom koło Starego rynku cały wolny 20 000. Biuro „Emeryt”, Marsz. Focha 43.

Place (8004) budowlane. Nakielska 80.

Parcele w Bydgoszczy sprzedam metr kw. 70 gr. Zgł. filia Dzien. „Obok lasu”. (4322)

Realność dochodowa (7600 zł rocznie) zaraz za 50 000 sprzedam. Oferty pod „Korzystnie” do filii Dz Bydg. 4346

Place budowlane przy Grunwaldzkiej i Chojnickiej położone za dogodną spłatą sprzedaje, F. Peterson, cegielnia, tel. 87. (8013)

Osady parcelacyjne, wyborowe tani, dogodnie sprzedaje Pawelec, plenipotent Grudziądz, Groblowa 11. (6308)

Skład kolonjalny sprzedam lub zamienię na domek z ogrodem. Solec Kujawski, Rynek 9. (7901)

Dom z ogrodem przy kościele, 6 mieszkań, 2 wolne, sprzedam; cena 16500 zł. Kopnowa 33. Gospodarz. (7891)

Plac budowlany przy Nakielskiej na sprzedaż. Zgł. Pagórek 82. (4357)

Pierwszorzędna (8011) fryzjerna w dobrem położeniu miasta, sprzedam za niską cenę. Of. do Dz. Bydg. pod „Zakład 128”.

Restauracja (4335) na sprzedaż. Wiadomość Buczkowski, Zbożowy Rynek 2, I p. od godz. 2—4.

Cegła maszynowa, dobrze wypalana oraz szałki drenowe po cenach konkurencyjnych polecają Zakłady Ceramiczne Krostkowo, pow. Wyrzysk, p. Krostkowo. (4341)

Sprzedam tanio maszynę do szycia i radio. Wiad. Szczecińska 7, restauracja. (4336)

Sprzedam skład kolonjalny w dobrom miejscu z powodu innego zajęcia. Wiad. filii Dz. Bydg. (4313)

Rybacy dopóki zapas starczy sprzedaje linki czyste konopne od 3.25 zł wżwyż za kg. B. Muszyński, fabryka lin Lubawa. (7596)

Skrypcy

koncertowe tano, telefon 18-42, Madejski. (4324)

Wózki (4308) dziecięcy tano na sprzedaż. Pomorska 53, w podw.

Kandelabr salonowy, okazjynie. Wiatrakowa 14, I. (78:4)

Urządzenie składowe, szafy, stoły, regały, manekiny, szafki naciennie, lampy elektryczne, skład i materiał dekoracyjny sprzedam tano. Feliks Borowiak, Inowrocław. 7929

Prańnię dobrze zaprowadzoną odstąpię z powodu wyjazdu. Oferty filia Dzien. pod „Pralna”. (4309)

Pianino 7978 nowe okazjynie zaraz na sprzedaż. Toruńska 139.

Taksometr „Argo” sprzedam. Of. Dz Bydg. Toruń „Argo”. (7950)

Pianino używane sprzedam tano. Majewski, Pomorska 65. (4302)

Zamiana starych maszyn do pisania na nowe modele. Stała rozprzedaż maszyn gruntownie odremontowanych z gwarancją i prawem zamiany. (569)
SKÓRA i S-ka Bydgoszcz, Stary Rynek 27, I.

Samoehód sportowy 2 osobowy sprzedam. Jaroeki, Toruń-Bielany. (7964)

Zamiany (7965) samochodów na motocykle oraz okazjynie sprzedaż. Toruń, Kopernika 33

Radio 3 lampkowe, kompletne, sprzedam. Pod Blankami 12, gospodarz. (7888)

Samoehód limuz. Pontiac 5 osob., prawie nowy sprzedam lub zamien. na inną wart rzecz. Obaj. codz. od 4—6-ej, ul. Poznańska 11. (8007)

Motocykl B. Z. A. 2 1/2 K. M. jak nowy sprzedam. Wiadom. w Dz. Bydg. (7892)

Rower sprzedam. Toruńska 187 m. 4. 7893

Wózek dziecięcy sprzedam. Lubelska 21a, I p. 3. (8012)

Prosiaki tano sprzedam, knura polecam. Bielawki, Puławskiego 28. (4338)

KUPNA

Poszukuje kupna domu w Bydgoszczy przy ruchliwej ulicy z wolnym składem i mieszkaniem. wpi. natechmiast 40 tys. Łask. Oferty z dokładnym opisem położenia, wartości i hipotek skierować do Dzien. Bydg. Oferty z niedokładnem podaniem nie będą przyjęte; pod nr. 999. Czas upł. do zgłoszenia 7 dni po ogł. (7903)

Film Pathe Kock kupię. Rejman, Bydgoszcz, Ks. Skorubki 75. (7895)

Wannę kąpielową używaną, kupię. Pod Blankami 12. Gospodarz. 7889

NAUKA

Buchalteryjne Współczesne Wykłady Palliera gwarantują wieloletnią samodzielność. Warszawa, Nowogrodzka 48. Zamiejscewi listownie. 27822

Bez nauczyciela nauka: literatury polskiej, łaciny, historii, geografji, matematyki, języków obcych, buchalterji, korespondencji, techniki, muzyki etc. Szczegółowy katalóg wysłać gratis wydawnictwo „Pomoc Szkolna” Wajnera, Warszawa, Bielańska 5/67. (6948)

Fortepjan do ćwiczeń na godzinny. Sienkiewicza nr. 57, Olszewski. (4352)

POSADY WOLNE

Podróżujący (7892) nie niżej lat 25, znający język polski i niemiecki w słowie i piśmie, do zwiedzania klienteli rolniczej potrzebny zaraz. Zgłosz. w języku polskim i niemieckim z fotografią przesyłać pod nr. 4824 do Dzien. Bydg. Motocykliści mają pierwszeństwo.

Za wypożyczenie 2.500-3.000 zł., dam stałą posadę, wolny pokój i udział w zyskach. Filja Dziennika „Udział”. (4323)

Torfiarza z 6 000 zł poszukuję. Kupię prasę konną do torfu. Romański, Nowe Miasto koło Płońska. (7979)

Cuklarnika poszukuję od 26. 4. 1931 r. St. Rediger, Chelmno, ul. Rycerska 22. 4299

Prasowacz do praszy dańskich potrzebny. Kościelna 7. (4326)

Ucznia gastronomicznego poszukuję zaraz Hotel Gelhorn ul. Dworcowa 38/39. (4212)

Uczeń (4152) potrzebny zaraz lub od 1 maja do sklepu towarów kolon. delik. i restaur. Reflekt. z uczciwej rodziny i dobr. świad. szkoln. zechcą się zgłosić piśmie lub osobiście. A. P. larski, Chelmno (Pom)

Ucznia z uczciwej rodziny poszukuję. Zgłosz. proszę nadsyłać piśmie z dołączeniem świadectwa szkolnego Józef Kasztelan, Handel towarów kolonjaln Restauracja, Wytwornia soków owocowych, Chelmno (Pomorze) ulica Dworcowa 13. (7953)

Dziewczyna umiejająca dobrze gotować, znająca się na praniu i dobrem prasowaniu, z dobriemi poleceniami do wszystkich prac domowych od 1.5. br. potrzebna. Dwa Howiecka, Wileńska 9. (7924)

POSADY POSZUKUJĄ

Kelnerów kucharzy, bufetowych poleca Biuro Pośrednictwa Pracy, Plac Piastowski 2, tel. 11-63. (5358)

Szofer monter, z dłuższą praktyką, dobrimi świadectwami wykonuje wszelkie reperacje samochodowe, z dyplomem czerwonym, poszukuje posady zaraz. Cz. Szlanderbach, Tur. pow. Szubin. (4294)

Ekspedjentka z brauży bławatów, konfezji i towarów krótkich, 5 lat praktyki, dobre świadectwa, znajdujaca się w krytycznem położeniu szuka posady. Oferty filja Dzien. pod „Ekspedjentka”. (4292)

Administrację domu z mieszkaniem przyjmę z gwarancją. Matuzewski, Dworcowa 98. 4321

Rutynowany (4312) księgowy-bilansista, długoletnia praktyka, przyjmie odpowiednią posadę, ewtl. nadzór nad księgowością, zaprowadza księgi handlowe, zestawia bilansy, przeprowadza reklamacje podatkowe. Wynagrodzenie wg umowy umiarkowane. Zgł. do filii Dzien. pod „Buchalter”. (4310)

Kucharka (4310) z warszawską kuchnią poszukuje posady do wszystkiego. Szczecińska 9, u państwa Pater.

Uczeń (7984) gastronomiczny poszukuje miejsca, posiada pół roku nauki. Łaskawe zgł. Agen. Dz. Bydg. Tzew.

Szofer ślusarz-tokarz po służbie wojskowej poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Dzien. Bydgoski Toruń, pod „Pilny”. (7966)

Ślusarz egzaminowany maszynista, obeznany maszynami i elektrycznością poszukuje posady, na zyczenie kaucja, 9 lat praktyki. Strzyżyk, Szamocin, pow. Chodzież, Aleja 14. (7985)

Poszukuję (7730) posady urzędniaka gospodarzowego, inkasenta, magazyniera lub innej skromnej, najchętniej w mieście. W placę gotówką 20 000 do 25 000 zł kaucji. Of. do Dz. Bydg. pod „Sto”.

Panna z praktyką gospodarzową umiejająca szyć poszukuje posady pod dyspozycją pani. Poczta Rakowice, pow. Lubawa. J. Z. (7954)

Zegarmistrz samodzielnie pracujący poszukuje posady natechmiast. M. Hensenke, Czarnków n/Notecią. (7902)

DZIERZAWY

składu na Okolu lub Szwederowie poszukuję. Oferty filja Dzien. pod „Okole”. (4330)

Dom (4317) 5 mórg wydzierżawie Małe Bartodziej, Bydgoszcz, Ogrody 4, Włośniewski.

Ogród owocowo-warzynny, mieszkanie, przynależności wydzierżawi Płuciński, Toruń, Lubicka 28. (7951)

Skład (7806) wydzierżawie. Jezuicka 19.

Ogród wydzierżawie. Hetmańska 12, gospodarz. (4325)

Sklep rzeźnicki, w tymże domu znajduje się piekarnia, który egzystuje od 30 lat, całkowitem urządzeniem elektrycznem do wydzierżawienia ewtl. sprzedania. Wiad. ul. Poznańska 12, u gospodarza. (7982)

Chelmżał Skład skór, dobrze zaprowadzony wraz z urządzeniem, nadający się i na inne przedsięwzięcia, z przyległym 3 pokoj. mieszkaniem przy głównej ulicy zaraz do wydzierżawienia. Zgł. przyjmuje właściciel Cymbrowski, Chelmża. 7904

Ublkacje obszerne nad. się na każd. przed. z inst. elektr. wydz. zaraz. Ul. Poznańska 11. (3008)

Kuźnię 5—20 mórg ziemi wydzierżawie lub kupię bez narzędzi przy mniejszej wpłacie, bez konkurencji. Zgł. do Agentury Dzien. Bydg. Szubin, pod „Kuźnię”. (7926)

MIESZKANIA

W Bydgoszczy Czyżkówko, 2 pokoje z kuchnią 70 zł, 4 pokoje z kuchnią 130 zł, lub cała 7-mio pokojowa willa, pięknie położona 200 zł miesięcznie. Tamże razem lub osobno 92 mórg roli i łąki z budynkami gospodarzami za 100 cetrarów żyta. Wodowska, Marcinkowskiego 10, od 2—4 popoł. (7890)

Słoneczne mieszkanie 5 pokojowe w nowoczesnym domu wszelkie wygody, zaraz wynajmie gospodarz, czynsz tylko miesięczny 200 zł bez odstępnego, za zwrotem kosztów remontu na spłatę 700 zł. Wiadomość: Lekarz Woyciechowska, Al. Mickiewicza 1. (4164)

Mieszkania (4316) 3 ewtl. 2 pokoj. poszukuje bezdzietne małżeństwo (urzędni.), czynsz zgóry ewtl. z przejj. admin. domu. Łask. zgł. pod „P.” do filii Dzien. Bydg.

Mieszkanie 5 pokoi i piętrowo blisko tramwaju wydzierżawie zaraz. Filja Dzien. Bydg. „M. 5.” (4314)

Mieszkanie (4246) 4 pokojowe słoneczne, z wszelkim komfortem, parter, dla starszego małżeństwa zaraz do wydzierżawienia. Wiadomość gospodarz, Sw. Florjana 5.

Portjerstwo zamienię na mieszkanie. Nakielska 67. (7908)

Mieszkanie 5-pokojowe na Dworcowej zaraz do wynajęcia. Zgł. filja Dziennika pod „Dworcowa”. (4320)

Dwa pokoje, kuchnia, centrum, komorne roczne, zwrot remontu. Delik. Dworcowa „Ugoda”. (4340)

Mieszkanie 2 pokoje z kuchnią poszukuję od 1 maja, placę rok zgóry dzierżawę. Zgłoszenia filja Dzien. pod „M. 2”. (4339)

POKOJE

2 pokoje (4279) z użyciem kuchni wynajmę. Reja 3, gospodarz.

Pokój dla pana lub pani. Bocianowo 4, II p. prawo. (4318)

Pokój umebl. Sw. Trojcy 17, parter. (7936)

Pokój (7941) Sw. Trojcy la Karpińska.

Małżeństwu (4301) inteligentnemu pokój ew. dwa w spokojnej wili w ogrodzie, blisko koszar. Używalność kuchni, pralni, łazienki. Kościuszki 8

2 pokoje (428) dla 1 lub 2 osób. Gdańska 38, II piętro prawo.

Pokój (8001) u samotnego do wynajęcia dla inteligentnej pani najchętniej nauczycielki. Zgłoszenia pod „Samo” ad-sy do Dzien. Bydg. tny 3057” do Dz. Bydg.

Pokój wynajmę z osobnem wejściem. Kościuszki 135, parter. (4319)

Pokój Długa 62, II. (8005)

POŻYCZKI

10.000 zł. na I hipotekę większego gospodarstwa rolnego do wypożyczenia. Zgł. z podaniem procentu pod nr. „999” do Agentury Dzien. Bydg. Tzew. (7983)

Kto pożyczycy 3000 zł na dobry procent pod zastaw placu budowlanego w Gdyni, ewtl. sprzedam tano natychmiast. Oferty pod „Gdynia 3000”, do filji Dz. Bydg. Dworcowa 2. (4362)

RÓŻNE

Truskawiec (7976) Ziemiański pensjonat „Krzysia” położony centrum. Kuchnia pierwszorzędna. Maj, czerwiec znacznie niżsi ogólnie.

Samoehód ciężarowy nowy wypożyczam. Tel. 1971. (4316)

Wspólnika do rybołóstwa z gotówką do 600 zł, fachowiec nie przymusowo. Oferty pod „F. L. 2432” do Dziennika Bydgoskiego. (8014)

Poszukuje spółniczkę do interesu rzeźnickiego. Zgł. Dzien. Bydgoskiego pod „Spółniczka 2424”. (8006)

Zioła lecznicze według przepisów sławnych lekarzy przeciw chorobom żołądka, kiszek, płuc, nerwów, wątroby, nerek, pecherza, hemoroidom, upławom, obstrukcji, kamieniom żółciowym, kaszlowi, astmie, blednicy, sklerozie, artretyzmowi, reumatyzmowi etc. Zadajcie bezpłatnej broszury. Adres: Liszki, apteka. (1623)

Truskawiec zdroj ze słynną „Naftusią” odnowicielem zdrowia w sezonie wiosennym, który rozpoczęliśmy juz od 1 kwietnia. Ceny niższe! Informacje żadać, mieszkania zamawiać przez Zarząd zdrojowy. (7146)

Ostrzegam przed wynajciem mieszkania jak i przyjmowaniem sublokatorów przy ulicy Sw. Trojcy la m. 4, gdyż takowe obejmują Właścicielka. (7455)

Oddam na własność ładnego zdroju 3 mies. syna. Zgłosz. pod „Nr. 795b” Dz. Bydg. (7985)

Zgubilem portfel wraz z papierami dnia 18. 4. 1931 r. Proszę znalazcę o zwrot za wynagrodzeniem pod adresem Wesołowski, Kołtająta 10. (4311)

Toruń. Pani z Bydgoszczy przyjeżdżie. (8009)

Zginął (4345) w czwartek, 16 b. m. o p. 7. z ulicy Pocztowej, rower rejestr. 598, zielony z żółtymi kreskami. Za wynagrodzeniem zwrócić Toruńska 179, I schody.

Kawaler lat 30, dobry, urodny, chce się ożenić. Prosi dobre, ładne panie, właścianki, mieszczanki, katoliczki, chcące zamaż wyjsć, by łaskawie nadesłały swoje adresy do Dzien. Bydg. pod „Zaufanie”. (7985)

MATRYMONJALNE

KINO
APOLLO
Krasieńskiego 3, tel. 220.
Początek o godzinie 7 i 9,
w niedzielę o godz. 5, 7 i 9.

Dziś premiera!
Potężny dramat
miłości i zemsty.

Dziewczę z Argentyny

W rolach głównych:
Olive Borden
Ralph Graves

Bilety żniżkowe ważne.
Pierwszorzędna orkiestra
Sala dobrze ogrzana.

Hipoteki

reguluje z dobrym skutkiem w kraju i zagranicą
St. Banaszak, obrońca prywatny, Bydgoszcz, ul. Cieszkowskiego 2, Telefon 1304. Długoletnia praktyka. (20390)

POLEZENIA

Falacińska. (4365) Pracownia damskiej garderoby przyjmuje wszelkie prace podług najnowszych żurnali po przystępnych cenach. Długa 51.

Meble!

Przy dogodnych warunkach polecam: kompi. pokoje męskie, kluby, jadalnie, sypialnie, kuchnie jako też pojedyncze meble, szafy, stoły, łóżka, krzesła, kanapy, fotole, biurka, lustra i inne przedmioty.
Piechowiak, ul. Długa 8, Tel. 1651.

Panowie! Najgorszą garderobę czyści, reperuje, przerabia, najstaranniej, najtaniej „Ekonomja” Dra Emila Warmińskiego 15. (4356)

Reperuje spuszczone oczka u pończoch. Podwałe 18. (4358)

Najtaniej rowery nowe, używane, wózki dziecięce, obuwie sportowe, tenisowe, rakiety, piłki, sieć, piłka nożna. Długa 50. Telefon 948. (8046)

Szkoły! Przepisowe pantofle, spodnie, koszulki gimnastyczne. „Syrena”, Pomorska 1. (4361)

Kapelusze damskie najtaniej poleca Słowik, Dworcowa 83. (4337)

Meble

wszelkiego rodzaju najlepszego wykonania, pełna gwarancja, z powodu otwarcia nowego interesu ceny i warunki najdogodniejsze. Batozrego 5 obok Starego Rynku. (7894)

Akumulatory ładują fachowo, 1 zł. Sienkiewicza 60. (4368)

Ostrzę brzytwy, nożyczki, maszynyki. Switalski, Poznańska 6. (8041)

Wykonuje elegancko tanio kapelusze damskie, przeróbki, abażury i futrowanie wózków dziecięcych. Gdancka 54, m. 13. (8023)

Szyje bieliznę i garderobę dziecięcą. Ceny umiarkowane Karpacza 5. (4414)

SPRZEDAŻE

555 kamienic 444 majątków ziemskich tanio. Nowakowski, Dworcowa 69. 4363

Sprzedam dom, 3 morgi roli, inwentarz żywy i martwy. Ks. Skorupki 51. (8049)

Z powodu przeprowadzki, sprzedam na dogodnych warunkach jadalne, gabinet męski, lampy, dywan Pomorska 49/50, mieszka. 6. (4215)

Sprzedam plac budowlany około 2 morgi już wymierzone. przy ul. Belzkiej. Zgłośz. Poznańska 27, kiosk. (8017)

Plac budowlany na sprzedaż Wzgórze Dąbrowskiego Wład. Jasna 1 b, gosp. (8055)

Plac (4411) budowlany przy Toruńskiej sprzedam tanio. Gdańska 41, „Rower”. (4379)

Kolonjalke (8074) z mieszkaniem tanio oddam. Wiad. Dz. Bydg.

Okazja! Skład artykułów galant. i papiery, dobrze zaprowadzony, w pow. mieście (wojsko, gimnazjum) z jedyną kolekturą Loterii Państwowej, z powodu stosunków rodzinnych natychmiast na sprzedaż. Potrzebne około 10.000 zł. Zgłosz. do filii Dz. Bydg. pod „Okazja”. (4406)

Kamienicę 13 mieszkań, ogród, skład, mieszkanie wolne sprzedam półdarmo lub zamienię na gospodarstwo, młyn lub cegielnię. Gdańska 101, gospodarz. (4408)

Restauracja Jadalnię centrum miasta, z powodu stosunków rodzinnych tanio sprzedam. Gdzie? wskazuje Dz. Bydg. (8075)

Kolonjalke w pełnym biegu na sprzedaż 1400 zł. Adres wskazuje Dz. Bydg. (8105)

Motocykl z przyczepką, 1200 kubików w bardzo dobrym stanie na sprzedaż. Wiad. godz. 3—6 Słowackiego 1, m. 8. (4349)

4 koguty (7900) Orpinton-złoty po 30 zł jeszcze do oddania. Zawodowa hodowla kur. F. Marcin Reibe, Nowawieś, p. Dąbrowa k. Mogilna.

Rower (8037) wyścigowy sprzedam. Zamojski, Mostowa 11, II p.

Maszynę do pisania, używaną lecz w dobrym stanie, typu Remington względnie Underwood, najchętniej z długim walkiem kupię. Oferty najpóźniej do wtorku z podaniem ceny składać do filii Dz. Bydg. sub „Maszyna”. (4334)

Sprzedam ubranie męskie jasne, na średnią figurę korzystnie, oraz kilka par bucików damskich, męskich nowych, bardzo tanio. Długa 61, mieszka. 3. (4370)

Na sprzedaż samochód ciężarowy 3 do 4 ton Packard, 2 wozy węglowe i parę szorów, obejrzyć można na Wilczaku Jary i Cegielnia. 4333

Maszyny do pisania wyremontowane w cenie od 95 zł, rozprządaje Skóra i Ska Bydgoszcz, Stary Rynek 27, I piętro. (7489)

Damski rower nowy tanio sprzedam. Poznańska 5, skład kolonjalny. (8073)

Motocykl D. K. W. 300 cub. w bardzo dobrym stanie na sprzedaż. Nakielska 119. (8054)

Tanio na sprzedaż stół krawiecki 90x180. Brendel, ul. Nowodworska 82. (8051)

Licytacyjna sprzedaż samochodu 6 osobowego marki Steuwer odędzie się 20. IV. 31 o godz. 17. Plac Kościelec 3. (8044)

Rowerzyści! Opony 5,80, detki, części rowerowe tanio. „Syrena” Pomorska 1. (4332)

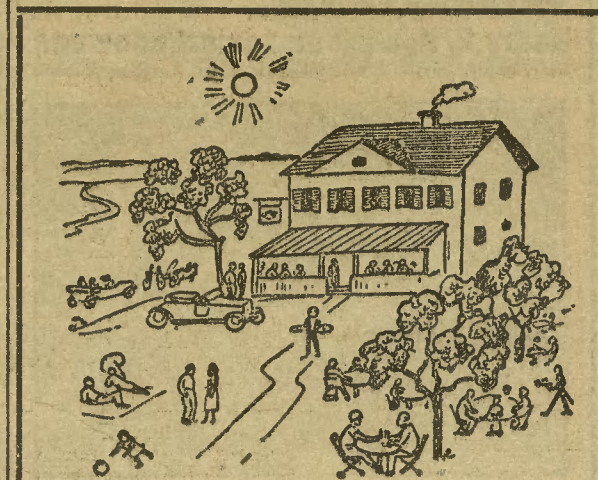
Krawiecka maszynę damską, bębnową, sprzedam tanio. Masłota, Błonia 3, parter. (7723)

Maszyna do szycia na sprzedaż. Lubelska 13 a, parter lewo. (4379)

Sypialka biurko, kuchnia 70.— toaletka 50.— natychmiast sprzedam. Fredry 1. (4405)

Gabinet męski i pokój stołowy oraz inne przedmioty domowe z powodu wyprawki bardzo tanio oddaje Pomorska 49-50, II p. lewo. (4381)

Fortepian (4382) pianino, meble antyczne, rowery, obrazy Hoffmann, Wróblewski, Bogusławski, Grażyński, za każdą cenę sprzedam. Stała Okazja Gdańska 152.

Ilu też wycieczkowców dziś zawita?

Nie zależy to od samej pogody, — panie gościnnie, — goście, których się pan spodziewa, mnszą wiedzieć, czy będą należycie ugośczeni. — Próca tego jest tak dużo miejsc wycieczkowych, byłoby więc wskazane już teraz przypomnieć się przez nadanie ogłoszenia polecającego swoje miejsce wycieczkowe w najpoczytniejszym „Dzienniku Bydgoskim”.

Gramofon szafkowy dębowy prawie nowy, 30 płyt, nadający się do restauracji lub prywatnego użytku, sprzedam. Wiad. skład kolonjalny, Łokietka 20. (8077)

Samochód 8053 półciężarowy, k ryty. w dobrym stanie korzystnie sprzedam. Fortuna, Jana Kazimierza 7. (8072)

Rower na sprzedaż. Gdańska 97, m. 2. (8056)

Pianino harmonjum i różne dobre meble tanio na sprzedaż. Pomorska 55, skład. (4416)

Wózik (8079) dziecięcy tanio sprzedam. Lipiński, Szubinska 19.

Fortepian (4412) skrzydło sprzedam tanio. Gdańska 101, gospodarz.

Kartofle rychliki (sadzonki) sprzedam. Gdańska 101, gospodarz. 4410

KUPNA

Kupię (4367) dom bez lokatorów. Filja Dzien. Bydg. „Gotówka”.

Kupię gotówką dom z ogrodem lub parcelę. Of. Dz. Bydg. „Własność”. (7993)

Jezióra z kilku morgami ziemi, zabudowaniem, żywym i martwym inwentarzem poszukuje w celu kupna lub dzierżawy. Trzeźne 20 kup sprzedam. Zgłosz. Malicki, Dziekanowiec-pow. Gniezno. (8119)

NAUKA

Nauczam robót ręcznych, oraz przyjmuję do szycia. Marszałka Focha 37, II. (4357)

POSADY WOLNE

Posadę stałą i dobre stanowisko, uzyskać można, przystępując z udziałem 5.000 zł jako współnik do założenia w Bydgoszczy mechanicznego przedsiębiorstwa przemysłowego. Of. pod „Spółka zarejestrowana” do filii Dzien. ul. Dworcowa 2. 4344

Murarzy (własnym rusztowaniem) do wewnętrznego tynkowania poszukuje. Gospodarz, Gdańska 101. (4409)

Uczeń fryzjerski potrzebny. Dalewski, mistrz fryzjerski, Leszczyńskiego 11. (8050)

Dziewczyna umiejąca gotować zaraz potrzebna. Restauracja „Sielanka” Śniadeckich nr. 20. (4378)

Uczenica do podawania potrzebna. Kawiarnia, Pomorska 5. Od 4—6. (803)

Uczeń piekarski, który chce naukę dokończyć potrzebny. Piekarnia-cukiernia, Orła nr. 6. (8035)

Służąca potrzebna. Dembus, Dworcowa 83. (4372)

Uczniwa sprzedawczą do kiosku obeznaną potrzebna zaraz. Pierwszeństwo mają z prowincji za kancją lub gwarancją. Zgłosz. do kiosku Gdańska 24. (4407)

POSADY POSZUKUJĄ

Pierwszorzędny pianista koncert. jazzowy z akordium od 1 maja wolny, reflektuje tylko do pierwszorzędnego zespołu. Eryk Klein, Bydgoszcz, Zygmunta Augusta 18. (4376)

Pomocnik fotograficzny, 4 lata praktyki, poszukuje 1 maja posady. Zgłosz. nr. 1085 „Kurier” Parkowa. 4399

Prasowaczka wykwalifikowana poszukuje posady. Pod „Wykwalifikowana” do filii Dzien. (4415)

Mistrz rzeźnicki poszukuje posady. Oferty pod „Mistrz” do Dz. Bydg. (8022)

Krawcowa domowa poszukuje pracy. Chyrek, Garbary 19, podwórza. (8019)

Pani z dobrego domu znająca wszelkie prace przyjmie posadę u samotnego pana lub w restauracji. Of. filia Dzien. „Samodzielnia”. (4350)

Poszukuje posady biurowej ewentl. w biurze adwokackim. Oferty do filii Dzien. pod „Posada”. 4364

Fryzjerka manikurzystka przyjmie posadę zaraz. Zgłoszenia do filii Dzien. Bydg. pod „Fryzjerka”. 4360

Miła (4353) i sympatyczna paniąka poszukuje posady do dzieci od 1. 5. Pod „Świadoctwa dobre” filia Dzien.

Dziewczyna z wioski poszukuje posady, która umie strój kapeluszy. Zgł. gospodarz, Bielińska 9. (8069)

DZIERŻAWY

Lokal biurowo-handlowy, 3—4 pokoje na I piętrze, śródmieściu zaraz do wynajęcia. Oferty do Dzien. „Lokal 2465”. (8038)

Dwa składy przy postoju autobusów zaraz do wydzierżawienia. Zgł. do gospodarza, ul. Długa 66. (8088)

Wydzierżawię lub sprzedam dom (Fordon), skład rzeźnicki z mieszkaniem nadającym się na inny interes. Brzyński, Bydgoszcz, Kujawska 122a.

Stajnia do wynajęcia. Śniadeckich 7. (4375I)

Skład rzeźnicki z mieszkaniem i pracownią, jest zaraz do wydzierżawienia. P. Cegiela, Gdynia 4, Chylonia przy dworcu. (8121)

MIESZKANIA

2 pokoje z kuchnią, poszukuje gospodarza, plac czynsz za rok zgóry. Oferty do Dzien. pod „Bezdzietni 2335”. (8033)

Mieszkanie do wynajęcia. Adres Dzien. Bydgoski. (8018)

Mieszkanie (8092) 3 lub 4 pokojowe z kuchnią poszukuje się zaraz lub 1 maja. Śpieszne zgłoszenia pod „1000” do Dz. Bydg.

Mieszkanie jednopokojowe dam kobiecie za pożyczkę 600. Adres wskaże Dzien. (8065)

Mieszkanie (4380) 6 pokojowe odremontowane przy zwrocie jednej części kosztów oddam. Wiad. ul. Pomorska 49-50 mieszkanie 6.

Mieszkanie 4 pokojowe z wszelkim komfortem za zwrotem remontu zaraz do wynajęcia. Toruńska 182, gosp. (8043)

Mieszkania (4354) 6—5 pokoj., luksusowe bez odstępnego do wynajęcia. Dworcowa 82, „Prawo”.

Mieszkanie (8071) pokój i kuchnia, umeblowane oddam. Fortuna Wzgórze Dąbrowskiego 5.

Mieszkanie (8057) 5 pokojowe z ogródkiem do wynajęcia. Zgł. pod „Wila 7835.” Dz. Bydg.

Mieszkanie pokój dla starszej samotnej pani wprost od gospodarza do wynajęcia Oferty do filii Dz. Bydg. pod „886”. (4371)

POKOJE

Próżnego pokoju poszukuje pani z córką. Dz. Bydg. „Pokój 186”. (8084)

Pokoju umebl. poszukuje od 1 maja urzędniczka państwowa z własną pościelą, w centrum. Zgł. Dzien. Bydg. pod „1. maj”. (8038)

Pokój umebl. wynajmę. Ul. Św. Trójcy 7, m. 4. (8039)

Pokój dla pań. Różana 18, I p. lewo. 8040

Słoneczny pokój, dobrze umeblowany, elektr. światło, osobne wejście. Łokietka 18, telefon 1814. 4359

Pokój umeblowany dla 2 panów względnie pań. Marszałka Focha 37, II. 4355

Pokój umebl. Śniadeckich 40, parter prawo. (8076)

Pokój umebl. zaraz do wynajęcia. ul. Szczecińska 4, parter. (8360)

Pokój umebl. do wynajęcia z osobnym wejściem. Wegnor, Okole, Grunwaldzka nr. 20. (842)

Pokój Długa 39, Krynicki. (8070)

Pokoje dobrze umebl. zaraz wynajmę. Paderewskiego 7, prawo. 4413

Pokój (4326) z używaniem kuchni dla małżeństwa. Gdańska 117, m. 5.

Niekrepujący pokój umeblowany do wynajęcia lepszej osobie. Kowalewski, Sienkiewicza 50. (4327)

Pokój skromny wynajmę. Jezulicka 2, II lewo. (8021)

Pokój umebl. do wynajęcia. Dolina 24, II. p. (8024)

Pokój dla 2 osób. Cieszkowskiego 15, I. prawo. (4351)

Pokój ładny. Pomorska 31 I pr. wejście Mazowiecka. (4377)

Pokój z utrzymaniem, Gdańska nr. 137, III. (4374)

Pokój umeblowany zaraz do wynajęcia. Kollataja 13, I p. prawo. (4395)

Umeblowany pokój ewtl. dla dwóch panów. Pohl, Lipowa 5a, parter. (8076)

Pokój umebl. z używaniem kuchni do wynajęcia. Dolina 4, m. 5. (8048)

RÓŻNE

Jadalnia „Nowy Świat”, Gdańska nr. 112, wydaje smaczne i obfite obiady i kolacje po 1 zł, nogi wieprzowe 1,50, Wechslerowa. (8081)

Gluchota uleczalna. Wynalazek Eufonia zademonstrowany specjalistom. Usuwają przysłuch, szum, ciekawie uszuw. Liczne podziękowania. Zgł. do filii bezpłatnej pomocującej brzoziury. Adres: Eufonia Liszki k. Krakowa. (8113)

Obiady kolacje jarskie, mięsne w abonamencie 1,33. Kawiarnia Ziemiańska, Pomorska 5. (8031)

Rzucona obelga na p. F. Orgacka, odwołuję. M. K. (8052)

MATRYMONJALNE

Matrymonjalne sprawy załatwiamy dyskretnie. „Przyszłość” Jagiellońska 13. 4331

Wdowa bezdzietna lat 50, z większą nieruchomością wyjdzie zamaż, za bezdzietnego religijnego katolika z odpowiednim majątkiem lub na pewnym stanowisku. Zgł. do Dzien. Bydg. pod „G”. (8020)

Kawaler lat 27, posiada młyn oraz gospodarstwo na Pomorzcu, wartości około 100 tys. zł. szuka z powodu braku znajomości pań odpowiedzialnej żony z gotówką od 15 tys. zł. w celu rychłego ożenku. Łask. oferty złożonej proszę możliwie z otóżają za której zwrot rzeze do Dz. Bydg. pod „Dobra partja” (8058)

Wdowa (4397) lat 37 z braku znajomości zapozna pana. Oferty do filii Dz. Bydg. pod „37”.

Ola kuzynki przystojnej, dobrze wychow. panny posiadającej 9.000 zł i wyprawę, szukam wykształconego meza w wieku od 45—60. Zgłosz. pod „I.” do Dz. Bydg. (8115)

OBUIWE NA CIEPŁE WIOSENNE DNI.

16.90
Fason 2842-05
 Lakierowane pantofelki dla panienek na niedziele, takie same na codzień z boku. Szeroki i wygodny fason.
S.—210.

19.90
Fason 7945-69
 Wygodne sandałówki panienki z ładną dziurkowaną tofelką z ozdobą w kilku jasnych kolorach. Są tanie i bardzo wygodne.
S.—210.

Spacer w tem obuwiu, które jest lekkie i przewiewne, jest ulgą dla nóg. Przyjemny chłód nóg orzeźwia całe ciało. Przy doskonałym wykonczeniu w cenach przystępnych dla wszystkich.

WYGODA PRZEDWszystKIEM.

Rata

29.90
Fason 1805-15
 Każda różka ślicznie wygląda w naszym wygodnym półbuciku na upalne letnie i eleganckiem czółenku z lakieru lub zamszu. Sprzączki według wyboru.

24.90
Fason 2927-28
 Sandałówki dziurkowane na upalne letnie i wygodnym półbuciku na upalne letnie i eleganckiem czółenku z lakieru lub zamszu. Sprzączki według wyboru. gumowy obcas.

KONCESJONOWANE
KURSY KROJU
 szyć i modelowania

Leokadii Radkovej
 mistrzyni Cechu. (7899)
 Nauka kroju prowadzona jest nowoczesnym systemem używanych obecnie w Akademjach zagranicznych teoretycznie i praktycznie (na materiałach). Koczującym kurs wydale się awia-cetwa. Zapisy kandydatek przyjmują się codziennie przy Kursach. (7899) Pracownia sukien.
Bydgoszcz, ulica Gdańska nr. 157.

Wyciąć! Wyciąć!
Dobrodziejstwo dla cierpiącej ludzkości
Rad jako uniwersalny środek leczniczy
 Okłady radowe sprawdzane przez Towarzystwo naukowe w Warszawie i gorąco polecane przez p. p. lekarzy. (7898) Bezpłatnych informacji o stosowaniu i działaniu okładów udziela codziennie od 5 do 8, Dworcowa 31 b, mieszkanie 5, telefon 2042. Zastępstwo **RADIUMCHEMJA, Bydgoszcz.**

UWAGA!
 Zastępstwo na nadzwyczajnych warunkach odda bardzo poważna instytucja bankowa kilku-nastu **piłnym i uczciwym**
zastępcom
 Najwyższa i sumiennie wypłacana prowizja. Przyjętych zastępców ubezpieczamy w Kasie Chorych, po okresie próbnym stała pensja. Zgłoszenia osobiste wraz z dowodami osobistymi przyjmuje nasz Inspektor p. H. Frisch; w dniu 20-21 i 22 kwietnia br. Bydgoszcz. Hotel „Victoria” 7971) 23 kwietnia br. Wąbrzeźno. Hotel „Polski” Wszędzie od godz. 10—1 przed poł. i od 3—5 po poł.

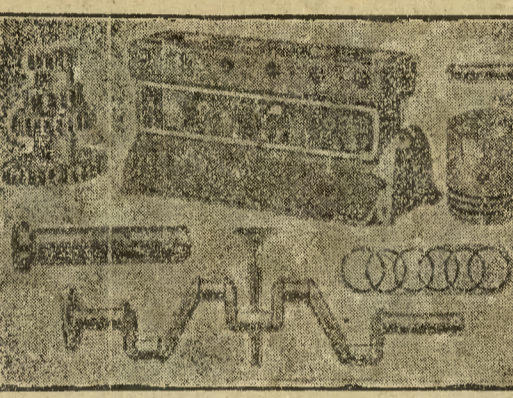
LEKARZ DENTYSTA
 (4347) **A. WOYCIECHOWSKA**
 Ordynuje od godziny 9—14-tej i od 19—20-tej.
Al. Mickiewicza nr. 1, róg ul. Gdańskiej.

Uwaga. Uwaga.
Wielka wyprzedaż poświęteczna
 Zwróć uwagę na niebywałą niską cenę.

Przetarg przymusowy. Nieruchomość położona w Grocholu pow. bydgoski i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Grochol tom II wykaz l. 28 na imię Teodora i Rozalii z domu Klarkowskiej małżonków Grabowskich zostanie w drodze egzekucji dnia 2 czerwca 1931 o godzinie 9 przed południem, wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój nr. 13. Nieruchomość obejmuje dom mieszkalny z podwórkiem, chlewem i ogrodem, stodołę oraz rolę; składa się z parcel 124/26, 125/26 etc. 126/26 etc. obszar jej wynosi 11 ha. 50 a i 37 m² zaczął wartość użytkowa budynk. 60 mk. kwota podatku budynkowego 2.40 mk. czysty dochód 20.51 tal. Podatek gruntowy 5.90 mk. nr. matrykuły podatku grunt. 28 nr. księgi podatku budynk. 22. Wziankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dn. 16 kwietnia 1929 r. Niniejszym wyzwa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z nimi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobni, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po rozszerezeniu wierzyciela i innych prawach. Zaleca się na dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokołu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości tylko do uzyskanej ceny kupna. (8027)
Bydgoszcz, dnia 31 marca 1931 r. Sąd Grodzki.

„Suknopól” w Łodzi.
 Dla przekonania wysyłamy komplety towaru, które są niezbędne dla każdego domu (7906) tylko za 30 zł 90 gr
 a mianowicie: 3 mtr. bostonn na eleg. ubranie męskie świecące 140 cm. szer. w kolorze granatowym i czarnym, 3 1/2 mtr. kreponn w różnych najpiękniejszych desenjach na elegancką suknię świecącą damską, 1 poulower męski lub damski w różnych angielskich desenjach, 1 koszula męska w dobrym gatunku, 1 kałosony męski, 1 koszula damska haft. kolorowa w uobrym gatunku i reformy damskie ieln. tryk. 1 mtr. na fartuch w dobrym gatunku, 6 chusteczek do nosa, 1 krawat edwabny. Koszta porta płaci odbiorca 8 zł.
 Tylko za 43 zł 45 gr
 a mianowicie: 10 mtr. płótna białego w dobrym gatunku, 10 mtr. surówki w dobrym gatunku, 10 mtr. oksford w paseczki lub w kratkę na koszule i kałosony męskie b. mocne, 6 mtr. flanelki w paseczki lub czysto białą na bieliznę, 6 mtr. zotru na koszule męskie świecące w różnych angielskich desenjach, 4 mtr. ręcznikowe w dobrym gatunku, 6 chusteczek do nosa. Koszta porta płaci odbiorca 3.50 zł.
 Towary powyższe wysyłamy po otrzymaniu listownego zamówienia (płaci się przy odbiorze na poczekaniu).
 Uwaga: Kupujący nie nie ryzykuje, gdyż o ile towar się nie podobą, przyjmujemy z powrotem. Adresować prosimy:
 Wyroby Krajowe
 Firma „Suknopól”, Łódź
 skrzynka pocztowa 305.
 Na żądanie wysyłamy bezpłatnie cennik.
Wytwórnia rowerów
Juwel
 poleca rowery masywne po bardzo przystępnych cenach, solidnie wykonane, nośność ramy gwarantowana od 8 do 10 ctr. Gwarancja 2-letnia. (8108)
Bydgoszcz
Grunwaldzka 144.

Warszula
Kadry 8. Dywizjonu Samochodowego
 Telefon nr. 20-14 Bydgoszcz ul. Artyleryjska 10

SZLIFOWANIE
 bloków cylindrowych i wałów,
 — naprasowanie maszywów —
Remont samochodów i motocykli.

KREM — MYDŁO
„HALINA”
 Mag. Farm. W. Paździerskiego usuwa pięgi, wagi, liszaje itp.

 Skuteczność udowodniona na żywej reklamie. Na PWK w Poznaniu, Targach Lwowskich, Katowickich, Wileńskich oraz na ulicach Warszawy i innych miast był demonstrowany chłopiec, u którego pół twarzy była w piegach. Zaś druga czysta, pozabawiona piegów przez krem „Halina”. Duży 4.50, średni 2.50, mały 1.50. Żądać wszędzie. (7896) Stoiki próbne wyczerpane.

Tartak Marjański
 Edmund Machnikowski
 Bydgoszcz
 ulica Toruńska 42
 Telefon 792 (4639)
 dostarcza jako specjalność:
suche deski
podłogowe
 heblowane i szpundowane oraz wszelki tarty materiał budowlany i stolarski.
 Reperuje
 spuszczone oczka u północz. Henryka Dietza 4, parter pr. (4380)

50% taniej
 płaszcze damskie i męskie, kapelusze damskie, ubrania męskie i chłopięce, towary na ubrania płaszczy damskich i męskich, firany, białawy, kolejarzom udzielam kredytu.
S. Dorożyńska, Długa 32
 (3516) Firma chrześcijańska.

UWAGA!
ZASTĘPSTWO na nadzwyczajnych warunkach odda bardzo poważna instytucja bankowa kilkunastu uczciwym i piłnym zastępcom. Najwyższa i sumiennie wypłacana prowizja a także stała gaża. Przyjętych zastępców ubezpieczamy w Kasie Chorych. (7449)
 Zgłosz. osobiste wraz z dowodami osobistymi przyjmuje nasz Inspektor **p. S. Frisch** w dniach:
 18 kwietnia br. Wejherowo Hotel „Metropol”
 19 „ „ Gdyni „ „Centralny”
 20 „ „ Tczew „ „Centralny”
 21 „ „ Starogard „ „Vorbach”
 22 „ „ Świecie „ „Dwór Magdaleny”
 23 „ „ Gniew „ „Pod Koroną”
 Wszędzie od godziny 10—1 i od 3—6 po południu.

Pianina
Jähnego
 sprzedaje z gwarancją na dogodnych warunkach
Fabryka Fortepianów
W. Jähne
 (30645) **Bydgoszcz**
Gdańska 149, tel. 2225.
 Filje: Grudziądz
 Toruńska 17-19.
 POZNAŃ, Gwarna 10.

Bardzo korzystnie obrączki ślubne
 biżuteria i zegarki. Wszelkie reparacje wykonuje w własnej pracowni tanio i dobrze (7800)
Henryk Kaszubowski
 zakład zegarmistrzowski
 Długa 29, Tel. 1123.

100 000 regiel
 I klasy (8102)
 oddadzą bardzo tanio także w małych ilościach
Bracia Schlieper
Bydgoszcz
ul. Gdańska nr. 99.
 Tel. 306. Tel. 361

MAG
 „Mag” nr. 1 zachowuje bujny włos, zapobiega wypadaniu tychże, radykalnie usuwa łupież. (7895)
 Sprzedaż w aptekach, drogerjach i perfumerjach
 Fabryczny skład
 „Pharmachemia”
 Bydgoszcz telef. 1461.

W tutęjszym rejestrze spółdzielczym pod liczbą 78a, wpisano przy firmie Spółka Spożywców „Polonia” spółdzielnię z ograni. odpowiedzialnością w Bydgoszczy, ze spółdzielnię rozwiązano z urzędu na wniosek Związku Spółdzielni w dniu 4 kwietnia 1931, oraz że likwidatorem z urzędu ustanowiony został Ludwik Stojowski, prokurent Banku Związku Spółek Zarobkowych oddział w Bydgoszczy. (8026)
Bydgoszcz, dnia 10 kwietnia 1931. Sąd Grodzki.

Licytacja
 w Urzędzie Celnym w Toruniu na dworcu Przedmieście została ogłoszona w nr. 88 i nr. 89 „Dnia Pomorskiego” i w numerze niedzielnym dnia 26 kwietnia „Ilustrowanego Kurjera Codziennego”.
Urząd Celnny
 (8028) w Toruniu, dworzec Przedmieście.

PRZETARG PRZYMUSOWY.
 Dnia 20. 4. 1931 o godz. 5-tej po poł. sprzedam w Jagodowie najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą:
bryczkę czarną i sanki czarne.
 Zbiórka reflektantów przy dworcu Maksymilianowo. (8129) **Kłóskowski, kom. sąd. z pol. w Bydgoszczy.**

doskonała
nieruchomość handlowa
 w wsi kościelnej liczącej 3000 mieszkańców w **W. M. Gdańsk** korzystnie do wydzierżawienia lub na sprzedaż. Łaskawe zgłoszenia pod „W. L. 975” do **RUDOLF MOSSE, GDAŃSK.** (8087)

Bank Oszczędnościowo-Kredytowy

Sp. z o. o.

w Poznaniu, Zwierzyniecka 7, tel. 75-64
 załatwia wszelkie czynności bankowe — udziela pożyczek urzędnikom państwowym, komunalnym, wojskowym, zawodowym za adnotacją na pensji — jak również właścicielom nieruchomości za zabezpieczeniem hipotecznym oraz innym osobom pod zastaw papierów wartościowych — przyjmujemy wkłady oszczędnościowe — załatwiamy dyskont/ weksli.

Pierwszeństwo mają członkowie banku; członkiem może być każda pełnoletnia osoba. — Udział wynosi 100 złotych. (8025)

Ceny ogłoszeń: 25 gr. za wiersz milimetryowy na stronie 7-lamowej szerokości 38 mm. Za reklamy na stronie przed ogłoszeniami 70 gr., w tekście na drugiej i trzeciej stronie 1,20 zł. Na dalszych stronach 1,00 zł. za milim. 1 lam., szer. 67 mm. Drobne ogłoszenia słowo tytułowe 30 gr., każde dalsze 20 gr.; dla poszukujących pracy oraz na nekrologi 20 % zniżki. Większe ogłoszenia, zamieszczone wśród drobnych 50% drożej jak w zwykłym dziale ogłoszeniowym. Przy powtórzeniu ogłoszeń o tym samym tekście udziela się rabatu. Przy konkursach i dochodzeniach sądowych wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty. — Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca o 20% drożej. Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsce administracja nie odpowiada. — Miejsce płatności: Bydgoszcz. — Konta bankowe: Bank Związku Spółek Zarobkowych, Bank Ludowy, Bank M. Stadthagen. — Konto czekowe: P. K. O. 203713 Poznań.